

**УГОДА ПРО ВСЕОСЯЖНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО
МІЖ
УРЯДОМ УКРАЇНИ
ТА
УРЯДОМ ОБ'ЄДНАНИХ АРАБСЬКИХ ЕМІРАТІВ**

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА

ГЛАВА 1 ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЗАГАЛЬНІ ВИЗНАЧЕННЯ

Стаття 1.1: Загальні визначення

Стаття 1.2: Цілі

Стаття 1.3: Митні союзи та зони вільної торгівлі

Стаття 1.4: Зв'язок з іншими угодами

Стаття 1.5: Регіональні та місцеві органи самоврядування

Стаття 1.6: Прозорість

Стаття 1.7: Конфіденційна інформація

ГЛАВА 2 ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

Частина А: Загальні положення

Стаття 2.1: Цілі

Стаття 2.2: Сфера застосування

Стаття 2.3: Національний режим внутрішнього оподаткування та регулювання

Стаття 2.4: Класифікація та оцінка товарів

Стаття 2.5: Мито

Стаття 2.6: Обмеження імпорту та експорту

Стаття 2.7: Ліцензування імпорту

Стаття 2.8: Платежі та інші збори

Стаття 2.9: Експортні субсидії та заходи еквівалентної дії

Стаття 2.10: Свобода транзиту

Стаття 2.11: Державні торгові підприємства

Стаття 2.12: Нетарифні заходи

Частина В: Зменшення та/або скасування мит

Стаття 2.13: Мита на імпорт

Стаття 2.14: Прискорення або поліпшення тарифних зобов'язань

Стаття 2.15: Експортні мита та збори, що мають еквівалентний ефект

Стаття 2.16: Адміністрування та застосування тарифних квот

Стаття 2.17: Підкомітет з торгівлі товарами та правил походження

Додаток 2А: Тарифний Графік України

Додаток 2В: Тарифний Графік Об'єднаних Арабських Еміратів

Додаток 2С: Експортні мита та збори, що мають еквівалентний ефект

ГЛАВА 3 ПРАВИЛА ВИЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ

Частина А: Визначення походження

Стаття 3.1: Визначення

Стаття 3.2: Товари, що походять з території Сторони

Стаття 3.3: Повністю отримані товари

Стаття 3.4: Достатня обробка чи виробництво

Стаття 3.5: Проміжні товари

Стаття 3.6: Кумуляція

Стаття 3.7: Толерантність

Стаття 3.8: Недостатні операції

Стаття 3.9: Нейтральні елементи

Стаття 3.10: Комплектуючі, запасні частини, інструменти

Стаття 3.11: Одиниця класифікації

Стаття 3.12: Пакувальні матеріали і тара

Стаття 3.13: Взаємозамінні товари та матеріали

Стаття 3.14: Набори товарів

Частина В: Територіальність і транзит

Стаття 3.15: Принцип територіальності

Стаття 3.16: Переробка поза межами митної території Сторони

Стаття 3.17: Транзит та перевантаження

Стаття 3.18: Виставки

Стаття 3.19: Вільні економічні зони або вільні зони

Стаття 3.20: Виставлення інвойсів третім особам

Частина С: Докази походження

Стаття 3.21: Підтвердження походження

Стаття 3.22: Сертифікат про походження у паперовій формі

Стаття 3.23: Е-Сертифікат та обмін електронними даними про походження

Стаття 3.24: Декларація про походження

Стаття 3.25: Заява на отримання сертифіката про походження

Стаття 3.26: Розгляд заяви на отримання сертифіката про походження

Стаття 3.27: Імпортування частинами

Стаття 3.28: Сертифікат про походження, виданий ретроспективно

Стаття 3.29: Втрата сертифіката про походження у паперовій формі

Стаття 3.30: Надання підтвердження походження

Стаття 3.31: Розбіжності та формальні помилки

Частина D: Адміністративне співробітництво й перевірка походження

Стаття 3.32: Повідомлення

Стаття 3.33: Відмова у наданні преференційного режиму

Стаття 3.34: Верифікація

Стаття 3.35: Вимоги до ведення записів

Стаття 3.36: Конфіденційність

Стаття 3.37: Вирішення спорів

Частина Е: Консультації та внесення змін

Стаття 3.38: Консультації та внесення змін

Додаток 3А: Специфічні правила визначення походження товарів (PSRs)

Додаток 3В: Сертифікат про походження

Додаток 3С: Зразок Сертифіката з персвезення товару EUR.1 та заяви на отримання Сертифіката з перевезення товару EUR.1

Додаток 3D: Декларація про походження відповідно до Статті 3.24

ГЛАВА 4 МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ТА СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

Стаття 4.1: Визначення

Стаття 4.2: Сфера застосування

Стаття 4.3: Загальні положення

Стаття 4.4: Оприлюднення та доступ до інформації

Стаття 4.5: Управління ризиками

Стаття 4.6: Безпаперові комунікації

Стаття 4.7: Попередні рішення

Стаття 4.8: Штрафні санкції

Стаття 4.9: Випуск товарів

Стаття 4.10: Авторизовані економічні оператори

Стаття 4.11: Співробітництво між органами контролю на кордоні

Стаття 4.12: Термінові відправлення

Стаття 4.13: Перегляд та оскарження

Стаття 4.14: Митне співробітництво

Стаття 4.15: Конфіденційність

Стаття 4.16: Тимчасове ввезення товарів

Стаття 4.17: Повторно ввезені товари після ремонту або відновлення

Стаття 4.18: Безмитне ввезення комерційних зразків незначної вартості та друкованих рекламних матеріалів

ГЛАВА 5 САНІТАРНІ ТА ФІТОСАНІТАРНІ ЗАХОДИ

Стаття 5.1: Визначення

Стаття 5.2: Цілі

Стаття 5.3: Багатосторонні зобов'язання

Стаття 5.4: Сфера застосування

Стаття 5.5: Компетентні органи

Стаття 5.6: Визначення еквівалентності

Стаття 5.7: Прозорість та обмін інформацією

Стаття 5.8: Надзвичайні заходи

Стаття 5.9: Технічні консультації

Стаття 5.10: Співробітництво

ГЛАВА 6 ТЕХНІЧНІ БАР'ЄРИ В ТОРГІВЛІ

Стаття 6.1: Цілі

Стаття 6.2: Підтвердження та інкорпорація Угоди про ТБТ

Стаття 6.3: Сфера застосування

Стаття 6.4: Міжнародні стандарти

Стаття 6.5: Технічні регламенти

Стаття 6.6: Процедури оцінки відповідності

Стаття 6.7: Прозорість

Стаття 6.8: Обмін інформацією

Стаття 6.9: Співробітництво та сприяння торгівлі

Стаття 6.10: Контактні пункти

Стаття 6.11: Підкомітет з технічних бар'єрів у торгівлі

ГЛАВА 7 ІНСТРУМЕНТИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 7.1: Компетентні органи, які проводять розслідування

Стаття 7.2: Застосування двосторонніх захисних заходів

Стаття 7.3: Обмеження щодо застосування двосторонніх захисних заходів

Стаття 7.4: Попередні двосторонні захисні заходи

Стаття 7.5: Компенсація

Стаття 7.6: Вжиття глобальних захисних заходів

Стаття 7.7: Антидемпінгові та компенсаційні заходи

Стаття 7.8: Співробітництво у сфері застосування інструментів торговельного захисту

ГЛАВА 8 ІНВЕСТИЦІЇ

Стаття 8.1: Двостороння інвестиційна угода між Україною та ОАЕ

Стаття 8.2: Сприяння інвестиціям

Стаття 8.3: Технічна рада

Стаття 8.4: Цілі Ради

Стаття 8.5: Роль Ради

Стаття 8.6: Незастосування процедури вирішення спорів

ГЛАВА 9 ТОРГІВЛЯ ПОСЛУГАМИ

Стаття 9.1: Визначення

Стаття 9.2: Сфера застосування та охоплення

Стаття 9.3: Графіки специфічних зобов'язань

Стаття 9.4: Режим найбільшого сприяння

Стаття 9.5: Доступ до ринку

Стаття 9.6: Національний режим

Стаття 9.7: Додаткові зобов'язання

Стаття 9.8: Внесення змін до Графіків

Стаття 9.9: Внутрішнє регулювання

Стаття 9.10: Визнання

Стаття 9.11: Платежі та перекази

Стаття 9.12: Монополії і виключні постачальники послуг

Стаття 9.13: Ділова практика

Стаття 9.14: Відмова у вигодах

Стаття 9.15: Перегляд зобов'язань

Стаття 9.16: Додатки

Додаток 9А-А: Україна – Графік специфічних зобов'язань

Додаток 9А-В: Об'єднані Арабські Емірати – Графік специфічних зобов'язань

Додаток 9В-А: Україна – Перелік вилучень з режиму найбільшого сприяння

Додаток 9В-В: Об'єднані Арабські Емірати – Перелік вилучень з режиму найбільшого сприяння

Додаток 9С: Телекомунікаційні послуги

ГЛАВА 10 ЦИФРОВА ТОРГІВЛЯ

Стаття 10.1: Визначення

Стаття 10.2: Цілі

Стаття 10.3: Загальні положення

Стаття 10.4: Мита

Стаття 10.5: Недискримінаційне ставлення до цифрових продуктів

Стаття 10.6: Національна правова рамка з питань електронних транзакцій

Стаття 10.7: Цифрова автентифікація та електронні підписи

Стаття 10.8: Безпаперова торгівля

Стаття 10.9: Захист споживачів в мережі онлайн

Стаття 10.10: Захист персональних даних

Стаття 10.11: Принципи доступу та використання мережі Інтернет для цифрової торгівлі

Стаття 10.12: Небажані комерційні електронні повідомлення

Стаття 10.13: Транскордонні потоки інформації

Стаття 10.14: Відкриті дані

Стаття 10.15: Цифрове урядування

Стаття 10.16: Цифрове та електронне виставлення рахунків

Стаття 10.17: Цифрові та електронні платежі

Стаття 10.18: Цифрова ідентичність

Стаття 10.19: Співробітництво

ГЛАВА 11 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Частина А: Загальні положення

Стаття 11.1: Визначення

Стаття 11.2: Цілі

Стаття 11.3: Принципи

Стаття 11.4: Характер і сфера дії зобов'язань

Стаття 11.5: Міжнародні угоди

Стаття 11.6: Інтелектуальна власність і охорона здоров'я

Стаття 11.7: Національний режим

Стаття 11.8: Прозорість

Стаття 11.9: Застосування Глави до існуючого об'єкта та попередніх дій

Стаття 11.10: Вичерпання прав інтелектуальної власності

Частина В: Співробітництво

Стаття 11.11: Діяльність та ініціативи щодо співробітництва

Стаття 11.12: Патентне співробітництво

Частина С: Торговельні марки

Стаття 11.13: Типи позначень, що можуть бути зареєстровані як торговельні марки

Стаття 11.14: Використання ідентичних або схожих позначень

Стаття 11.15: Колективні та сертифікаційні марки

Стаття 11.16: Винятки

Стаття 11.17: Загальновідомі відомі торговельні марки

Стаття 11.18 Процедурні аспекти розгляду, експертизи, заперечення та анулювання

Стаття 11.19: Електронна система торговельних марок

Стаття 11.20 Класифікація товарів і послуг

Стаття 11.21: Строк охорони торговельних марок

Стаття 11.22: Відмова від реєстрації ліцензії

Стаття 11.23: Доменні імена

Частина D: Назви країн

Стаття 11.24: Назви країн

Частина E: Географічні зазначення

Стаття 11.25: Визнання географічних зазначень

Стаття 11.26 Адміністративні процедури для охорони географічних зазначень

Стаття 11.27: Дата надання охорони географічному зазначенню

Частина F: Патенти та промислові зразки

Стаття 11.28: Пільговий період

Стаття 11.29: Процедурні аспекти експертизи, заперечення та визнання недійсними деяких зареєстрованих патентів і промислових зразків

Стаття 11.30: Зміни, виправлення та зауваження

Стаття 11.31: Охорона промислових зразків

Стаття 11.32: Винятки

Частина G: Захист нерозголошених даних випробувань або інших даних

Стаття 11.33: Захист нерозголошених даних випробувань або інших даних щодо фармацевтичних продуктів

Частина H: Авторське право та суміжні права

Стаття 11.34: Визначення

Стаття 11.35: Право на відтворення

Стаття 11.36: Право на доведення до громадськості

Стаття 11.37: Право на розповсюдження

Стаття 11.38: Суміжні права

Стаття 11.39: Строк охорони авторського права та суміжних прав

Стаття 11.40: Обмеження та винятки

Стаття 11.41: Баланс у системах авторського права та суміжних прав

Стаття 11.42: Передача прав за договором

Стаття 11.43: Зобов'язання щодо захисту технологічних заходів та інформації про управління правами

Стаття 11.44: Колективне управління

Частина I: Захист прав інтелектуальної власності

Стаття 11.45: Загальні зобов'язання щодо захисту

Стаття 11.46: Заходи на кордоні

ГЛАВА 12 МАЛІ ТА СЕРЕДНІ ПІДПРИЄМСТВА

Стаття 12.1: Загальні принципи

Стаття 12.2: Співробітництво з метою розширення торговельних та інвестиційних можливостей для МСП

Стаття 12.3: Обмін інформацією

Стаття 12.4: Підкомітет з питань МСП

Стаття 12.5: Незастосування процедури вирішення спорів

ГЛАВА 13 ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 13.1: Цілі

Стаття 13.2: Сфера застосування

Стаття 13.3: Конкурентна політика

Стаття 13.4: Ресурси

Стаття 13.5: Засоби співробітництва

Стаття 13.6: Підкомітет з питань економічного співробітництва

Стаття 13.7: Щорічна робоча програма з питань економічного співробітництва

Стаття 13.8: Незастосування процедури вирішення спорів

ГЛАВА 14 ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ

Стаття 14.1: Визначення

Стаття 14.2: Загальні положення

Стаття 14.3: Сфера застосування

Стаття 14.4: Винятки

Стаття 14.5: Загальні принципи

Стаття 14.6: Публікація інформації про закупівлі

Стаття 14.7: Повідомлення про намір здійснити закупівлю

Стаття 14.8: Умови участі

Стаття 14.9: Кваліфікація постачальників

Стаття 14.10: Торги з обмеженою участю

Стаття 14.11: Переговори

Стаття 14.12: Технічні специфікації
Стаття 14.13: Тендерна документація
Стаття 14.14: Строки
Стаття 14.15: Розгляд тендерних пропозицій та укладання контрактів
Стаття 14.16: Прозорість та інформація після визначення переможця
Стаття 14.17: Розкриття інформації
Стаття 14.18: Забезпечення доброчесності в практиці закупівель
Стаття 14.19: Національні процедури оскарження
Стаття 14.20: Сприяння участі МСП
Стаття 14.21: Фінансові зобов'язання
Стаття 14.22: Мова
Стаття 14.23: Перегляд Глави

ГЛАВА 15 ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Стаття 15.1: Цілі
Стаття 15.2: Сфера застосування
Стаття 15.3: Співробітництво
Стаття 15.4: Контактні пункти
Стаття 15.5: Запит на інформацію
Стаття 15.6: Консультації
Стаття 15.7: Добрі послуги, примирення та посередництво
Стаття 15.8: Створення арбітражної групи
Стаття 15.9: Склад арбітражної групи
Стаття 15.10: Рішення у термінових випадках
Стаття 15.11: Вимоги до арбітрів
Стаття 15.12: Заміна арбітрів
Стаття 15.13: Функції арбітражної групи
Стаття 15.14: Повноваження арбітражної групи
Стаття 15.15: Правила тлумачення

Стаття 15.16: Процедури арбітражної групи

Стаття 15.17: Отримання інформації

Стаття 15.18: Попередній звіт

Стаття 15.19: Остаточний звіт

Стаття 15.20: Виконання остаточного звіту

Стаття 15.21: Обґрунтований строк для виконання остаточного звіту

Стаття 15.22: Перегляд відповідності

Стаття 15.23: Тимчасові заходи захисту у випадку невідповідності

Стаття 15.24: Перегляд будь-яких заходів, вжитих з метою виконання після прийняття тимчасових заходів захисту

Стаття 15.25: Призупинення та припинення процедур

Стаття 15.26: Вибір форуму для вирішення спору

Стаття 15.27: Витрати

Стаття 15.28: Взаємопогоджене рішення

Стаття 15.29: Строки

Стаття 15.30: Додатки

Додаток 15А: Правила процедури для арбітражної групи

Додаток 15В: Кодекс поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди

ГЛАВА 16 ВИНЯТКИ

Стаття 16.1: Загальні винятки

Стаття 16.2: Винятки з міркувань безпеки

Стаття 16.3: Оподаткування

Стаття 16.4: Труднощі платіжного балансу

ГЛАВА 17 АДМІНІСТРУВАННЯ УГОДИ

Стаття 17.1: Спільний комітет

Стаття 17.2: Комунікації

ГЛАВА 18 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 18.1: Додатки, Додаткові листи, Протокол про домовленість та виноски

Стаття 18.2: Внесення змін чи доповнень

Стаття 18.3: Присудження

Стаття 18.4: Термін дії і припинення

Стаття 18.5: Набрання чинності

Стаття 18.6: Застереження про перегляд

Запис про тлумачення з питань торгівлі товарами

Додатковий лист щодо Правил визначення походження

Додатковий лист щодо сектору енергетичних ресурсів

Додатковий лист щодо сектору енергетичних ресурсів

ПРЕАМБУЛА

Уряд України (далі – “Україна”) та Уряд Об’єднаних Арабських Еміратів (далі – “ОАЕ”);

надалі окремо іменуються “Сторона” та разом “Сторони”;

ВИЗНАЮЧИ міцні економічні та політичні зв’язки між Україною та ОАЕ і бажаючи зміцнювати їх надалі шляхом створення зони вільної торгівлі, таким чином встановлюючи тісні та тривалі відносини;

ПРАГНУЧИ розвивати свої відповідні права та обов’язки згідно з Марракеською Угодою про заснування Світової організації торгівлі;

УСВІДОМЛЮЮЧИ динамічне та швидкозмінне глобальне середовище, спричинене глобалізацією та технологічним прогресом, яке ставить перед Сторонами різноманітні економічні та стратегічні виклики, а також створює для них можливості;

ПРАГНУЧИ розвивати та зміцнювати свої економічні та торговельні відносини шляхом лібералізації та розширення торгівлі товарами та послугами в спільних інтересах і для обопільної вигоди;

МАЮЧИ НА МЕТІ сприяти передачі технологій і розширювати торгівлю;

БУДУЧИ ПЕРЕКОНАНИМИ в тому, що створення зони вільної торгівлі забезпечить більш сприятливий клімат для просування та розвитку економічних і торгових відносин між Сторонами;

МАЮЧИ НА МЕТІ спрощення торгівлі шляхом сприяння ефективним і прозорим митним процедурам, які зменшують витрати та забезпечують передбачуваність для імпортерів і експортерів;

ПРАГНУЧИ підтримувати зростання і розвиток мікро-, малих і середніх підприємств шляхом розширення їхньої спроможності долучатись та отримувати вигоду від можливостей, створених цією Угодою;

МАЮЧИ НА МЕТІ створити чітку, прозору та передбачувану правову та комерційну основу для бізнес-планування, яка підтримує подальше розширення торгівлі та інвестицій;

ВИЗНАЮЧИ невід’ємне право Сторін здійснювати регулювання, та вирішуючи зберігати гнучкість Сторін щодо встановлення законодавчих і регуляторних пріоритетів, та захищаючи законні цілі громадського добробуту, таких як здоров’я, безпека, охорона навколишнього середовища, збереження живих або неживих вичерпних природних ресурсів, цілісність і стабільність своїх фінансових систем та суспільної моралі відповідно до прав та обов’язків, передбачених цією Угодою;

ДОМОВИЛИСЯ, виходячи із вищевикладеного, укласти наступну Угоду про вільну торгівлю, яка надалі іменується Угодою про Всеосяжне економічне партнерство (“СЕРА”) (далі – “ця Угода”):

ГЛАВА 1 ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ЗАГАЛЬНІ ВИЗНАЧЕННЯ

Стаття 1.1: Загальні визначення

Для цілей цієї Угоди, якщо не зазначене інше:

Угода про сільське господарство означає Угоду про сільське господарство, яка міститься у Додатку 1А до Угоди СОТ;

Антидемпінгова угода означає Угоду про застосування Статті VI Генеральної угоди про тарифи й торгівлю 1994 року, яка міститься у Додатку 1А до Угоди СОТ;

митний орган або митні органи означають:

- (а) для ОАЕ, Федеральний орган з питань ідентифікації, громадянства, митниці та безпеки портів або його правонаступник;
- (б) для України, Державна митна служба України або її правонаступник;

Угода про митну оцінку означає Угоду про застосування Статті VII Генеральної угоди про тарифи й торгівлю 1994 року, яка міститься у Додатку 1А до Угоди СОТ;

дні означають календарні дні;

Домовленість про правила та процедури вирішення спорів означає Домовленість про правила та процедури вирішення спорів, яка міститься у Додатку 2 до Угоди СОТ;

ГАТС означає Генеральну угоду про торгівлю послугами, яка міститься у Додатку 1В до Угоди СОТ;

ГАТТ 1994 означає Генеральну угоду про тарифи й торгівлю 1994 року, яка міститься у Додатку 1А до Угоди СОТ;

товар відноситься до будь-якого товару, продукту, виробу або матеріалу;

Угода про державні закупівлі означає Угоду про державні закупівлі, яка міститься у Додатку 4 до Угоди СОТ;

Гармонізована система (ГС) означає Гармонізовану систему опису та кодування товарів, разом із Загальними правилами тлумачення, Примітками до розділів, Примітками до груп товарів та товарних підпозицій;

Угода про процедури ліцензування імпорту означає Угоду про процедури ліцензування

імпорту, яка міститься у Додатку ІА до Угоди СОТ;

Спільний комітет означає Спільний комітет, створений відповідно до Статті 17.1 (Спільний комітет) цієї Угоди;

захід означає будь-який захід у формі закону, положення, правила, процедури, рішення, практики, адміністративної дії чи в будь-якій іншій формі;

особа означає фізичну або юридичну особу;

фізична особа Сторони означає громадянина або постійного резидента Сторони згідно з її законодавством;

юридична особа означає будь-яку юридичну особу, належним чином створену або іншим чином організовану відповідно до чинного законодавства, незалежно від того, чи має вона на меті отримання прибутку, чи ні, і незалежно від того, перебуває вона у приватній чи державній власності, включаючи будь-яку корпорацію, трастовий фонд, партнерство, спільне підприємство, одноосібне володіння або об'єднання;

Угода про захисні заходи означає Угоду про захисні заходи, яка міститься у Додатку ІА до Угоди СОТ;

Угода про субсидії та компенсаційні заходи означає Угоду про субсидії та компенсаційні заходи, яка міститься у Додатку ІА до Угоди СОТ;

Угода СФЗ означає Угоду про застосування санітарних і фітосанітарних заходів, яка міститься у Додатку ІА до Угоди СОТ;

Угода ТБТ означає Угоду про технічні бар'єри в торгівлі, яка міститься у Додатку ІА до Угоди СОТ;

територія означає:

- (а) для ОАЕ, це сухопутна територія, внутрішні води, включно з вільними зонами, територіальне море, зокрема морське дно та його надра, повітряний простір над такими територіями та водами, а також прилегла зона, континентальний шельф та виключна економічна зона, над якими ОАЕ має суверенітет, суверенні права або юрисдикцію, як визначено у її законодавстві відповідно до міжнародного права;
- (б) для України, це її сухопутна територія, повітряний простір, внутрішні та територіальні води, виключна економічна зона та континентальний шельф, як визначено її національним законодавством відповідно до міжнародного права;

Угода ТРІПС означає Угоду про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, яка

міститься у Додатку ІС до Угоди СОТ;

СОТ означає Світову організацію торгівлі; та

Угода СОТ означає *Марракеську угоду про заснування Світової організації торгівлі*, вчинену в м. Марракеш 15 квітня 1994 року.

Стаття 1.2: Цілі

1. Цим Сторони створюють зону вільної торгівлі шляхом укладення цієї Угоди та відповідно до Статті XXIV ГАТТ 1994 та Статті V ГАТС.

2. Цілі цієї Угоди включають, *inter-alia*:

- (a) розширення та поглиблення економічного співробітництва між Сторонами та підвищення рівня життя їхніх народів;
- (b) зменшення та/або усунення перешкод та обмежень у торгівлі товарами та поступову лібералізацію торгівлі послугами;
- (c) сприяння, шляхом розширення взаємної торгівлі, гармонійному розвитку економічних відносин між Сторонами;
- (d) сприяння, шляхом усунення бар'єрів у торгівлі, гармонійному розвитку та розширенню світової торгівлі;
- (e) сприяння двосторонній торгівлі та інвестиціям;
- (f) зміцнення розвитку цифрової економіки; та
- (g) забезпечення справедливих умов конкуренції у торгівлі між Сторонами.

Стаття 1.3: Митні союзи та зони вільної торгівлі

1. Ця Угода не повинна перешкоджати збереженню або створенню митних союзів, зон вільної торгівлі, або домовленостей про прикордонну торгівлю, якщо вони відповідають положенням Статті XXIV ГАТТ 1994 та Домовленості про тлумачення Статті XXIV ГАТТ 1994.

2. На прохання будь-якої із Сторін у рамках Спільного комітету проводитимуться консультації між Сторонами з метою інформування одна одної та обговорення угод про створення митних союзів або зон вільної торгівлі.

Стаття 1.4: Зв'язок з іншими угодами

1. Ця Угода жодним чином не обмежує зобов'язання Сторін, що виникають у зв'язку з їхньою участю в регіональних або міжрегіональних об'єднаннях та утвореннях, багатосторонніх договорах, а також у міжнародних організаціях.
2. Сторони підтверджують свої існуючі права та обов'язки по відношенню одна до одної відповідно до Угоди СОТ та інших угод, учасниками яких вони є.
3. У разі виникнення будь-яких невідповідностей між цією Угодою та іншими угодами, учасниками яких є обидві Сторони, Сторони повинні негайно провести консультації одна з одною з метою пошуку взаємовигідного рішення.

Стаття 1.5: Регіональні та місцеві органи самоврядування

1. Кожна Сторона повинна вживати наявних розумних заходів з метою забезпечення дотримання положень цієї Угоди регіональними та місцевими органами самоврядування та органами влади, а також неурядовими органами під час виконання державних повноважень, делегованих центральними, регіональними та місцевими органами самоврядування або органами влади в межах відповідної території.
2. Це положення має тлумачитися та застосовуватися відповідно до принципів, викладених у пункті 12 Статті XXIV ГАТТ та пункті 3 Статті I ГАТС.

Стаття 1.6: Прозорість

1. Кожна Сторона, наскільки це можливо, повинна публікувати або іншим чином оприлюднювати свої закони, нормативно-правові акти, адміністративні рішення загального застосування, а також відповідні міжнародні угоди, учасником яких вони є, та які можуть вплинути на дію цієї Угоди.
2. Без шкоди для Статті 1.7 кожна Сторона повинна відповідати протягом розумного періоду часу на конкретні запитання та надавати на запит інформацію одна одній з питань, зазначених у пункті 1.

Стаття 1.7: Конфіденційна інформація

1. Кожна Сторона, відповідно до своїх законів і правил, повинна забезпечувати конфіденційність інформації, визначеної такою іншою Стороною.

2. Ніщо в цій Угоді не вимагає від Сторони розкриття конфіденційної інформації, розголошення якої перешкоджатиме правоохоронній діяльності Сторони, або іншим чином суперечитиме суспільним інтересам, або завдаватиме шкоди законним комерційним інтересам будь-якого суб'єкта господарювання.

ГЛАВА 2 ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

Частина А: Загальні положення

Стаття 2.1: Цілі

Цілями цієї Глави є спрощення торгівлі товарами між Сторонами та поступова лібералізація торгівлі товарами відповідно до положень цієї Угоди.

Стаття 2.2: Сфера застосування

Якщо інше не передбачено цією Угодою, ця Глава застосовується до торгівлі товарами, походженням з території Сторін, які класифікуються в Групах 1-97 Гармонізованої системи опису та кодування товарів (далі – “Гармонізована система” або “ГС”).

Стаття 2.3: Національний режим внутрішнього оподаткування та регулювання

Кожна Сторона повинна надати національний режим товарам іншої Сторони відповідно до Статті III ГАТТ 1994, включаючи пояснювальні примітки до неї. З цією метою Стаття III ГАТТ 1994 та пояснювальні примітки до неї включені до цієї Угоди та є її частиною, *mutatis mutandis*.

Стаття 2.4: Класифікація та оцінка товарів

1. Класифікація товарів у торгівлі між Сторонами повинна відповідати класифікації, викладеній у відповідній тарифній номенклатурі кожної Сторони відповідно до Гармонізованої системи.
2. Кожна Сторона повинна забезпечити, що перенесення її тарифного графіку до нової версії Гармонізованої системи не надає менш сприятливий режиму для товару походженням з іншої Сторони, зазначеного в Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ).
3. Сторона може запроваджувати нові розподіли тарифів за умови, що пільгові умови, застосовані в нових розподілах тарифів, є не менш преференційними, ніж ті, що застосовувалися спочатку.
4. Сторони повинні визначити митну вартість товарів, якими торгують між собою, відповідно до положень Статті VII ГАТТ 1994 та Угоди СОТ про застосування Статті VII ГАТТ 1994, *mutatis mutandis*.

Стаття 2.5: Мито

Мито включає будь-яке мито або збір еквівалентної дії, що стягується у зв'язку з імпортом або експортом товарів, включаючи будь-яку форму додаткового податку або збору, пов'язаного з таким імпортом або експортом, але не включає будь-які:

- а) внутрішні податки або інші внутрішні збори, що стягуються відповідно до Статті III ГАТТ 1994;
- б) антидемпінгові або компенсаційні мита, що застосовуються відповідно до положень Статті VI ГАТТ 1994, Угоди про застосування Статті VI ГАТТ 1994, Угоди про субсидії та компенсаційні заходи або Угоди про захисні заходи в Додатку 1А до Угоди СОТ; та
- с) платежі або інші збори, що стягуються відповідно до Статті 2.8.

Стаття 2.6: Обмеження імпорту та експорту

Якщо інше не передбачено цією Угодою, жодна Сторона не може встановлювати або підтримувати будь-яку заборону чи обмеження на імпорт будь-якого товару іншої Сторони або на експорт чи продаж для експорту будь-якого товару, призначеного для території іншої Сторони, за винятком випадків відповідно до Статті XI ГАТТ 1994 та пояснювальних приміток до неї, і з цією метою Стаття XI ГАТТ 1994 та пояснювальні примітки до неї включені до цієї Угоди та є її частиною, *mutatis mutandis*.

Стаття 2.7: Ліцензування імпорту

1. Жодна Сторона не може вживати або підтримувати заходи, які несумісні з Угодою про процедури ліцензування імпорту¹, яка включена до цієї Угоди та є її частиною, *mutatis mutandis*.
2. Перед застосуванням будь-якої нової або зміненої процедури ліцензування імпорту Сторона повинна опублікувати її таким чином, щоб дати можливість урядам і трейдерам ознайомитися з нею, у тому числі шляхом публікації на офіційному урядовому веб-сайті. На запит іншої Сторони Сторона повинна обмінятися інформацією щодо її імплементації в розумний період.

Стаття 2.8: Платежі та інші збори

Кожна Сторона повинна забезпечити, відповідно до Статті VIII:1 ГАТТ 1994 та пояснювальних приміток до неї, що всі збори та платежі будь-якого характеру (крім мит,

¹ Для цілей пункту 1 та для більшої визначеності, при визначенні того, чи є захід несумісним з Угодою про процедури ліцензування імпорту, Сторони повинні застосовувати визначення "ліцензування імпорту", яке міститься в цій Угоді.

зборів, еквівалентних внутрішнім податкам або іншим внутрішнім зборам, що застосовуються відповідно до пункту 2 Статті III ГАТТ 1994, а також антидемпінгових та компенсаційних мит), що накладаються на імпорту або експорту або у зв'язку з ними, є обмежені за величиною приблизною до вартості наданих послуг і не є непрямим захистом вітчизняних товарів або оподаткування імпорту або експорту у фіскальних цілях.

Стаття 2.9: Експортні субсидії та заходи еквівалентної дії

Після набрання чинності цієї Угодою жодна Сторона не повинна підтримувати, запроваджувати чи повторно запроваджувати експортні субсидії чи інші заходи з еквівалентним ефектом щодо будь-яких товарів, які спрямовуються на територію іншої Сторони, включаючи сільськогосподарську продукцію.

Стаття 2.10: Свобода транзиту

Кожна Сторона повинна забезпечити свободу транзитного руху товарів, що походять з території іншої Сторони, відповідно до Статті V ГАТТ 1994.

Стаття 2.11: Державні торгові підприємства

Ніщо в цій Угоді не повинно тлумачитися як перешкода Стороні підтримувати або засновувати державне торгове підприємство відповідно до Статті XVII ГАТТ 1994 та Домовленості про тлумачення Статті XVII ГАТТ 1994.

Стаття 2.12: Нетарифні заходи

1. Жодна Сторона не повинна вживати або зберігати жодних нетарифних заходів щодо імпорту будь-якого товару іншої Сторони або експорту будь-якого товару, спрямованого на територію іншої Сторони, за винятком випадків, передбачених її правами та зобов'язаннями СОТ.

2. Кожна Сторона повинна забезпечувати, щоб її закони, нормативні акти, процедури та адміністративні рішення, що стосуються нетарифних заходів, не були підготовлені, прийняті або застосовані з метою створення непотрібних перешкод для торгівлі з іншою Стороною.

3. Якщо Сторона вважає, що нетарифний захід іншої Сторони є непотрібною перешкодою для торгівлі, ця Сторона може запропонувати такий нетарифний захід для розгляду Підкомітетом з торгівлі товарами та правилами походження, повідомивши іншу Сторону принаймні за 30 днів до дати наступного запланованого засідання Підкомітету з торгівлі товарами та правилами походження. Підкомітет повинен негайно переглянути цей захід з метою забезпечення взаємоузгодженого вирішення питання.

Частина В: Зменшення та/або скасування мит

Стаття 2.13: Мита на імпорт

1. Якщо інше не передбачено цією Угодою, кожна Сторона повинна зменшити або скасувати свої мита на товари походженням з іншої Сторони відповідно до свого Тарифного графіку, включеного в Додаток 2А (Тарифний графік України) та Додаток 2В (Тарифний графік ОАЕ) відповідно.
2. Базовою ставкою мит на імпорт, до яких застосовуються послідовні зниження згідно з пунктом 1, повинна бути ставка мита режиму найбільшого сприяння ("РНС"), що застосовується станом на 1 січня 2023 року, та вказана в Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ) відповідно.
3. Якщо інше не передбачено цією Угодою, жодна Сторона не повинна підвищувати будь-яке існуюче мито або запроваджувати будь-яке нове мито на товари, що походять з іншої Сторони.
4. Якщо в будь-який момент після дати набрання чинності цією Угодою Сторона знизить свою діючу ставку мита РНС, така ставка мита повинна застосовуватися як базова, якщо і до тих пір, поки вона є нижчою за ставку мита, розраховану відповідно до її Тарифного графіку в Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ) відповідно.
5. Знижені мита, розраховані відповідно до пункту 1 цієї Статті, округлюються до першого десяткового знаку або, у випадку специфічних мит, до другого десяткового знаку із застосуванням загальних арифметичних принципів.
6. Якщо інше не передбачено цією Главою, у тому числі як зазначено в Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ), Сторони повинні скасувати будь-які збори, що мають еквівалентну дію до мит у торгівлі між собою, на імпорт товарів походженням з ОАЕ або України після набрання чинності цією Угодою.

Стаття 2.14: Прискорення або поліпшення тарифних зобов'язань

1. На запит Сторони інша Сторона повинна провести консультації зі Стороною, що запитує, щодо прискорення або розширення обсягу скасування мит, як зазначено в її Тарифному графіку в Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ). Після таких консультацій рішення Спільного комітету про прискорення або розширення обсягу зниження або скасування мита на товар повинно замінити будь-яку ставку мита або категорію ставок, визначену згідно з графіком відповідної Сторони, включеного до Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ).
2. Ніщо в цій Угоді не повинно забороняти Стороні в односторонньому порядку прискорювати або розширювати обсяг скасування мит, встановлених у її Тарифному графіку в Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ) на товари, що походять з іншої Сторони. Будь-яке таке одностороннє прискорення або

розширення обсягу скасування мит не замінить назавжди будь-яку ставку мита або категорію поетапного зниження ставок, визначену згідно з відповідним Тарифним графіком, і не позбавляє Сторону права запровадити пізніше ставку мита або категорію поетапного зниження ставок, визначену на цей пізніший час їхнім відповідним Тарифним графіком.

Стаття 2.15: Експортні мита та збори, що мають еквівалентний ефект

Якщо інше не передбачено в Додатку 2С (Вилучення до Статті 2.15 “Експортні мита та збори, що мають еквівалентний ефект”), кожна Сторона може застосовувати мита, податки або збори, що мають еквівалентний ефект, при експорті відповідно до своїх прав та зобов'язань у рамках СОТ.

Стаття 2.16: Адміністрування та застосування тарифних квот

1. Кожна Сторона повинна адмініструвати свої тарифні квоти (“TRQs”), зазначені відповідно в Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ), у прозорий, недискримінаційний та якомога менш обтяжливий для торгівлі спосіб.

2. З метою імплементації пункту 1 Сторона, яка надає тарифну квоту відповідно до свого Тарифного графіку, повинна публікувати після набрання чинності Угодою повідомлення, яке повинно бути доступним для громадськості, про процедури та методології для адміністрування тарифних квот.

Стаття 2.17: Підкомітет з торгівлі товарами та правил походження

1. Сторони цим створюють Підкомітет з питань торгівлі товарами та правил походження, до складу якого входять представники кожної Сторони.

2. Підкомітет повинен збиратися на вимогу Сторони або Спільного комітету для розгляду будь-якого питання, що виникає відповідно до цієї Глави.

3. Функції Підкомітету включають, *inter alia*:

- (a) моніторинг імплементації та адміністрування цієї Глави;
- (b) сприяння торгівлі товарами між Сторонами, у тому числі шляхом проведення консультацій щодо розширення та прискорення зниження або скасування мит відповідно до цієї Угоди та інших питань у разі необхідності;
- (c) усунення бар'єрів у торгівлі товарами між Сторонами, особливо тих, що пов'язані із застосуванням нетарифних заходів, та, у разі необхідності, передавати такі питання на розгляд Спільного комітету;

- (d) надання рекомендацій Спільному комітету будь-яких поправок до цієї Глави, Глави 3 (Правила визначення походження) або Глави 4 (Митні процедури та сприяння торгівлі);
- (f) розгляд будь-якого іншого питання, переданого йому Стороною, пов'язаного з імплементацією та адмініструванням Сторонами цієї Глави, Глави 3 (Правила визначення походження) або Глави 4 (Митні процедури та сприяння торгівлі);
- (g) обмін даними про торгівлю товарами між Сторонами на періодичній основі через рік після набрання чинності цією Угодою, та
- (h) розгляд будь-яких інших питань, що виникають відповідно до цієї Глави, Глави 3 (Правила визначення походження) або Глави 4 (Митні процедури та сприяння торгівлі), які можуть бути узгоджені Сторонами.

ГЛАВА 3 ПРАВИЛА ВИЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ

Частина А: Визначення походження

Стаття 3.1: Визначення

Для цілей цієї Глави:

аквакультура означає вирощування водних організмів, включаючи рибу, молюсків, ракоподібних, інших водних безхребетних та водних рослин з таких насінних матеріалів як ікра, мальки, рибна молодь та личинки, шляхом втручання у процеси розпліднення або росту з метою збільшення виробництва, наприклад зариблювання, вигодовування або захист від хижаків;

митна вартість означає вартість, визначену відповідно до Угоди про митну оцінку;

групи, товарні позиції та товарні підпозиції означають групи (коди на рівні двох знаків), товарні позиції (коди на рівні чотирьох знаків) та товарні підпозиції (коди на рівні шести знаків), що використовуються в номенклатурі Гармонізованої системи;

класифікований означає класифікацію товару або матеріалу за конкретною товарною позицією;

компетентний орган означає:

- (a) для України, Державна митна служба України або будь-яка інша установа, про що періодично повідомляється; та
- (b) для ОАЕ, Міністерство економіки або будь-яка інша установа, про що періодично повідомляється;

партія означає товари, які одночасно надсилаються від одного експортера одному одержувачу, або зазначені в одному транспортному документі, що регламентує їх відправлення від експортера одержувачу, або, за відсутності такого документа, в єдиному інвойсі;

митний орган означає:

- (a) для України, Державна митна служба України; та
- (b) для ОАЕ, Федеральний орган з питань ідентифікації, громадянства, митниці та безпеки портів;

ціна франко-завод означає ціну, сплачену за товар на умовах франко-завод виробнику Сторони за місцем останньої обробки або переробки, за умови, що ціна включає вартість усіх використаних матеріалів, за винятком будь-яких внутрішніх податків, які сплачуються або можуть бути сплачені під час експорту отриманого товару;

взаємозамінний матеріал або взаємозамінний товар означає матеріал або товар одного виду або однакової комерційної якості, з однаковими технічними та фізичними характеристиками, та які неможливо відрізнити один від одного;

загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку стосуються визнаного консенсусу або значної авторитетної підтримки на території Сторони щодо реєстрації доходів, витрат, вартості, активів і зобов'язань, розкриття інформації та підготовки фінансових звітів. Такі стандарти можуть включати загальні вказівки, а також детальні стандарти, практики та процедури;

товар означає товар, визначення якого міститься у Статті 1.1 (Загальні визначення);

виготовлення означає будь-який вид обробки або переробки, у тому числі збирання або спеціальні операції;

матеріал означає будь-який інгредієнт, сировину, компонент або частину тощо, що використовуються у виробництві товарів;

товар, що не походить з території Сторони означає товар, який не відповідає правилам визначення походження, встановленим цією Главою;

матеріал, що не походить з території Сторони (NOM) означає будь-які матеріали, країною походження яких є країна, відмінна від Сторін (ввезені, що не походять з території Сторони), будь-які матеріали, походження яких неможливо визначити (невизначене походження), або матеріали, які не відповідають правилам визначення походження згідно з цією Главою;

товари/матеріал, що походять з території Сторони означають товари або матеріал, які відповідають правилам визначення походження, встановленим цією Главою;

особа Сторони означає "особу", визначення якої міститься у Статті 1.1 (Загальні визначення);

продукт означає продукт, який отримано шляхом вирощування, розведення, видобування корисних копалин, збирання, рибальства, аквакультури, ловлі, полювання, видобутку або виробництва, навіть якщо він призначений для подальшого використання в іншій виробничій операції;

виробництво означає вирощування, розведення, видобуток корисних копалин, збір врожаю, рибальство, аквакультуру, відлов, полювання, виготовлення, обробку, збирання або розбирання товару;

територія[іі] означає "територія", визначення якої міститься у Статті 1.1 (Загальні визначення);

вартість матеріалів, що не походять з території Сторони означає митну вартість використаних матеріалів, що не походять з території Сторони, на момент їх ввезення, або, якщо вона невідома та не може бути встановлена, першу документально підтверджену ціну, сплачену за матеріали на території Сторони.

Стаття 3.2: Товари, що походять з території Сторони

З метою імплементації цієї Угоди товари вважаються такими, що походять з території Сторони, якщо:

- (a) товари повністю отримані там відповідно до Статті 3.3; або
- (b) товари, які не були повністю отримані там, за умови, що товар був підданий достатній обробці або переробці відповідно до Статті 3.4; або
- (c) товари, виготовлені на території Сторони, виключно з матеріалів, які відповідають тим, що походять з території Сторони, відповідно до цієї Угоди;

а також товари, які задовольняють всім іншим вимогам цієї Глави.

Стаття 3.3: Повністю отримані товари

Для цілей цієї Угоди наступні товари вважаються такими, що повністю отримані на території Сторони:

- (a) рослини та товари рослинного походження, вирощені або зібрані там;
- (b) живі тварини, народжені та вирощені там;
- (c) продукти, одержані від живих тварин, там;
- (d) корисні копалини та природні ресурси, видобуті або взяті з ґрунту, надр, вод, морського дна або під морським дном цієї Сторони;
- (e) продукт мисливського, рибальського промислу, ловлі, збирання, відлову, здійснюваних на території Сторони, або аквакультури, отриманої на території Сторони;
- (f) продукт морського рибальства та інші морські продукти, видобуті поза межами територіальних вод Сторін судном та/або вироблені чи отримані судном-переробником, зареєстрованим, приписаним, включеним до реєстру чи ліцензованим Стороною, та яке має право ходити під її прапором;

- (g) продукт, крім продуктів морського рибальства та інших морських продуктів, добутий або видобутий з морського чи океанського дна, надр континентального шельфу або виключної економічної зони будь-якої зі Сторін, за умови, що Сторона або особа Сторони має право на розробку такої зони – дна моря, океану або надр – відповідно до міжнародного права;
- (h) вироби, що були використані, зібрані на території Сторони, які більше не можуть виконувати своє первісне призначення, не можуть бути відновлені чи відремонтовані, та які придатні лише для утилізації або відновлення деталей чи сировини;
- (i) відходи або брухт, отримані в результаті утилізації, споживання або виробничих операцій, що проводяться на території Сторони, придатні лише для відновлення сировини;
- (j) продукт, виготовлений або отриманий на території Сторони виключно з продуктів, зазначених в підпунктах (a) - (i) цієї Статті, або з їх похідних на будь-якому етапі виготовлення.

Стаття 3.4: Достатня обробка чи виробництво

1. Для цілей Статті 3.2 (b), товар вважається таким, що підданий достатній переробці, та розглядається таким, що походить з території Сторони, якщо задовольняється будь-яка з наступних вимог:

- (a) зміна тарифної позиції (СТН), що означає, що всі матеріали, які не походять з території Сторони, і які використовуються у виробництві товару, зазнали змін у тарифній класифікації на рівні чотирьох знаків; або
- (b) сукупна вартість усіх використаних матеріалів, що не походять з території Сторони (Max-NOM), не перевищує 65% ціни на умовах франко-завод кінцевого товару.

2. Незважаючи на пункт 1, якщо товар включений до Переліку специфічних правил визначення походження товарів (PSR) у Додатку 3А (Специфічні правила визначення походження товарів), такий товар повинен задовольняти конкретному правилу, викладеному в ньому.

Стаття 3.5: Проміжні товари

Для матеріалу, що не походить з території Сторони та який піддається достатній переробці на території Сторони, як це передбачено Статтею 3.4, отриманий товар вважається таким, що походить з території Сторони, і не береться до уваги як матеріал, що не походить з території Сторони, якщо такий товар використовується у подальшому виготовленні іншого товару.

Стаття 3.6: Кумуляція

1. Товар, що походить з території Сторони, та який використовується в якості матеріалу під час обробки або виробництва готового товару на території іншої Сторони, повинен вважатися матеріалом, що походить з території Сторони, де було здійснено обробку або виготовлення готового товару.
2. Спільний комітет може домовитись про перегляд цієї Статті з метою забезпечення інших форм кумуляції для цілей визначення товарів як таких, що походять з території Сторони за цією Угодою.

Стаття 3.7: Толерантність

1. Незважаючи на Статтю 3.4, товар вважатиметься таким, що зазнав змін у тарифній класифікації, якщо вартість усіх матеріалів, що не походять з території Сторони, які використовуються у виробництві товару та які не зазнають відповідних змін у тарифній класифікації, не перевищує 15% ціни товару на умовах франко-завод.
2. Пункт 1 не застосовується, якщо вартість матеріалів, що не походять з території Сторони, використаних під час виробництва товару, перевищує будь-який відсоток максимальної вартості матеріалів, що не походять з території Сторони, як зазначено у вимогах, викладених у цій Главі.
3. Пункт 1 не застосовується до товарів груп 50-63 Гармонізованої системи (Правило 9 приміток Додатку 3А (Специфічні правила визначення походження товарів)).

Стаття 3.8: Недостатні операції

1. Незалежно від того, чи задовольняються вимоги Статті 3.4, товар не вважається таким, що походить з території Сторони, якщо наступні операції виконуються самостійно або в поєднанні на території цієї Сторони:
 - (a) операції спрямовані на забезпечення збереження товарів у належному стані під час транспортування та зберігання, включно із сушінням, заморожуванням, вентиляцією, охолодженням тощо;
 - (b) просіювання, сортування, промивання, нарізання уздовж і поперек, згинання, намотування або розмотування, заточування, просте подрібнення, розрізання на частини;
 - (c) очищення, включаючи видалення окису, мастила, фарби або іншого покриття;
 - (d) прості операції з фарбування та полірування;

- (e) випробовування та калібрування;
- (f) поміщення в пляшки, консервні банки, колби, мішки, ящики, коробки, фіксація на листах картону або дошках, а також інші прості операції з пакування;
- (g) просте змішування товарів незважаючи на те, чи різного вони виду;
- (h) просте складання частин продукту для створення цілого товару або розбирання продукту на частини;
- (i) операції щодо зміни пакування, розпакування або перепакування, а також розділення та збирання партій товару;
- (j) нанесення або друкування марок, етикеток, логотипів та інших подібних розпізнавальних знаків на товарах або їх упаковці;
- (k) лущення, часткове або повне відбілювання, полірування та глазурування зернових та рису; та
- (l) просте розведення водою або іншою речовиною, яка істотно не змінює характеристики товару;
- (m) забій тварин; та
- (n) операції з фарбування цукру або формування цукрових грудочок;

Стаття 3.9: Нейтральні елементи

З метою визначення походження товару, наступні матеріали, що використовуються у виробництві товару, повинні розглядатись як такі, що походять з території Сторони, незалежно від їхнього походження:

- (a) енергія та паливо;
- (b) промислове устаткування та обладнання;
- (c) машини, інструменти; та
- (d) інші товари, що не входять і не призначені для входження до складу кінцевого продукту.

Стаття 3.10: Комплектуючі, запасні частини, інструменти

1. Комплектуючі, запасні частини, інструменти та інструкції або інші інформаційні матеріали, що постачаються разом із товаром і є частиною стандартних комплектуючих, запасних частин, інструментів та інструкцій або інших інформаційних матеріалів, повинні розглядатися як частина товару, і не повинні братися до уваги при визначенні того, чи всі матеріали, які не походять з території Сторони, але використовуються у виробництві товарів, що походять з території Сторони, зазнають відповідних змін у тарифній класифікації за умови, що:

- (a) комплектуючі, запасні частини, інструменти та інструкції або інші інформаційні матеріали класифікуються разом з товаром та не виставляються в рахунку окремо від товару; та
- (b) кількість і вартість комплектуючих, запасних частин, інструментів, інструкцій або інших інформаційних матеріалів, представлених разом з товаром, є стандартними для відповідного товару.

Стаття 3.11: Одиниця класифікації

Для застосування положень цієї Глави одиницею класифікації повинен бути окремий товар, який становить базову одиницю при визначенні класифікації відповідно до номенклатури Гармонізованої системи. З наведеного випливає, що:

- (a) якщо товар, що складається з групи або комплекту виробів, класифікується в одній товарній позиції, він цілком становить єдину класифікаційну одиницю;
- (b) якщо партія складається з декількох ідентичних товарів, класифікованих за однією товарною позицією, кожен товар повинен враховуватись окремо при застосуванні положень цієї Глави.

Стаття 3.12: Пакувальні матеріали і тара

1. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб пакувальні матеріали і тара, в які запаковано товар для роздрібного продажу у разі їх класифікації разом із товаром відповідно до Правил 5 Загальних правил інтерпретації Гармонізованої системи не бралися до уваги при визначенні того, чи всі матеріали, що не походять з території Сторони, та які використовуються у виробництві товару, зазнають змін у тарифній класифікації як визначено у Статті 3.4.

2. Пакувальні матеріали і тара, в які товар запакований для транспортування, не беруться до уваги при визначенні походження відповідного продукту.

Стаття 3.13: Взаємозамінні товари та матеріали

1 Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб визначення походження взаємозамінних товарів або матеріалів з території Сторони, здійснювалося шляхом фізичного відокремлення кожного товару або матеріалу, або, у разі неможливості відокремлення, шляхом використання будь-якого методу управління запасами, зокрема застосування середнього значення, LIFO (останній прийшов - першим вийшов) або FIFO (перший прийшов - першим вийшов), визнаного в загальноприйнятих принципах бухгалтерського обліку Сторони, на території якої здійснюється виробництво, або іншого методу, прийнятого Стороною, на території якої здійснюється виробництво.

2 Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб метод управління запасами, обраний згідно з пунктом 1 щодо конкретних взаємозамінних товарів або матеріалів, застосовувався до таких взаємозамінних товарів або матеріалів протягом фінансового року Сторони, яка обрала відповідний метод управління запасами.

Стаття 3.14: Набори товарів

Набори, як визначено в Загальному правилі 3 Гармонізованої системи (ГС), повинні вважатися такими, що походять з території Сторони, якщо всі товари, що входять до складу набору, походять з території Сторони. Проте, якщо набір складається з товарів, що походять та не походять з території Сторони, набір в цілому повинен вважатися таким, що походить з території Сторони, за умови, що вартість товарів, що не походять з території Сторони, не перевищує 20% ціни набору на умовах франко-завод.

Частина В: Територіальність і транзит

Стаття 3.15: Принцип територіальності

1. Умови для отримання статусу походження, викладені в Статті 3.2, повинні виконуватися безперервно на території однієї або обох Сторін.

2. Якщо товари, що походять з території Сторони, експортовані з території Сторони до країни, що не є Стороною, та повертаються до Сторони-експортера, вони повинні вважатися такими, що не походять з території Сторони, якщо тільки митним органам не буде доведено, що:

- (a) товари, що повертаються, є тими самими, що були експортовані; та
- (b) вони не піддавалися жодним операціям, окрім тих, що необхідні для збереження їх у належному стані під час перебування в цій країні, що не є Стороною, або під час експорту.

Стаття 3.16: Переробка поза межами митної території Сторони

1. Незважаючи на положення Статті 3.15, на набуття статусу походження товару, викладеного у Статті 3.2, не впливає виконана поза межами території Сторони обробка або переробка матеріалів, експортованих з території Сторони та згодом реімпортованих на територію цієї Сторони, за умови, що:

- (a) зазначені матеріали повністю отримані на території будь-якої Сторони або перед експортом піддавалися обробці або переробці поза межами операцій, зазначених в Статті 3.8; та
- (b) митним органам переконливо доводиться, що:
 - (i) реімпортовані товари були отримані шляхом обробки або переробки експортованих матеріалів;
 - (ii) сукупна додана вартість, отримана поза межами митної території Сторони внаслідок застосування положень цієї Статті, не перевищує 15% ціни на умовах франко-завод кінцевого товару, щодо якого заявлено, що він походить з території Сторони;
- (c) умови, викладені в Статті 3.7 не повинні застосовуватися до зазначеного матеріалу, як вказано в пункті (a) при визначенні походження кінцевого товару.

2. Для цілей застосування положень пункту 1, “сукупна додана вартість” враховує всі витрати, що виникають за межами територій Сторін, в тому числі вартість доданих до складу товару матеріалів. Однак, якщо відповідно до Статті 3.4 застосовується правило, що встановлює граничну вартість всіх матеріалів, які не походять з території Сторони, включених до складу товару на території Сторони-експортера, то сукупна вартість матеріалів, які не походять з території Сторони, включених до складу товарів на території відповідної Сторони, взята разом із сукупною доданою вартістю, отриманою поза межами території цієї Сторони, не повинна перевищувати розміру, встановленого в Статті 3.4.

3. Будь-яка обробка або переробка, яка підпадає під дію цієї Статті та виконана поза територією Сторони-експортера, повинна здійснюватися за угодою про переробку поза митною територією або подібними угодами.

Стаття 3.17: Транзит та перевантаження

1. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб товар, який походить з території Сторони, зберігав свій статус походження, якщо такий товар було транспортовано безпосередньо до Сторони-імпортера без перевезення територією країни, що не є Стороною.

2. Незважаючи на пункт 1, кожна Сторона повинна забезпечити збереження статусу походження товару, якщо він транспортується або зберігається на тимчасовому складі в одній або більше транзитних країн, які не є Сторонами, за умови, що цей товар:

- (a) залишається під митним контролем на території країни, що не є Стороною; та
 - (b) не піддавався жодним операціям, крім розвантаження, перевантаження, перепакування, виокремлення від партії, маркування або інших операцій, необхідних для підтримання належного стану товару.
3. Імпортёр на запит митного органу Сторони-імпортера повинен надати відповідні докази виконання умов, викладених у пункті 2, шляхом надання:
- (a) єдиного або комбінованого транспортного документа, який поширюється на маршрут проходження зі Сторони-експортера через країну транзиту; або
 - (b) сертифіката про відсутність маніпуляцій (a non-manipulation certificate), виданого митними органами країни транзиту; або
 - (c) за їх відсутності, будь-які підтверджуючі документи.

Стаття 3.18: Виставки

1. Товари, відправлені Стороною-експортером для виставки у країну, яка не є Стороною, та які продані під час або після виставки, для ввезення на територію Сторони, повинні підпадати під преференційний режим, передбачений цією Угодою, за умови, що такі товари відповідають вимогам щодо правил походження, передбаченим цією Угодою, та якщо перед відповідними компетентними органами Сторони-імпортера буде доведено, що:

- (a) експортер відправив відповідні товари з території Сторони-експортера в країну, де проходить виставка, і експонував їх там;
- (b) експортер продав товари або передав їх вантажоодержувачу у Стороні-імпортері; та
- (c) товари були відправлені під час виставки або безпосередньо після неї Стороні-імпортеру у тому стані, у якому вони були відправлені на виставку.

2. З метою реалізації положень пункту 1, підтвердження походження повинно бути подане відповідними компетентними органами Сторони-імпортера. У підтвердженні повинні бути зазначені назва та адреса виставки. Може вимагатися сертифікат, виданий відповідним компетентним органом Сторони, на території якої проходила виставка, разом із підтверджуючими документами про походження, зазначеними у Статті 3.21.

3. Пункт 1 повинен застосовуватись до будь-якої торговельної, сільськогосподарської або ремісничої виставки, ярмарки або подібної публічної демонстрації або показу в торговельних або офісних приміщеннях з метою продажу іноземних товарів, під час яких відповідні товари залишаються під митним контролем.

Стаття 3.19: Вільні економічні зони або вільні зони

1. Обидві Сторони повинні забезпечувати, щоб товари, що походять з території Сторін, торгівля якими здійснюється на підставі документів про походження, та які в процесі транспортування використовують вільну зону, розташовану на їх території, не замінювалися іншими товарами і не піддавалися обробці, відмінній від звичайних операцій, спрямованих на запобігання погіршення стану товарів.
2. Товари, вироблені або виготовлені у вільній зоні, розташованій на території Сторони, при експорті до іншої Сторони слід вважати товарами, що походять з території першої Сторони, за умови, що обробка або переробка таких товарів відповідає положенням цієї Глави та підтверджується документом, який підтверджує їх походження.

Стаття 3.20: Виставлення інвойсів третіми особами

1. Митний орган Сторони-імпортера не повинен відхиляти сертифікат про походження, передбачений Статтею 3.21, лише з тієї причини, що інвойс був виданий не експортером або виробником товару, за умови, що товар відповідає вимогам цієї Глави.
2. Експортер товарів може вказати “інвойс, виставлений третьою особою” (third party invoicing), а така інформація, як назва та країна реєстрації компанії, яка виставляє інвойс, мають відображатися у відповідному полі, як описано в Додатку 3В (Сертифікат про походження) та Додатку 3С (Зразок Сертифіката з перевезення товару EUR. 1 та заяви на отримання Сертифіката з перевезення товару EUR. 1).

Частина С: Докази походження

Стаття 3.21: Підтвердження походження

1. Товари, що походять з території Сторони, під час ввезення до іншої Сторони, користуються перевагами преференційного режиму в рамках цієї Угоди на підставі підтвердження походження.
2. Будь-що з наведеного нижче вважається підтвердженням походження:
 - (a) паперовий сертифікат про походження у друкованому або електронному вигляді, виданий компетентним органом відповідно до Статті 3.22;
 - (b) електронний сертифікат походження (Е-Сертифікат), виданий компетентним органом та обмін яким здійснюється за допомогою спільно розробленої електронної системи на підставі положень Статті 3.23;

- (с) декларація про походження, оформлена уповноваженим (схваленим) експортером відповідно до Статті 3.24.

3. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб документи для підтвердження походження склалися англійською мовою та залишалися дійсними протягом 12 місяців з дати їх видачі.

Стаття 3.22: Сертифікат про походження у паперовій формі

1. Сертифікат про походження у паперовій формі повинен:

- (а) в ОАЕ – видаватися на стандартному білому папері формату А4 за формою, наведеною у Додатку 3В (Сертифікат про походження), та в Україні – видаватися за формою, зазначеною у Додатку 3С (Зразок Сертифіката з перевезення товару EUR. 1 та заяви на отримання Сертифіката з перевезення товару EUR. 1);
- (б) складатися з оригіналу та двох копій. Оригінал надсилається експортером імпортеру для подання до митного органу Сторони -імпортера. Перша копія сертифіката про походження зберігається компетентним органом Сторони-експортера. Друга копія сертифіката про походження зберігається у експортера;
- (с) стосуватися одного або декількох товарів у одній партії; та
- (д) бути у друкованому форматі.

2. Сертифікат про походження у паперовій формі повинен містити підпис посадової особи, печатку компетентного органу та унікальний серійний номер, який присвоюється окремо кожним місцем або офісом видачі.

3. Механізм автентифікації, такий як QR-код або захищений вебсайт, повинен бути включений до сертифіката про походження у паперовій формі як підтвердження оригінальності сертифіката.

4. Сертифікат про походження у паперовій формі повинен бути виданий компетентним органом та переданий експортеру одразу після здійснення або забезпечення фактичного вивезення товару.

Стаття 3.23: Е-Сертифікат та обмін електронними даними про походження

1. На повідомлення однієї Сторони про її готовність до запровадження Статті 3.21 (b), усі технічні питання щодо такого впровадження (видача, передача, подання та перевірка Е-Сертифіката) повинні узгоджуватись та виконуватись компетентними органами обох Сторін.

2. Механізм автентифікації електронного сертифіката про походження, такий як QR-код або захищений вебсайт, повинен бути включений до сертифіката в якості підтвердження оригінальності сертифіката.

Стаття 3.24: Декларація про походження

1. Для цілей Статті 3.21.2. (c) Сторони повинні протягом 12 місяців з дати набрання чинності цієї Угодою імплементувати положення, що дозволяють кожному компетентному органу визнавати декларацію про походження, оформлену уповноваженим (схваленим) експортером.

2. Митний орган або компетентний орган Сторони-експортера можуть дозволити будь-якому експортеру (надалі іменованого як “уповноважений (схвалений) експортер”), який експортує товари відповідно до цієї Угоди, оформляти декларації про походження за зразком, наведеним у Додатку 3D (Декларація про походження відповідно до Статті 3.24), незалежно від вартості таких товарів, згідно з вимогами відповідного законодавства Сторони-експортера.

3. Експортер, який звертається за отриманням такого дозволу, повинен надати митному органу або компетентному органу гарантії, необхідні для перевірки статусу походження товару, а також виконання інших вимог цієї Глави.

4. Митний орган або компетентний орган Сторони-експортера можуть надати статус уповноваженого (схваленого) експортера на підставі виконання умов, які Сторони вважають доцільними.

5. Митний орган або компетентний орган Сторони-експортера повинні надати уповноваженому (схваленому) експортеру номер митної авторизації, який зазначається у декларації про походження.

6. Митний орган або компетентний орган Сторони-експортера повинні обмінюватись інформацією щодо структури номерів митної авторизації уповноважених (схвалених) експортерів або оприлюднювати перелік уповноважених (схвалених) експортерів, який періодично оновлюватиметься (за потреби).

7. Декларація про походження, текст якої наведено в Додатку 3D (Декларація про походження відповідно до Статті 3.24), повинна бути оформлена уповноваженим (схваленим) експортером шляхом набору тексту, проставленням штампів або друкуванням декларації на інвойсі, повідомленні про доставку або іншому комерційному документі, який містить достатній для ідентифікації опис відповідних товарів. Декларація може бути також заповнена від руки. Якщо декларація заповнена від руки, вона повинна бути написана чорнилами, які не змиваються, розбірливими друкованими літерами.

8. Уповноважений (схвалений) експортер, який оформлює декларацію про походження, повинен бути готовий у будь-який час подати на вимогу митних органів Сторони-експортера всі необхідні документи, що підтверджують статус походження відповідних товарів, а також виконання інших вимог цієї Глави.

Стаття 3.25: Заява на отримання сертифіката про походження

1. Сертифікат про походження у паперовій формі або Е-Сертифікат повинен бути виданий компетентним органом Сторони-експортера на підставі електронної заяви або заяви в паперовій формі, складеної експортером, або за дорученням експортера його уповноваженим представником відповідно до національного законодавства Сторони-експортера.

2. Експортер, який подає заяву на видачу сертифіката про походження, повинен бути готовий у будь-який час надати на вимогу компетентного органу Сторони-експортера всі необхідні документи, що підтверджують статус походження відповідних товарів, а також виконання інших вимог цієї Глави.

3. Сертифікат видається, якщо товари, що підлягають вивезенню, можуть розглядатись як такі, що походять з території Сторони-експортера відповідно до Статті 3.2.

Стаття 3.26: Розгляд заяви на отримання сертифіката про походження

З метою видачі сертифіката про походження в паперовій формі або Е-Сертифіката компетентний орган повинен, в межах своєї компетенції та можливостей, провести належну перевірку відповідно до законодавства Сторони-експортера.

Стаття 3.27: Імпортування частинами

Якщо на запит імпортера, за умови виконання вимог, встановлених митними органами Сторони-імпортера, розібрані чи незібрані товари (в розумінні Основного правила 2 (а) інтерпретації Гармонізованої системи (ГС), що підпадають під дію Розділів XVI і XVII або товарних позицій 7308 та 9406 ГС) ввозяться частинами, то імпортер повинен подати митним органам єдине підтвердження походження таких товарів під час ввезення першої партії.

Стаття 3.28: Сертифікат про походження, виданий ретроспективно

1. Незважаючи на Статтю 3.22.4, за виняткових умов сертифікат про походження у паперовій формі та Е-Сертифікат може бути виданий після вивезення товарів, походження яких він підтверджує, якщо:

- (a) сертифікат не було видано під час експорту через допущення помилок, ненавмисних похибок або внаслідок особливих обставин; або
- (b) компетентним органам було доведено, що сертифікат був виданий, але не прийнятий під час ввезення з технічних причин; або
- (c) сертифікат, виданий під час вивезення, було повернуто експортером до компетентних органів через допущення помилок, ненавмисних похибок або внаслідок особливих обставин.

2. У виняткових випадках, коли сертифікат не було видано до або під час експорту через допущення ненавмисних помилок, похибок або з інших поважних причин, сертифікат може бути виданий ретроспективно, про що робиться примітка “ISSUED RETROSPECTIVELY” у відповідному полі, як зазначено в Додатку 3В (Сертифікат про походження) або Додатку 3С (Зразок Сертифіката з перевезення товару EUR. 1 та заяви на отримання Сертифіката з перевезення товару EUR. 1).

3. Положення цієї Статті застосовуються до товарів, які відповідають положенням цієї Угоди та які на дату набрання нею чинності перебувають у транзиті або знаходяться на території Сторін на тимчасовому зберіганні під митним контролем. Застосування цієї Статті передбачає подання до митного органу Сторони-імпортера протягом шести місяців із дати набрання чинності цією Угодою, сертифіката про походження, виданого ретроспективно компетентним органом Сторони-експортера разом із документами, які підтверджують, що товари транспортувалися безпосередньо відповідно до положень Статті 3.17.

Стаття 3.29: Втрата сертифіката про походження у паперовій формі

1. У разі викрадення, втрати чи знищення сертифіката про походження виробник, експортер, або його уповноважений представник може звернутися до компетентного органу, що його видав, із клопотанням про отримання засвідченої копії або дублікату оригіналу сертифіката про походження, складеного на основі експортних документів, наявних у компетентного органу.

2. Засвідчена копія або дублікат сертифіката про походження повинна бути завірена підписом посадової особи і печаткою, містити запис англійською мовою “CERTIFIED TRUE COPY” або “DUPLICATE”, дату видачі оригіналу сертифіката про походження у відповідних полях, як зазначено у Додатку 3В (Сертифікат про походження) або Додатку 3С (Зразок Сертифіката з перевезення товару EUR. 1 та заяви на отримання Сертифіката з перевезення товару EUR. 1). Термін дії засвідченої копії або дублікату сертифіката про походження повинен бути такий самий, як і термін сертифіката про походження.

Стаття 3.30: Надання підтвердження походження

Для цілей застосування преференційного режиму, імпортер або його уповноважений представник повинен надати митному органу Сторони-імпортера під час подання імпоротної декларації підтвердження походження відповідно до законодавства Сторони-імпортера.

Стаття 3.31: Розбіжності та формальні помилки

1. Виявлення незначних розбіжностей між відомостями, зазначеними у підтвердженні походження, та відомостями, зазначеними у документах, поданих митному органу Сторони-імпортера з метою виконання формальностей для ввезення товару, не тягне за собою недійсність документу про підтвердження походження за умови, що він фактично відповідає поставленому товару.
2. Очевидні формальні помилки, такі як друкарські помилки, у документі, що підтверджує походження, не мають призводити до відмови у прийнятті цього документу, якщо такі помилки не викликають сумнівів щодо правильності відомостей, викладених у відповідному документі.

Частина D: Адміністративне співробітництво й перевірка походження

Стаття 3.32: Повідомлення

Компетентні органи Сторін до набрання чинності Угодою повинні надавати один одному наступне:

- (a) зразки печаток компетентних органів, які видають сертифікати про походження у паперовому вигляді;
- (b) вебадреси, що використовуються для автентифікації за допомогою QR-коду або вебсайту;
- (c) адреси митних органів, відповідальних за перевірку сертифікатів та декларацій про походження.

Стаття 3.33: Відмова у наданні преференційного режиму

1. Якщо інше не передбачено цією Главою, митний орган Сторони-імпортера може відмовити у митному оформленні із застосуванням преференційного режиму або стягнути несплачені мита відповідно до положень національного законодавства, якщо не виконано вимоги Статті 3.17.
2. Якщо митний орган Сторони-імпортера відмовляє у митному оформленні із застосуванням преференційного режиму, такий орган повинен надати імпортеру рішення у письмовій або електронній формі із зазначенням причини ухвалення такого рішення.

3. Після отримання інформації про причини відмови у наданні преференційного режиму, імпортер може протягом періоду, передбаченого митним законодавством Сторони-імпортера, подати апеляцію або скаргу на таке рішення до відповідного органу, визначеного згідно з митним законодавством Сторони-імпортера.

Стаття 3.34: Верифікація

1. Митний орган або компетентний орган Сторони-імпортера може після митного оформлення вимагати проведення вибіркової перевірки або ж у разі, якщо він має обґрунтовані сумніви щодо автентичності документа або достовірності заявленої інформації щодо походження відповідних товарів або окремих їх частин.

2. Для цілей пункту 1 митний орган або компетентний орган Сторони імпортера може здійснювати перевірку шляхом надсилання письмового запиту про надання додаткової інформації митним органом або компетентним органом Сторони-експортера.

3. Такий запит повинен супроводжуватися копією документа, що підтверджує походження та має вказувати причини, а також будь-яку додаткову інформацію, які свідчать про те, що відомості, вказані у документі про походження, можуть бути неточними; за винятком випадків, коли перевірка після митного оформлення здійснюється на вибірковій основі.

4. Митний орган Сторони-імпортера може призупинити застосування преференційного режиму на період очікування результату перевірки. Проте митний орган може здійснити випуск товарів імпортеру з урахуванням будь-яких адміністративних заходів, які вважатимуться необхідними, за умови, що на них не поширюється заборона чи обмеження на імпорт, а також відсутня підозра у шахрайстві.

5. Відповідно до пункту 2, митний орган або компетентний орган Сторони-імпортера, на запит якого була здійснена перевірка, повинен бути якнайшвидше поінформований про її результати, але не пізніше, ніж через дев'ять місяців з дати запиту.

6. У разі, якщо відповідь Сторони-експортера не було отримано протягом дев'яти місяців з дати запиту або митний орган або компетентний орган Сторони-імпортера не отримав достатньої інформації для встановлення походження товару з території Сторони, або експортер чи виробник товару не виконав жодної із вимог цієї Статті стосовно отримання преференційного режиму, митний орган або компетентний орган Сторони-імпортера відмовляє в наданні пільгового режиму щодо товару, стосовно якого видано зазначений документ про походження, та який підлягав би перевірці та стягненню несплачених зборів.

Стаття 3.35: Вимоги до ведення записів

1. Для цілей верифікації відповідно до Статті 3.34, кожна Сторона повинна вимагати від:

- (a) виробника або експортера зберігати сертифікат походження та усі супровідні документи, необхідні для підтвердження того, що відповідний товар, походить з території Сторони щонайменше протягом 36 місяців з дати видачі або протягом більш тривалого періоду відповідно до положень національного законодавства;
- (b) імпортера зберігати усі документи, які підтверджують, що товар, якому надано преференційний режим, походить з території Сторони, щонайменше протягом 36 місяців з дати видачі або протягом більш тривалого періоду відповідно до положень національного законодавства; та
- (c) компетентного органу або митного органу, який видав документ про підтвердження походження, зберігати усі супровідні документи щодо заяви про надання підтвердження про походження, щонайменше протягом 36 місяців з дати видачі підтвердження походження або протягом більш тривалого періоду відповідно до положень національного законодавства.

2. Записи, зазначені в пункті 1, можуть зберігатися на будь-якому носії, який дозволяє їх оперативне отримання, включаючи, але не обмежуючись, цифрову, електронну, оптичну, магнітну або письмову форму.

Стаття 3.36: Конфіденційність

Уся інформація, пов'язана із застосуванням цієї Глави, надана Сторонами одна одній, повинна вважатися конфіденційною. Така інформація не повинна розголошуватися органами Сторін без прямого дозволу особи чи органу, який її надає.

Стаття 3.37: Вирішення спорів

1. Спори між Сторонами, що виникають у зв'язку з процедурами верифікації відповідно до Статті 3.34, та які не можуть бути вирішені між компетентними органами Сторін, або які порушують питання тлумачення цієї Глави, повинні бути подані на розгляд Спільного комітету.

2. В усіх випадках вирішення спорів між імпортером та компетентними органами Сторони-імпортера повинно здійснюватися відповідно до законодавства Сторони-імпортера.

Частина Е: Консультації та внесення змін

Стаття 3.38: Консультації та внесення змін

Сторони повинні проводити консультації та співпрацювати за потреби через Підкомітет з питань торгівлі товарами та правил визначення походження з метою:

- (a) ефективного та однакового застосування цієї Глави; та
- (b) обговорення необхідних змін до цієї Глави з урахуванням розвитку технологій, виробничих процесів та інших пов'язаних питань.

ГЛАВА 4

МИТНІ ПРОЦЕДУРИ ТА СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

Стаття 4.1: Визначення

Для цілей цієї Глави:

митне законодавство означає положення, впроваджені законами та нормативно-правовими актами щодо імпорту, експорту, транзиту товарів або будь-яких інших митних процедур, незалежно від того, чи стосуються вони мита, податків або будь-яких інших зборів, що стягуються митним органом, або заходів щодо заборони, обмеження або контролю, який здійснюється митним органом;

митні процедури означають заходи, що застосовуються митним органом Сторони до товарів і транспортних засобів, які підпадають під дію її митного законодавства та нормативно-правових актів;

Угода про взаємну митну допомогу (УВМД) означає угоду, яка сприяє поглибленню митного співробітництва та обміну інформацією між Сторонами для забезпечення та спрощення законної торгівлі;

Авторизований економічний оператор(и) (АЕО) означає економічного оператора, який бере участь у міжнародному переміщенні товарів, і який визнаний митним органом Сторони як такий, що відповідає стандартам безпеки ланцюга постачання Всесвітньої митної організації (ВМО) або еквівалентним стандартам; та

Угода про взаємне визнання (УВВ) означає домовленість між Сторонами, згідно з якою вони взаємно визнають сертифікати АЕО, видані належним чином одним із митних органів.

Стаття 4.2: Сфера застосування

Ця Глава застосовується згідно з відповідними національними законами, правилами та нормативно-правовими актами Сторін, які регулюють митні процедури, необхідні для оформлення товарів, що є предметом торгівлі між Сторонами.

Стаття 4.3: Загальні положення

1. Сторони погоджуються, що їхнє митне законодавство та процедури повинні бути прозорими, недискримінаційними, послідовними та уникати непотрібних процедурних перешкод у торгівлі.

2. Митні процедури Сторін повинні відповідати, наскільки це можливо, стандартам та рекомендованим практикам Всесвітньої митної організації ("ВМО").

3. Митний орган кожної Сторони повинен періодично переглядати свої митні процедури з метою їх подальшого спрощення та розвитку для сприяння двосторонній торгівлі.

Стаття 4.4: Оприлюднення та доступ до інформації

1. Кожна Сторона повинна забезпечити невідкладне оприлюднення своїх законів, нормативно-правових актів, інструкцій, процедур та адміністративних рішень, що регулюють митні питання, або в мережі Інтернет, або в друкованому виданні. Така інформація та публікації повинні бути доступні, наскільки це можливо, англійською мовою.

2. Кожна Сторона повинна визначити, створити та підтримувати один або декілька інформаційних пунктів, які розглядатимуть запити зацікавлених осіб, що стосуються митних питань, і повинна докладати зусиль для оприлюднення за допомогою електронних засобів інформації про процедури подання таких запитів.

3. Ніщо в цій Статті або в будь-якій частині цієї Угоди не вимагає від будь-якої Сторони оприлюднення правозастосовчих процедур та внутрішніх інструкцій, у тому числі тих, що стосуються проведення аналізу ризиків та методології таргетингу.

4. Кожна Сторона повинна, наскільки це практично можливо та у спосіб, що відповідає її національному законодавству та правовій системі, забезпечити, щоб нові або змінені закони та нормативно-правові акти загальної дії, пов'язані з переміщенням, випуском та митним оформленням товарів, включаючи транзит, публікувалися або інформація про них оприлюднювалася іншим чином якомога раніше до набрання ними чинності, з тим, щоб зацікавлені сторони мали можливість ознайомитися з новими або зміненими законами та нормативно-правовими актами. Така інформація та публікації повинні бути доступні, наскільки це можливо, англійською мовою.

Стаття 4.5: Управління ризиками

Сторони повинні застосовувати підхід до управління ризиками у своїй митній діяльності на основі виявленого ризику щодо товарів, з метою полегшення митного оформлення вантажів з низьким рівнем ризику, зосереджуючи свою інспекційну діяльність на товарах з високим ступенем ризику.

Стаття 4.6: Безпаперові комунікації

1. З метою сприяння двосторонньому обміну даними про міжнародну торгівлю та прискорення процедур випуску товарів для спрощення торгівлі, Сторони повинні докладати зусиль для створення електронного середовища, яке підтримує ділові операції

між їхніми відповідними митними органами та суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю.

2. Сторони повинні обмінюватись поглядами та інформацією щодо впровадження та поширення безпаперових комунікацій між їхніми відповідними митними органами та суб'єктами господарювання.

3. Відповідні митні органи Сторін при впровадженні ініціатив, які передбачають використання безпаперових комунікацій, повинні брати до уваги методології, узгоджені в рамках ВМО.

Стаття 4.7: Попередні рішення

1. Відповідно до своїх зобов'язань за Угодою СОТ про спрощення процедур торгівлі (УСПТ), кожна Сторона на запит заявника повинна забезпечити видачу попереднього рішення імпортеру товару на її території або експортеру чи виробнику товару на території іншої Сторони до ввезення товару на свою територію.

2. Для цілей пункту 1 кожна Сторона повинна видавати попереднє рішення, в якому зазначатиметься, чи відповідає товар критеріям товару, що походить з країни походження, або його тарифній класифікації. Крім того, кожна Сторона може видавати попередні рішення, які охоплюють додаткові торговельні питання згідно з умовами УСПТ. Кожна Сторона повинна видавати своє рішення щодо походження або класифікації товару в межах розумного періоду часу і в конкретні строки з дати отримання повної заявки про видачу попереднього рішення.

3. Сторона-імпортер повинна застосовувати попереднє рішення, винесене нею відповідно до пункту 1, на дату його видачі або на більш пізню дату зазначену в рішенні, а також забезпечити його чинність протягом розумного строку та відповідно до застосовних національних процедур до моменту зміни або скасування такого попереднього рішення.

4. Попереднє рішення, видане Стороною, є обов'язковим лише для особи, якій воно видане.

5. Сторона може відмовити у винесенні попереднього рішення, якщо факти та обставини, які є підставою для винесення попереднього рішення, є предметом аудиту після митного очищення або адміністративного, судового чи квазісудового розгляду чи оскарження. Сторона, яка відмовляється видати попереднє рішення, невідкладно повідомляє про це в письмовій формі особу, яка звернулася із запитом про винесення попереднього рішення, із зазначенням відповідних фактів, обставин та підстав для свого рішення.

6. Сторона-імпортер може змінити або скасувати попереднє рішення:

- (а) якщо рішення ґрунтувалося на фактичній помилці;

- (b) якщо відбулася зміна істотних фактів або обставин, на яких ґрунтувалося рішення;
- (c) для приведення у відповідність зі змінами до положень цієї Глави; або
- (d) внаслідок судового рішення або зміни у її національному законодавстві.

7. Кожна Сторона повинна надіслати заявнику письмове повідомлення з поясненням рішення про підстави скасування або зміну попереднього рішення, виданого заявнику.

8. Кожна Сторона забезпечує, що будь-яка зміна або відкликання попереднього рішення набиратиме чинності на дату внесення зміни або скасування такого рішення або на іншу дату, яка зазначена у рішенні, та не застосовуватиметься до товару, ввезеного до цієї дати, крім випадків, коли особа, якій було надане попереднє рішення, не діяла згідно з умовами та положеннями такого рішення.

9. Незважаючи на пункт 4, Сторона, що видає попереднє рішення, повинна відкласти дату набрання чинності змінами або скасування рішення на розумний строк та відповідно до застосовних національних процедур кожної Сторони, якщо особа, якій видано попереднє рішення, демонструє, що вона діяла добросовісно відповідно до такого рішення на шкоду собі.

Стаття 4.8: Штрафні санкції

1. Кожна Сторона повинна підтримувати заходи, що передбачають застосування кримінальних, цивільних або адміністративних санкцій, як окремо, так і разом, за порушення митного законодавства, правил або процедурних вимог Сторони.

2. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб санкції за порушення митного законодавства, правил або процедурних вимог накладалися тільки на особу (осіб), відповідальну (відповідальних) за порушення відповідного законодавства.

3. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб санкції, які накладаються її митним органом, ґрунтувалися на фактах та обставинах справи і відповідали ступеню та тяжкості порушення.

4. Кожна Сторона повинна забезпечити вжиття заходів для уникнення конфлікту інтересів при нарахуванні та стягненні штрафів і зборів. Жодна частина винагороди державної посадової особи не повинна виражатися в формі фіксованого платежу або відсотку від будь-яких нарахованих чи стягнутих штрафів або зборів.

5. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб, у разі накладення її митним органом санкцій за порушення митного законодавства, правил або процедурних вимог, особі (особам), на яку (яких) накладено санкції, у рішенні про застосування санкцій зазначалися характер порушення та норми закону, правил або процедури, застосованих для визначення суми штрафу.

Стаття 4.9: Випуск товарів

1. З метою сприяння торгівлі кожна Сторона повинна запровадити або підтримувати спрощені митні процедури для ефективного випуску товарів.

2. Відповідно до пункту 1, кожна Сторона повинна запровадити або підтримувати процедури, які:

- (a) передбачають негайний випуск товарів після отримання митної декларації та виконання всіх застосовних вимог і процедур;
- (b) передбачають електронне подання та обробку документації та даних, включаючи декларації, до прибуття товарів з метою прискорення випуску товарів з-під митного контролю після прибуття;
- (c) дозволяють випуск товарів у пункті прибуття без необхідності тимчасового переміщення на склади або інші об'єкти; та
- (d) вимагають, щоб імпортер був поінформований, якщо Сторона невідкладно не здійснює випуск товарів, в тому числі, з причин, визначених її законодавством, і який орган контролю на кордоні, якщо це не митний орган, затримує випуск товарів.

3. Ніщо в цій Статті не вимагає від Сторони випуску товару, якщо її вимоги щодо випуску не були виконані, і не перешкоджає Стороні ліквідувати гарантійний депозит відповідно до свого законодавства.

4. Кожна Сторона може дозволити, наскільки це практично можливо та відповідає її митному законодавству, щоб товари, призначені для імпорту, переміщувалися в межах її території під митним контролем від пункту в'їзду на територію Сторони до іншої митниці на її території, звідки товари призначені для випуску, за умови дотримання відповідних вимог законодавства.

Стаття 4.10: Авторизовані економічні оператори

З метою сприяння торгівлі та підвищення рівня дотримання вимог і управління ризиками між ними, Сторони повинні докладати зусиль для укладення УВВ АЕО між їхніми митними органами.

Стаття 4.11: Співробітництво між органами контролю на кордоні

Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб її органи та установи, відповідальні за здійснення контролю на кордоні та застосування процедур щодо імпорту, експорту і транзиту товарів, співпрацювали між собою та координували свою діяльність відповідно до цієї Глави.

Стаття 4.12: Термінові відправлення

1. Кожна Сторона повинна запровадити або підтримувати процедури, що дозволяють прискорений випуск товарів, які ввозяться через вантажні комплекси аеропортів, із застосуванням належного митного контролю та відбору. Такі процедури повинні:

- (a) забезпечувати надання та оброблення інформації, необхідної для випуску термінових відправлень, до прибуття відправлення;
- (b) дозволяти подання єдиної заявки, в якій зазначатиметься інформація про всі товари, що містяться в термінових відправленнях, зокрема декларацію, та, якщо можливо, подання такої заявки електронними засобами¹;
- (c) наскільки це можливо, забезпечувати випуск певних товарів з мінімальною кількістю документів;
- (d) за звичайних обставин, забезпечувати випуск термінових відправлень якнайшвидше після прибуття, за умови, що всі документи, необхідні для їхнього випуску, попередньо були надані;
- (e) застосовуватися до вантажів будь-якої ваги або вартості, щодо яких Сторона може вимагати виконання формальних процедур ввезення як умови для їх випуску, включаючи декларування, супровідну документацію та сплату митних зборів, виходячи з ваги або вартості товару; та
- (f) передбачити, що за звичайних обставин мито не нараховуватиметься на термінові відправлення, вартість яких дорівнює або є нижчою від фіксованої суми, встановленої законодавством Сторони.²

Стаття 4.13: Перегляд та оскарження

1. Кожна Сторона повинна забезпечити будь-якій особі, якій вона видає рішення з митної справи, можливість:

¹Можуть вимагатися додаткові документи як умова для випуску товарів.

²Незважаючи на цю Статтю, Сторона може нараховувати митні збори або може вимагати оформлення офіційних документів на імпортовані товари, переміщення яких обмежено, або контрольовані товари, зокрема ті, що підлягають ліцензуванню або підпадають під аналогічні вимоги.

- (a) принаймні одного рівня адміністративного перегляду рішень її митного органу незалежно від того, ким було прийнято рішення, яке підлягає перегляду - відповідальною посадовою особою чи установою³; та
 - (b) судового перегляду рішень, прийнятих на останньому рівні адміністративної процедури.
2. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб її процедури оскарження та перегляду здійснювалися у недискримінаційний спосіб та в межах встановлених строків.
3. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб орган, який здійснює перегляд або оскарження відповідно до пункту 1, повідомляв особу в письмовій формі про ухвалу або рішення щодо перегляду або оскарження, а також про причини такої ухвали або рішення.

Стаття 4.14: Митне співробітництво

1. З метою подальшого посилення митного співробітництва шляхом обміну інформацією та найкращими практиками між митними органами Сторін для забезпечення та сприяння законній торгівлі, митні органи Сторін будуть намагатися укласти та підписати УВМД.
2. Сторони, відповідно до митного законодавства та з метою виконання положень цієї Угоди, докладатимуть зусиль, щоб:
- (a) співпрацювати та допомагати одна одній в рамках запобігання та розслідування порушень митного законодавства;
 - (b) на запит, надавати одна одній інформацію для використання при виконанні митного законодавства; та
 - (c) співпрацювати з питань досліджень, розробки та застосування нових митних процедур, навчання та обміну персоналом, обміну найкращими практиками, та з інших питань, щодо яких наявний взаємний інтерес.
3. Допомога за цією Главою надається відповідно до національного законодавства Сторони, яка надає відповідний запит.
4. Сторони повинні обмінюватись даними про офіційні контактні пункти з метою сприяння ефективному застосуванню цієї Глави.

³Рівень перегляду в адміністративній процедурі для ОАЕ може включати компетентний орган, який контролює митний орган.

Стаття 4.15: Конфіденційність

1. Ніщо в цій Угоді не повинно тлумачитися як вимога до Сторони надавати або дозволяти доступ до конфіденційної інформації, розкриття якої перешкоджатиме правозастосуванню чи іншим чином суперечитиме суспільним інтересам, або яке завдаватиме шкоди законним комерційним інтересам конкретних підприємств, державних чи приватних. Будь-яка інформація, отримана за цією Угодою, вважається конфіденційною.

2. Кожна Сторона повинна підтримувати, відповідно до її національного законодавства, конфіденційність інформації, отриманої відповідно до цієї Глави, і повинна захищати таку інформацію від розголошення, яке може завдати шкоди конкурентному становищу осіб, які надають інформацію.

Стаття 4.16: Тимчасове ввезення товарів

1. Кожна Сторона повинна, згідно з її відповідним національним законодавством, надати дозвіл на тимчасове безмитне ввезення наступних товарів, імпортованих з іншої Сторони, незалежно від їх походження:

- (a) професійного чи наукового обладнання, включаючи запчастини, обладнання для преси або телебачення, програмне забезпечення на фізичних носіях, обладнання для радіомовлення та кінематографії, необхідне для здійснення підприємницької діяльності, торгівлі, чи професії особи, що відповідає вимогам тимчасового ввезення згідно з законодавством Сторони-імпортера;
- (b) товари, призначені для показу, демонстрації або використання у театрах, виставках, ярмарках, або інших подібних заходах, включаючи їх складові частини, допоміжні пристрої та аксесуари;
- (c) комерційні зразки та рекламні фільми і записи;
- (d) товари спортивного призначення;
- (e) контейнери та піддони, які використовуються для транспортування обладнання або для заправки; та
- (f) товари, ввезені для завершення обробки.

2. Кожна Сторона повинна, на запит імпортера та з причин, які її митний орган вважає допустимими, подовжити термін тимчасового ввезення понад початково встановлений період.

3. Жодна зі Сторін не може встановлювати умови для тимчасового ввезення товару, зазначеного в пункті 1, крім вимог, які забезпечують, що товар:

- (a) не буде проданий чи зданий в оренду на її території;
- (b) супроводжується грошовим забезпеченням у сумі, яка не перевищує розміру імпорتنих мит та інших зборів, які в іншому випадку застосовувалися б до ввезення або остаточного імпорту, та підлягали б звільненню при експорті товару;
- (c) може бути ідентифікований під час експорту;
- (d) буде вивезений у строки, передбачені для тимчасового ввезення відповідно до її національного законодавства в залежності від цілей тимчасового ввезення;
- (e) не ввозиться у кількості більшій, ніж це необхідно для використання за призначенням; або
- (f) іншим чином ввозиться на територію Сторони-імпортера відповідно до її законодавства.

4. Якщо будь-яка з вимог, застосованих Стороною відповідно до пункту 3, не виконується, Сторона може застосовувати мито або інший збір, якими був би обкладений товар за звичайних умов разом із іншими зборами або митами, передбаченими її законодавством.

5. Кожна Сторона через свій митний орган повинна встановити або застосовувати процедури, які передбачають оперативне митне оформлення товарів, ввезених відповідно до цієї Статті. Наскільки це можливо, такі процедури повинні передбачати, що, якщо відповідні товари супроводжуються громадянином або резидентом іншої Сторони, який використовує режим тимчасового ввезення, митне оформлення товарів повинно бути здійснено одночасно з в'їздом такого громадянина або резидента.

6. Кожна Сторона повинна дозволяти вивезення товару, тимчасово ввезеного відповідно до цієї Статті, через пункт митного контролю інший, ніж той, через який товар був ввезений відповідно до її митних процедур.

7. Кожна Сторона повинна забезпечити, що імпортер товару, ввезеного відповідно до цієї Статті, не повинен нести відповідальності за неможливість вивезення товару за умови надання задовільного підтвердження Стороні-імпортеру того, що товар було знищено протягом встановленого терміну для тимчасового ввезення або протягом належним чином подовженого строку. Сторона може обумовити звільнення від відповідальності за цим пунктом, вимогою до імпортера щодо отримання попереднього погодження митним органом Сторони-імпортера на знищення товару в порядку цієї Статті.

Стаття 4.17: Повторно ввезені товари після ремонту або відновлення

1. Жодна зі Сторін не повинна застосовувати митні збори на товар, незалежно від його походження, повторно ввезений на її територію відповідно до її законів та процедур після того, як він був тимчасово вивезений з її території на територію іншої Сторони для ремонту або відновлення, незалежно від того, чи можуть такий ремонт або відновлення бути виконані на території Сторони, з якої товар було вивезено; однак, на додану вартість такого товару, отриману в результаті ремонту або відновлення, виконаних на території іншої Сторони, можуть накладатися додаткові податки або митні збори.

2. Жодна зі Сторін не повинна застосовувати митні збори на товар, незалежно від його походження, який тимчасово ввезений з території іншої Сторони для ремонту або відновлення.

3. Для цілей цієї Статті, “ремонт” або “відновлення” не включають операцію або процес, який:

- (a) руйнує основні характеристики товару або створює новий чи комерційно інший товар;
- (b) перетворює незавершений товар у завершений товар; або
- (c) призводить до зміни класифікації товару на рівні шестизначного коду Гармонізованої системи (ГС).

Стаття 4.18: Безмитне ввезення комерційних зразків незначної вартості та друкованих рекламних матеріалів

Кожна Сторона згідно з її відповідним національним законодавством повинна забезпечити безмитне ввезення комерційних зразків незначної вартості та друкованих рекламних матеріалів, ввезених з території іншої Сторони, незалежно від їх походження. При цьому відповідна Сторона може вимагати, щоб:

- (a) такі зразки були ввезені виключно для виконання замовлень товарів чи послуг, які надаються з території іншої Сторони або держави, яка не є Стороною; або
- (b) такі рекламні матеріали ввозяться у пакетах, кожен з яких містить не більше однієї копії такого матеріалу, при цьому, ні матеріали, ні пакети не є складовою частиною більшої партії.

ГЛАВА 5 САНІТАРНІ ТА ФІТОСАНІТАРНІ ЗАХОДИ

Стаття 5.1: Визначення

1. Визначення, наведені в Додатку А до Угоди про СФЗ, включені до цієї Глави та є її частиною, *mutatis mutandis*.

2. Крім того, для цілей цієї Глави:

Компетентний орган означає урядовий орган кожної Сторони, відповідальний за заходи та питання, зазначені в цій Главі;

Контактний пункт означає урядовий орган кожної Сторони, який відповідає за імплементацію та координацію цієї Глави; та

надзвичайний захід означає санітарний або фітосанітарний захід, який застосовується Стороною-імпортером до товару Сторони-експортера у разі нагальної проблеми захисту життя або здоров'я людей, тварин чи рослин, яка настає або може настати на території Сторони-імпортера.

Стаття 5.2: Цілі

Цілями цієї Глави є:

- (a) захист життя та здоров'я людей, тварин і рослин разом із сприянням торгівлі;
- (b) посилення співробітництва, комунікації та прозорості між Сторонами; та
- (c) забезпечення наукового обґрунтування санітарних та фітосанітарних заходів Сторін, та перешкодження створенню невиправданих бар'єрів у торгівлі.

Стаття 5.3: Багатосторонні зобов'язання

Сторони підтверджують свої права та обов'язки відповідно до Угоди про СФЗ.

Стаття 5.4: Сфера застосування

Ця Глава повинна застосовуватись до всіх санітарних та фітосанітарних заходів Сторони, які можуть прямо чи опосередковано вплинути на здійснення торгівлі між Сторонами.

Стаття 5.5: Компетентні органи

1. Після набрання чинності цією Угодою кожна Сторона повинна визначити Контактний пункт або Контактні пункти для сприяння комунікації з питань, охоплених цією Главою, і оперативно повідомити про це іншу Сторону не пізніше ніж через 30 днів після набрання чинності цією Угодою.

2. Кожна Сторона повинна постійно оновлювати інформацію про Контактні пункти та Компетентні органи та негайно інформувати іншу Сторону про будь-які зміни.

Стаття 5.6: Визначення еквівалентності

1. Сторони визнають, що принцип еквівалентності, передбачений Статтею 4 Угоди про СФЗ, є взаємовигідним як для країни-експортера, так і для країни-імпортера.

2. Сторони повинні дотримуватись процедур визначення еквівалентності санітарних та фітосанітарних заходів і стандартів, розроблених Комітетом СОТ з СФЗ та відповідними міжнародними органами стандартизації згідно з Додатком А до Угоди про СФЗ, *mutatis mutandis*.

3. Той факт, що експортований продукт відповідає санітарним та фітосанітарним заходам або стандартам, які були прийняті як еквівалентні санітарним та фітосанітарним заходам і стандартам Сторони-імпортера, не скасовує вимоги щодо такого продукту відповідати будь-яким іншим застосовним, обов'язковим вимогам Сторони-імпортера.

Стаття 5.7: Прозорість та обмін інформацією

1. Сторони визнають значимість прозорості у прийнятті та застосуванні санітарних та фітосанітарних заходів, а також важливість обміну інформацією про такі заходи на постійній основі.

2. При виконанні цієї Глави, кожна Сторона повинна враховувати відповідні рішення Комітету СОТ з СФЗ, а також міжнародні стандарти, інструкції та рекомендації.

3. Кожна Сторона погоджується повідомляти про запропоновані санітарні та фітосанітарні заходи, які можуть впливати на торгівлю іншої Сторони, у тому числі

заходи, що відповідають міжнародним стандартам, інструкціям та рекомендаціям, використовуючи систему надання повідомлень СОТ у сфері СФЗ в якості засобу.

4. Сторони повинні обмінюватись інформацією про запропоновані або прийняті санітарні та фітосанітарні заходи, які впливають або можуть вплинути на торгівлю між ними та стосуються системи регулювання СФЗ кожної Сторони. Якщо Сторона бажає надати письмові коментарі щодо запропонованого санітарного та фітосанітарного заходу іншою Стороною, Сторона повинна надати ці коментарі своєчасно.

5. Сторона, яка пропонує прийняти санітарний або фітосанітарний захід, повинна обговорити з іншою Стороною за запитом і, якщо це доречно і можливо, будь-які наукові або торговельні занепокоєння, які інша Сторона може висловити щодо запропонованого заходу та наявних альтернативних, менш обмежувальних для торгівлі підходів для досягнення мети заходу.

6. Кожна Сторона повинна повідомити іншу Сторону про затверджені санітарні або фітосанітарні заходи через систему надання повідомлень СОТ у сфері СФЗ та через їхні відповідні Контактні пункти. Кожна Сторона повинна забезпечити, щоб у тексті або повідомленні про затверджений санітарний або фітосанітарний захід зазначалися дата набрання ним чинності та правова основа для цього заходу. Кожна Сторона повинна публікувати, переважно за допомогою електронних засобів, повідомлення про затверджені санітарні або фітосанітарні заходи.

7. Сторона-експортер повинна своєчасно та належним чином повідомити Сторону-імпортера через Контактні пункти, створені відповідно до Статті 5.5, якщо їй відомо про:

- (a) значну або термінову ситуацію санітарного або фітосанітарного ризику на її території, яка може вплинути на поточну торгівлю між Сторонами; або
- (b) значні зміни в політиці або практиці управління безпечністю харчових продуктів, боротьби зі шкідниками або хворобами, контролю або ліквідації, які можуть вплинути на поточну торгівлю між Сторонами.

8. Сторона повинна надати іншій Стороні на її запит інформацію про всі санітарні або фітосанітарні заходи, пов'язані з імпортом товару на територію цієї Сторони.

9. Кожна Сторона надає інформацію, на запит іншої Сторони, про результати імпортних перевірок у разі не допущених або невідповідних вантажів, включаючи наукове обґрунтування таких відмов.

Стаття 5.8: Надзвичайні заходи

1. Якщо Сторона вживає надзвичайний захід, необхідний для захисту життя або здоров'я людей, тварин чи рослин, така Сторона повинна негайно повідомити іншу Сторону про такий захід через відповідний Контактний пункт та Компетентний орган, зазначений у Статті 5.5. Сторона, яка вживає надзвичайний захід, повинна брати до уваги будь-яку інформацію, надану іншою Стороною у відповідь на повідомлення, і, на

запит іншої Сторони, протягом 14 днів з моменту отримання повідомлення повинна провести консультації між Компетентними органами.

2. Сторона-імпортер повинна своєчасно розглянути інформацію, надану Стороною-експортером, при прийнятті рішень щодо вантажів, які на момент прийняття надзвичайного заходу перевозяться між Сторонами.

3. Якщо Сторона застосовує надзвичайний захід, вона повинна переглянути наукове обґрунтування цього заходу протягом шести місяців і повідомити про результати такого перегляду іншій Стороні на її запит. Якщо Сторона зберігає надзвичайний захід після перегляду, внаслідок збереження актуальності причини його прийняття, така Сторона повинна періодично переглядати цей захід.

Стаття 5.9: Технічні консультації

1. Сторони повинні докладати зусиль для оперативного вирішення будь-якого конкретного питання у торгівлі, пов'язаного з СФЗ, і зобов'язуються проводити необхідні обговорення на технічному рівні з метою вирішення будь-якого такого питання.

2. У будь-який час Сторона може порушити конкретне питання щодо СФЗ перед іншою Стороною через Компетентні органи, а також може запросити додаткову інформацію, пов'язану з цим питанням. Інша Сторона повинна своєчасно надати відповідь.

3. Якщо питання не вирішується за допомогою обміну інформацією відповідно до пункту 2 чи Статті 5.7, на запит будь-якої Сторони через її Контактний пункт, Сторони повинні своєчасно зустрітися для обговорення конкретного питання щодо СФЗ з метою уникнення перебоїв у торгівлі або досягнення взаємоприйняттого рішення. Сторони повинні проводити зустрічі особисто або з використанням наявних технічних засобів. Якщо необхідно здійснити візит, Сторона, яка запитує зустріч, повинна для обговорення конкретного питання щодо СФЗ відвідати територію іншої Сторони, якщо не погоджено інше.

Стаття 5.10: Співробітництво

1. Сторони повинні співпрацювати з метою сприяння реалізації цієї Глави.

2. Сторони повинні вивчати можливості для подальшого співробітництва, взаємодії та обміну інформацією одна з одною з санітарних та фітосанітарних питань, що становлять взаємний інтерес, та пов'язані з імплементацією Угоди про СФЗ відповідно до цієї Глави. Такі можливості можуть включати ініціативи зі сприяння торгівлі та технічну допомогу.

ГЛАВА 6 ТЕХНІЧНІ БАР'ЄРИ В ТОРГІВЛІ

Стаття 6.1: Цілі

Цілями цієї Глави є сприяння торгівлі, в тому числі шляхом забезпечення того, щоб стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності та їх застосування не створювали зайвих перешкод для торгівлі, а також шляхом підвищення прозорості та сприяння розширенню співробітництва у сфері регулювання та поширення належної регуляторної практики.

Стаття 6.2: Підтвердження та інкорпорація Угоди про ТБТ

Сторони підтверджують свої існуючі права та зобов'язання відносно одна одної згідно з Угодою про ТБТ, і з цією метою наступні положення Угоди про ТБТ включені до цієї Угоди та є її частиною, *mutatis mutandis*:

- (a) Стаття 2;
- (b) Стаття 4.1;
- (c) Стаття 5;
- (d) Статті 6.1 та 6.3; та
- (e) Додаток 3, за винятком пункту А.

Стаття 6.3: Сфера застосування

1. Ця Глава повинна застосовуватись до підготовки, прийняття та застосування технічних регламентів, стандартів та процедур оцінки відповідності, що можуть впливати на торгівлю товарами між Сторонами.

2. Не зважаючи на положення пункту 1, ця Глава не застосовується до:

- (a) специфікації закупівлі, підготовленої урядовим органом для потреб виробництва чи споживання урядового органу; або
- (b) санітарного чи фітосанітарного заходу, як визначено у Главі 5 (Санітарні та фітосанітарні заходи) цієї Угоди.

Стаття 6.4: Міжнародні стандарти

1. Сторони повинні:

- (a) визначати, чи існує міжнародний стандарт, інструкція або рекомендація у розумінні Статей 2 і 5 та Додатка 3 до Угоди про ТБТ, застосовуючи Рішення Комітету щодо принципів розроблення міжнародних стандартів, інструкцій та рекомендацій стосовно Статей 2, 5 та Додатку 3 до Угоди, прийнятого¹ Комітетом СОТ з питань технічних бар'єрів у торгівлі ("Комітет ТБТ");
- (b) використовувати відповідні міжнародні стандарти, інструкції та рекомендації, як передбачено в Статтях 2.4 та 5.4 Угоди про ТБТ як основу для своїх технічних регламентів та процедур оцінки відповідності;
- (c) заохочувати національні органи стандартизації до співробітництва з відповідними органами стандартизації іншої Сторони у сферах, що становлять взаємний інтерес у контексті міжнародної діяльності зі стандартизації.

Стаття 6.5: Технічні регламенти

1. Сторони повинні використовувати міжнародні стандарти як основу для розроблення своїх технічних регламентів, окрім випадків, коли такі міжнародні стандарти є неефективними або невідповідними для досягнення законних цілей. Сторона, на запит іншої Сторони, повинна пояснити причину не використання міжнародних стандартів як основи для розроблення своїх технічних регламентів.

2. Відповідно до запиту іншої Сторони, зацікавленої у розробленні аналогічного технічного регламенту, та з метою мінімізації дублювання витрат Сторона, наскільки це практично можливо, повинна надати Стороні, що запитує, будь-яку інформацію, технічні дослідження, оцінку ризиків чи іншу наявну відповідну документацію, на яку ця Сторона посилалася при розробленні технічного регламенту, за винятком конфіденційної інформації.

Стаття 6.6: Процедури оцінки відповідності

1. Сторони визнають можливість застосування широкого переліку механізмів для сприяння визнанню та прийняттю результатів проведеної оцінки відповідності іншої Сторони. Такі механізми будуть визначені за взаємною згодою Сторін. З цією метою, Сторони повинні, *inter alia*:

¹G/TBT/I/Rev.13, 13 листопада 2017 р. Додаток 2 до частини I (оригінальне рішення: 1 січня 1995) або будь-яка наступна версія такого документа.

- (a) обмінюватись інформацією про технічні регламенти, що застосовуються Сторонами, та передбачені ними процедури оцінки відповідності; та
- (b) розглядати можливість ініціювання переговорів щодо укладення угод про визнання та прийняття на їхніх територіях результатів оцінки відповідності, проведених органами, розташованими на території іншої Сторони, якщо це відповідає інтересам Сторін.

2. Сторони повинні сумлінно розглядати запити іншої Сторони щодо проведення переговорів стосовно укладення угод про взаємне визнання та прийняття результатів оцінки відповідності, проведеної на території іншої Сторони, за необхідності.

3. З метою посилення впевненості у стабільній надійності кожного з результатів оцінки відповідності, до укладення угоди, зазначеної в пункті 2, Сторони можуть проводити консультації та обмінюватись інформацією з таких питань, як технічна компетентність залучених органів з оцінки відповідності.

Стаття 6.7: Прозорість

1. На запит іншої Сторони, Сторона надає, за можливості англійською мовою, короткий опис технічного регламенту або процедури оцінки відповідності, які можуть впливати на торгівлю товарами між Сторонами.

2. Кожна Сторона повинна належним чином розглянути коментарі, отримані від іншої Сторони, якщо запропонований технічний регламент виноситься на обговорення громадськості, та на запит іншої Сторони надати письмову відповідь на коментарі, надані іншою Стороною.

3. Кожна Сторона повинна забезпечити загальний доступ до усіх прийнятих технічних регламентів та процедур оцінки відповідності.

Стаття 6.8: Обмін інформацією

1. Будь-яка інформація чи пояснення, які Сторона надає на запит іншої Сторони відповідно до цієї Глави, повинна надаватись в друкованому або в електронному вигляді протягом розумного строку. Сторона повинна докладати зусиль для надання відповіді на такий запит упродовж 60 днів.

2. Контактні пункти повинні нести відповідальність за сприяння обміну інформацією між Сторонами щодо будь-якого питання, яке регулюється цією Главою. На запит іншої Сторони, Контактний пункт повинен визначити орган чи уповноваженого представника, відповідального за конкретне питання, та надати допомогу (якщо необхідно) з метою полегшення взаємодії зі Стороною, яка надсилає запит.

Стаття 6.9: Співробітництво та сприяння торгівлі

1. Сторони повинні зміцнювати співробітництво у сферах стандартизації, технічних регламентів, процедур оцінки відповідності з метою поглиблення взаємного розуміння їх відповідних систем та полегшення доступу до їх відповідних ринків.
2. На додаток до пункту 1, Сторони повинні прагнути визначати, розробляти та просувати двосторонні ініціативи щодо співробітництва стосовно стандартів, технічних регламентів, процедур оцінки відповідності, які є прийнятними для окремих питань або секторів, беручи до уваги, *inter alia*, досвід Сторін у регіональних двосторонніх та багатосторонніх домовленостях чи угодах.
3. Такі ініціативи можуть включати:
 - (a) співробітництво з регуляторних питань, таких як прозорість, просування і впровадження належних регуляторних практик, гармонізацію згідно з міжнародними стандартами, використання акредитації для визначення органів оцінки відповідності, а також використання еквівалентності та оцінки регуляторного впливу;
 - (b) технічну допомогу та співробітництво відповідно до цієї Глави за взаємною домовленістю між Сторонами; та
 - (c) встановлення ефективної взаємодії між відповідними регуляторними органами та між відповідними національними органами стандартизації.
4. Підкомітет з технічних бар'єрів у торгівлі може визначити пріоритетні сектори для співробітництва.

Стаття 6.10: Контактні пункти

1. Для цілей цієї Глави Контактними пунктами є:
 - (a) для України – Міністерство економіки України, або його правонаступник; та
 - (b) для ОАЕ – Міністерство промисловості та передових технологій та Міністерство економіки ОАЕ, або його правонаступник.

Стаття 6.11: Підкомітет з технічних бар'єрів у торгівлі

1. Сторони цим засновують Підкомітет з технічних бар'єрів у торгівлі (далі – “Підкомітет з ТБТ”), до складу якого входять представники кожної зі Сторін. Підкомітет з ТБТ може зустрічатися особисто, у форматі телеконференції, відеоконференції або будь-яким іншим способом, узгодженим Сторонами.
2. Функції Підкомітету з ТБТ повинні включати:

- (a) моніторинг і перегляд імплементації та адміністрування цієї Глави;
- (b) забезпечення оперативного вжиття відповідних заходів для вирішення будь-яких питань, які Сторона може порушити, пов'язаних з розробленням, прийняттям або застосуванням стандартів, технічних регламентів та процедур оцінки відповідності;
- (c) на запит іншої Сторони, оперативне сприяння технічним обговоренням з будь-якого питання, що виникає у зв'язку з цією Главою, які не обмежують права та обов'язки Сторін;
- (d) вжиття будь-яких інших заходів, які, на думку Сторін сприятимуть торгівлі товарами між ними; та
- (f) створення робочих груп для виконання конкретних завдань, передбачених цією Главою.

3. Підкомітет з ТБТ проводить засідання за взаємною згодою Сторін.

ГЛАВА 7 ІНСТРУМЕНТИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 7.1: Компетентні органи, які проводять розслідування

Для цілей застосування положень цієї Глави, компетентними органами розслідування є:

- (a) для України, Міністерство економіки України або його правонаступник; та
- (b) для Об'єднаних Арабських Еміратів, Міністерство економіки ОАЕ або його правонаступник.

Стаття 7.2: Застосування двосторонніх захисних заходів

1. Якщо в результаті зменшення або скасування мита відповідно до цієї Угоди будь-який товар, що походить з однієї Сторони, імпортується на територію іншої Сторони в такій збільшеній кількості в абсолютному або відносному вираженні до вітчизняного виробництва і на таких умовах, що завдають або загрожують завдати серйозної шкоди вітчизняній промисловості, яка здійснює виробництво подібних чи безпосередньо конкуруючих товарів на території Сторони-імпортера, остання може вжити двосторонніх захисних заходів в обсязі, необхідному для усунення або запобігання шкоді, за умови дотримання положень пунктів 2-7 та Статті 7.3.

2. Двосторонні захисні заходи застосовуються лише за наявності чітких доказів того, що збільшення імпорту завдало або загрожує завдати серйозної шкоди вітчизняній промисловості, яка здійснює виробництво подібних чи безпосередньо конкуруючих товарів, на підставі розслідування відповідно до процедур, викладених у Статтях 3 та 4.2 (с) Угоди про захисні заходи, з цією метою положення Статей 3 та 4.2 (с) Угоди про захисні заходи включаються до цієї Угоди та є її частиною, *mutatis mutandis*.

3. Сторона, яка має намір застосувати двосторонній захисний захід згідно з цією Статтею, повинна негайно, і в будь-якому випадку до застосування заходу, повідомити про це іншу Сторону в письмовій формі або за допомогою електронного зв'язку.

4. При проведенні розслідування згідно з пунктом 2, відповідна Сторона повинна дотримуватись вимог Статті 4.2 (a) та (b) Угоди про захисні заходи, і з цією метою Стаття 4.2 (a) та (b) Угоди про захисні заходи включається до цієї Угоди та є її частиною, *mutatis mutandis*.

5. Сторона повинна негайно повідомити іншу Сторону в письмовій формі про:

- (a) початок процесу розслідування, зазначеного в пункті 2;

- (b) виявлення серйозної шкоди або її загрози, що спричинена збільшенням імпорту товару, який походить з іншої Сторони, в результаті зменшення або скасування мита на товар відповідно до цієї Угоди;
- (c) застосування двостороннього захисного заходу.

6. Якщо Сторона, чий товар є предметом двостороннього захисного розслідування згідно з цією Статтею, протягом 10 днів з моменту отримання повідомлення, зазначеного в пункті 5 (b), звертається із запитом щодо проведення консультацій, Сторона, що проводить таке розслідування, повинна вступити в консультації з метою пошуку належного та взаємоприйняттого рішення. Якщо Сторони не можуть дійти взаємоприйняттого рішення протягом 30 днів з дати надання повідомлення, Сторона може застосувати відповідні попередні або остаточні заходи.

7. Якщо виконуються умови, викладені в пункті 1, Сторона-імпортер може в обсязі, необхідному для запобігання або усунення серйозної шкоди або її загрози:

- (a) призупинити подальше зменшення розміру будь-якої ставки мита на товар, передбачене цією Угодою; або
- (b) збільшити розмір ставки мита на товар до рівня, що не перевищуватиме меншу з таких ставок:
 - (i) ставку мита, що застосовується в режимі найбільшого сприяння ("РНС") та діє на момент застосування заходу; або
 - (ii) базову ставку мита, передбачену у Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ) відповідно.

Стаття 7.3: Обмеження щодо застосування двосторонніх захисних заходів

1. Двосторонні захисні заходи не повинні застосовуватись в перший рік після набрання чинності цією Угодою.

2. Двосторонній захисний захід повинен застосовуватися лише протягом періоду, який може бути необхідним для запобігання або усунення серйозної шкоди, а також для сприяння процесу адаптації промисловості до умов конкуренції, і він застосовується на період, що не перевищує двох років.

3. Цей період може бути продовжено додатково на один рік, якщо компетентний орган Сторони-імпортера встановить, відповідно до процедур, викладених у Статті 7.2, що захисний захід продовжує бути необхідним для запобігання або усунення серйозної шкоди та для сприяння процесу адаптації промисловості до умов конкуренції, і що існують докази того, що відбувається процес адаптації промисловості до умов конкуренції, при цьому, загальний період застосування захисного заходу, включаючи початковий період та будь-

яке його продовження, не повинен перевищувати трьох років. Сторона, що продовжує застосовувати відповідний захід понад два роки, повинна поступово лібералізувати його через річні інтервали протягом періоду застосування заходу.

4. Жодна Сторона не повинна застосовувати двосторонній захисний захід більше, ніж один раз до одного і того ж товару.

5. Після припинення застосування двостороннього захисного заходу, ставка мита повинна бути встановлена на рівні, який був би чинним у разі, якби такий захід не був застосований.

6. Механізм двосторонніх захисних заходів припиняє свою дію через п'ять років з дати скасування або зменшення ставок мит, передбачених тарифними графіками Сторін, що містяться у Додатку 2А (Тарифний графік України) та Додатку 2В (Тарифний графік ОАЕ), якщо Спільний комітет не прийме рішення зберегти можливість застосування двосторонніх захисних заходів між Сторонами протягом періоду, який буде визначений рішенням Спільного комітету.

7. Документи, які подаються компетентним органом розслідування однієї Сторони до компетентного органу розслідування іншої Сторони, можуть бути викладені англійською мовою.

Стаття 7.4: Попередні двосторонні захисні заходи

1. За критичних обставин, якщо затримка із введенням двостороннього захисного заходу відповідно до Статті 7.2 завдала би шкоди, яку важко було би усунути, Сторона може вжити попередній двосторонній захисний захід відповідно до попереднього висновку про наявність чітких доказів того, що збільшення імпорту завдало або загрожує завдати серйозної шкоди вітчизняній промисловості.

2. Сторона, яка має намір застосувати попередній двосторонній захисний захід, повинна негайно повідомити про це іншу Сторону. Таке повідомлення повинно містити всю необхідну інформацію, включаючи попередні докази наявності серйозної шкоди або її загрози, спричиненої збільшення імпорту, точний опис відповідного товару та запропонованого заходу, а також пропонувану дату початку застосування та очікувану тривалість такого заходу.

3. Будь-який попередній двосторонній захисний захід має бути припинений не пізніше ніж через 200 днів. Період застосування будь-якого такого попереднього двостороннього захисного заходу зараховується як частина строку дії двостороннього захисного заходу, зазначеного в Статті 7.3.2, включно з будь-яким його продовженням. Будь-які підвищення тарифів повинні бути негайно відшкодовані, якщо розслідування, описане в Статті 7.2.2, не призведе до висновку, що умови Статті 7.2.1 було дотримано.

Стаття 7.5: Компенсація

1. Не пізніше ніж через 30 днів після застосування двостороннього захисного заходу Сторона повинна надати можливість іншій Стороні провести з нею консультації щодо належної компенсації стосовно лібералізації торгівлі у формі поступок, які мають рівнозначний вплив на торгівлю або є рівноцінними очікуваній вартості додаткових мит внаслідок застосування двостороннього захисного заходу. Сторона, що застосовує захід, надає таку компенсацію за взаємним погодженням Сторін.
2. Якщо Сторони не можуть домовитися про компенсацію протягом 30 днів з дати початку консультацій, Сторона, з якої походить товар, до якого застосовується захід, може призупинити надання поступок щодо товару, який походить зі Сторони, яка його застосовує, та які мають вплив на торгівлю по суті рівнозначний двосторонньому захисному заходу. Сторона, яка користується правом призупинення, може призупинити застосування поступок лише на мінімальний період, необхідний для досягнення по суті рівнозначного ефекту.
3. Сторона, до товару якої застосовується двосторонній захисний захід, повинна письмово повідомити Сторону, яка застосовує двосторонній захисний захід, принаймні за 30 днів до дати призупинення поступок відповідно до пункту 2.
4. Право на призупинення, зазначене в пункті 2, не застосовується протягом перших 24 місяців дії двостороннього захисного заходу, за умови, що двосторонній захисний захід відповідає положенням цієї Глави та його було застосовано в результаті збільшення імпорту в абсолютному вираженні.
5. Зобов'язання Сторони, яка застосовує захід, надати компенсацію згідно з пунктом 1, та право іншої Сторони призупинити поступки згідно з пунктом 2, припиняються на дату припинення дії двостороннього захисного заходу.

Стаття 7.6: Вжиття глобальних захисних заходів

1. Кожна Сторона зберігає свої права та обов'язки відповідно до Статті XIX ГАТТ 1994 та Угоди про захисні заходи.
2. Жодна Сторона не може одночасно застосовувати щодо одного і того ж товару:
 - (a) двосторонній захисний захід; та
 - (b) захід відповідно до Статті XIX ГАТТ 1994 та Угоди про захисні заходи.
3. На запит іншої Сторони та/або за умови, що вона має суттєвий інтерес, Сторона, яка має намір застосувати захисний захід, повинна негайно надати письмове повідомлення з

усією відповідною інформацією щодо початку захисного розслідування, включаючи попередні та остаточні висновки, а також надати іншій Стороні можливість для проведення консультацій.

4. Для цілей цієї Статті, вважається, що Сторона має суттєвий інтерес у разі, якщо вона входить у п'ятірку найбільших за обсягами постачальників імпортованої продукції (в абсолютному вираженні) протягом останнього річного періоду, який передує порушенню розслідування.

5. Сторона, яка застосовує захисний захід, виключає іншу Сторону доки її частка в імпорті відповідного товару в Стороні-імпортері не перевищує трьох відсотків від загального імпорту відповідного товару.

6. Жодна Сторона не може вдаватися до процедур вирішення спорів, передбачених Главою 15 (Вирішення спорів), стосовно цієї Статті.

Стаття 7.7: Антидемпінгові та компенсаційні заходи

1. За винятком випадків, передбачених цією Статтею, кожна Сторона зберігає свої права та обов'язки відповідно до Статті VI ГАТТ 1994, Антидемпінгової угоди та Угоди про субсидії та компенсаційні заходи.

2. Сторони погоджуються, що антидемпінгові та компенсаційні заходи повинні застосовуватися у повній відповідності зі Статтею VI ГАТТ 1994, Антидемпінговою угодою та Угодою про субсидії та компенсаційні заходи і повинні ґрунтуватися на справедливій та прозорій системі. З цією метою, якомога швидше як тільки це стане практично можливим після будь-якого вжиття попередніх заходів і до прийняття остаточного рішення, Сторони повинні забезпечувати повне та змістовне розкриття інформації щодо всіх істотних фактів і висновків, які формують основу для рішення про застосування остаточних заходів без шкоди Статті 6.5 Антидемпінгової угоди або Статті 12.4 Угоди про субсидії та компенсаційні заходи. Розкриття інформації повинно бути здійснене в письмовій формі і дозволяти заінтересованим сторонам надавати коментарі щонайменше протягом 10 днів.

3. Заінтересованим сторонам повинно надаватись право висловлювати свої міркування під час антидемпінгових та антисубсидійних розслідувань відповідно до положень національного законодавства кожної Сторони.

4. До вжиття остаточних заходів, Сторона-експортер протягом 10 днів з моменту отримання документу про розкриття інформації, як визначено у пункті 2, може вимагати проведення консультацій з метою пошуку прийнятного для Сторін рішення. Якщо Сторони не можуть досягти взаємоприйнятного рішення протягом 25 днів з дати направлення документу про розкриття інформації, Сторона-імпортер може застосувати відповідні остаточні заходи.

5. Якщо Сторона приймає рішення про застосування попереднього чи остаточного антидемпінгового або компенсаційного мита, розмір ставки такого мита не повинен перевищувати маржу демпінгу або загальну суму нелегітимної субсидії, але він повинен бути меншим за маржу, якщо такий менший розмір ставки мита відповідає внутрішньому законодавству Сторони і є достатнім для усунення шкоди, яка завдається вітчизняній промисловості.

6. Сторона, чиї товари є предметом антидемпінгових або компенсаційних заходів, що вживаються іншою Стороною, має право вимагати проведення консультацій з метою обговорення впливу цих заходів на двосторонню торгівлю.

7. Жодна Сторона не може вдаватися до процедур вирішення спорів, передбачених Главою 15 (Вирішення спорів), стосовно цієї Статті.

Стаття 7.8: Співробітництво у сфері застосування інструментів торговельного захисту

Сторони намагатимуться заохочувати співробітництво у сфері застосування інструментів торговельного захисту між відповідними органами, до сфер відповідальності яких належать питання застосування інструментів торговельного захисту.

ГЛАВА 8 ІНВЕСТИЦІЇ

Стаття 8.1: Двостороння інвестиційна угода між Україною та ОАЕ

Сторони посиляються на існування та підтверджують *Угоду між Урядом України та Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про сприяння та захист інвестицій*, вчинену у м. Абу-Дабі 22 січня 2003 року ("Двостороння інвестиційна угода між Україною та ОАЕ"), а також будь-які подальші зміни до неї.

Стаття 8.2: Сприяння інвестиціям

Сторони підтверджують своє бажання сприяти створенню привабливого інвестиційного клімату та розширювати інвестиції та транскордонну торгівлю товарами та послугами. Відповідно до Статті 2 ("Сприяння та захист інвестицій") Двосторонньої інвестиційної угоди між Україною та ОАЕ, Сторони повинні вживати належних заходів для заохочення та сприяння обміну товарами та послугами та забезпечення сприятливих умов інвестування для довгострокового економічного розвитку та диверсифікації торгівлі між двома країнами.

Стаття 8.3: Технічна рада

Сторони повинні створити Раду з інвестицій Україна - ОАЕ (далі - "Рада"), яка складатиметься з представників обох Сторін. З боку Об'єднаних Арабських Еміратів Раду очолить Міністерство фінансів Об'єднаних Арабських Еміратів, а з боку України – Міністерство економіки України. Рада може створювати робочі групи, якщо Сторони вважають за необхідне.

Стаття 8.4: Цілі Ради

1. Цілі Ради полягають у наступному:

- (a) сприяти та зміцнювати економічне співробітництво між Сторонами;
- (b) здійснювати моніторинг торговельних та інвестиційних відносин, визначати можливості для розширення інвестицій, а також визначати інвестиційні питання, які можуть бути доречними для обговорення на відповідному форумі;

- (с) проводити консультації з конкретних інвестиційних питань, що становлять інтерес для Сторін;
- (d) працювати в напрямку збільшення інвестиційних потоків за інвестиційними проєктами;
- (e) виявляти та працювати над усуненням факторів, які перешкоджають інвестиційним потокам за інвестиційними проєктами; та
- (f) вивчати думки приватного сектору, де це доцільно, з питань, пов'язаних з роботою Ради.

2. Для подальшого роз'яснення, Рада не повинна виконувати роль механізму “вирішення інвестиційних спорів між інвестором Договірної Сторони та іншою Договірною Стороною”, як це встановлено Двосторонньою інвестиційною угодою між Україною та ОАЕ.

Стаття 8.5: Роль Ради

Рада повинна збиратись у такий час і в місці за погодженням Сторін, при цьому, Сторони повинні намагатись проводити зустрічі щонайменше раз на рік. Сторона може передати конкретні інвестиційні питання на розгляд Ради, надіславши письмовий запит іншій Стороні, який міститиме опис відповідного питання. Рада повинна розглянути питання негайно після отримання запиту, якщо тільки Сторона, яка подає запит, не погодиться відкласти обговорення цього питання. Кожна Сторона повинна докласти зусиль та надати Раді можливість обговорити питання, перш ніж вживати заходів, які можуть негативно вплинути на торговельні чи інвестиційні інтереси іншої Сторони.

Стаття 8.6: Незастосування процедури вирішення спорів

Глава 15 (Вирішення спорів) не повинна застосовуватись до будь-якого питання або спору, що впливає з цієї Глави.

ГЛАВА 9 ТОРГІВЛЯ ПОСЛУГАМИ

Стаття 9.1: Визначення

Для цілей цієї Глави:

- (a) **послуга, що постачається при виконанні функцій державної влади** означає будь-яку послугу, яка постачається не на комерційній основі та поза умовами конкуренції з одним або декількома постачальниками послуг;
- (b) **ремонт та технічне обслуговування літаків** означає діяльність щодо повітряного судна або його частини, для чого їх вилучають з експлуатації, крім так званого лінійного технічного обслуговування;
- (c) **послуги з експлуатації та управління аеропортом** означає постачання послуг з експлуатації повітряного терміналу, злітної смуги та іншої інфраструктури аеропорту на платній чи договірній основі. Послуги з експлуатації аеропорту не включають аеронавігаційні послуги;
- (d) **комерційна присутність** означає будь-який тип підприємницької або професійної діяльності, яка здійснюється через:
 - (i) заснування, придбання або утримання юридичної особи; або
 - (ii) створення або утримання відділення або представництва,на території Сторони з метою постачання послуги;
- (e) **послуги комп'ютерної системи резервування** означає послуги, що надаються комп'ютеризованими системами, які містять інформацію про розклад авіаперевізників, наявність квитків, тарифи та правила продажу квитків, за якими можна здійснювати резервування або видачу квитків;
- (f) **послуги з наземного обслуговування** означає постачання в аеропорту, на платній чи договірній основі, таких послуг: представництво авіакомпаній, управління та нагляд за авіакомпаніями; забезпечення обслуговування пасажирів; забезпечення обслуговування багажу; наземні послуги; бортове харчування (крім приготування їжі); забезпечення повітряного обслуговування вантажу та пошти; заправлення повітряних суден; обслуговування та прибирання повітряних суден; наземний транспорт; та виконання польотів, адміністрування скіпажів та планування польотів. Послуги з наземного обслуговування не включають самообслуговування; безпеку; лінійне технічне обслуговування; ремонт та сервісне обслуговування повітряних суден; управління або експлуатацію основної централізованої інфраструктури аеропорту, такої як протиожезедні засоби, системи розподілу палива, системи обробки багажу та стаціонарні системи внутрішнього аеропортного транспортування;

- (g) **юридична особа іншої Сторони** означає юридичну особу, яка:
- (i) заснована або іншим чином організована відповідно до законодавства іншої Сторони і здійснює істотні ділові операції на території:
 - (a) такої Сторони; або
 - (b) будь-якого члена СОТ; а також є власністю або контролюється фізичною особою відповідної іншої Сторони або юридичною особою, яка відповідає усім вимогам підпункту (i) пункту (a); або
 - (ii) у разі, коли надання послуги здійснюється шляхом постачання послуги через комерційну присутність, є власністю або контролюється:
 - (a) фізичними особами такої Сторони; або
 - (b) юридичними особами такої іншої Сторони, зазначеними у підпункті (i);
- (h) **юридична особа:**
- (i) є “власністю” осіб Сторони, якщо більше 50 відсотків капіталу належить особам такої Сторони;
 - (ii) “контролюється” особами Сторони, якщо такі особи мають повноваження призначити більшість директорів або іншим чином законно визначати напрямки її діяльності;
 - (iii) є “зв’язаною з іншою особою”, якщо вона контролює або контролюється такою іншою особою; або якщо вона і інша особа обидві контролюються однією особою;
- (i) **захід** означає будь-який захід Сторони у формі закону, нормативно-правового акту, правила, процедури, рішення, адміністративної дії або у будь-якій іншій формі;
- (j) **заходи Сторін** означають заходи, прийняті:
- (i) центральними, регіональними або місцевими урядами; та
 - (ii) недержавними органами при виконанні функцій, делегованих центральними, регіональними або місцевими урядами або органами влади.

При виконанні взятих на себе зобов’язань згідно з Угодою, кожна Сторона повинна вживати належних та доступних їй заходів з метою забезпечення дотримання таких зобов’язань центральними, регіональними і місцевими урядами або органами влади та недержавними органами на території Сторони;

- (k) **заходи Сторін, що впливають на торгівлю послугами** стосуються заходів щодо:
- (i) придбання, оплати або використання послуги;
 - (ii) наданням доступу до або використання, у зв'язку з постачанням послуги, послуг, яких потребують Сторони для пропонування їх громадськості; та
 - (iii) присутності, у тому числі комерційної присутності, осіб Сторони з метою постачання послуги на територію іншої Сторони;
- (l) **монопольний постачальник послуги** означає будь-яку особу, державну або приватну, яка на відповідному ринку Сторони є уповноваженою або офіційно заснованою цією Стороною, або діє як єдиний постачальник такої послуги;
- (m) **фізична особа іншої Сторони** означає підданого або особу, яка постійно проживає¹ в ОАЕ або Україні;
- (n) **сектор послуги** означає:
- (i) щодо специфічних зобов'язань, один чи більше або всі підсектори відповідної послуги, зазначеної у Графіку специфічних зобов'язань Сторони, викладених у Додатку 9А-А (Україна – Графік специфічних зобов'язань) та Додатку 9А-В (Об'єднані Арабські Емірати – Графік специфічних зобов'язань); або
 - (ii) весь сектор послуги, включно зі всіма його підсекторами;
- (o) **продаж і маркетинг авіатранспортних послуг** означає щодо конкретного авіаперевізника можливість здійснювати продаж авіатранспортних послуг та маркетинг, включно з вивченням ринку, рекламою і розповсюдженням. Такі види діяльності не включають калькуляцію цін авіатранспортних послуг та умови перевезення;
- (p) **послуги** включають будь-який вид послуг у будь-якому секторі крім послуг, що постачаються при виконанні функцій державної влади;
- (q) **споживач послуги** означає будь-яку особу, яка отримує або користується послугою;

¹ Для цілей ОАЕ, визначення “особа, яка постійно проживає” повинно означати будь-яку фізичну особу, яка має дійсний дозвіл на проживання відповідно до законів і нормативно-правових актів ОАЕ.

- (г) **послуга іншої Сторони** означає послугу, яка надається:
- (i) з території або на територію такої іншої Сторони або, у разі морського транспорту, судном, зареєстрованим за законами такої іншої Сторони, або особою такої Сторони, яка надає послугу шляхом експлуатації судна та (або) його використання цілком або частково, або
 - (ii) у разі надання послуги шляхом комерційної присутності або шляхом присутності фізичних осіб, постачальником послуг такої іншої Сторони;
- (с) **постачальник послуг іншої Сторони** означає будь-яку особу, яка надає послугу²;
- (і) **постачання послуги** означає виробництво, розповсюдження, маркетинг, продаж та доставку послуги;
- (u) **торгівля послугами** означає постачання послуг:
- (i) з території однієї Сторони на територію іншої Сторони;
 - (ii) на території однієї Сторони споживачеві послуг іншої Сторони;
 - (iii) постачальником послуг Сторони шляхом комерційної присутності на території іншої Сторони;
 - (iv) постачальником послуг Сторони шляхом присутності фізичних осіб Сторони на території іншої Сторони;
- (v) **права перевезення** означає право надавати послуги за розкладом та поза розкладом та (або) перевозити пасажирів, вантажі та пошту за плату або по найму з території Сторони, на його територію, через або по його території, у тому числі пункти, що обслуговуються, здійснювані маршрути, види перевезень, надання потужностей, тарифи та їх умови, а також критерії призначення авіакомпаній, у тому числі номер, власника та контроль (за авіакомпанією).

Стаття 9.2: Сфера застосування та охоплення

1. Ця Глава застосовується до заходів Сторін, що впливають на торгівлю послугами.

² Якщо послуга надається не безпосередньо юридичною особою, а через інші форми комерційної присутності, такі як відділення або представництво, постачальник послуг (тобто юридична особа) повинен, тим не менш, через таку присутність користуватися режимом, передбаченим для постачальників послуг відповідно до Угоди. Такий режим поширюється на присутність, через яку постачається послуга, і не повинен поширюватися на будь-яку діяльність постачальника поза межами території, на якій постачається послуга.

2. Ця Глава не повинна застосовуватись до:

- (a) законів, нормативно-правових актів або вимог, що регулюють закупівлю послуг державними установами для визначених урядом завдань і які не мають на меті комерційний перепродаж або використання в рамках постачання послуг на комерційній основі;
- (b) послуг, що постачаються при виконанні функцій державної влади;
- (c) субсидій або грантів, наданих Стороною або державним підприємством, включаючи державні позики, гарантії та страхування; і
- (d) заходів, що стосуються фізичних осіб Сторони, які прагнуть отримати доступ до ринку робочої сили іншої Сторони, або заходів стосовно громадянства, постійного місця проживання або постійного працевлаштування.

Ніщо у цій Главі чи Додатках до неї не повинно перешкоджати Стороні вживати заходи з метою регулювання доступу або тимчасового перебування фізичних осіб на своїй території, у тому числі заходи, які необхідні для захисту цілісності її кордонів і забезпечення упорядкованого переміщення фізичних осіб через її кордон за умови, що такі заходи не застосовуються таким чином, який скасовує або завдає шкоди вигодам, які отримує будь-яка Сторона згідно з умовами, передбаченими специфічними зобов'язаннями.³

- (e) заходів, що стосуються прав авіатранспортного перевезення, або заходів, що безпосередньо стосуються послуг, пов'язаних з користуванням такими правами, крім заходів, що стосуються:
 - (i) послуг з ремонту та технічного обслуговування літаків;
 - (ii) продажу та маркетингу послуг повітряного транспорту;
 - (iii) послуг комп'ютерної системи резервування;
 - (iv) послуг з наземного обслуговування;
 - (v) послуг з управління аеропортом.

Права та обов'язки Сторін щодо фінансових послуг повинні регулюватися Додатком про фінансові послуги до ГАТС, який цим включається до цієї Глави та є її невід'ємною частиною.

³ Сам факт вимоги візи для фізичних осіб певних країн та відсутність подібної вимоги щодо інших країн, не повинен вважатися заходом, що скасовує або заподіює шкоду вигодам, які отримує будь-яка Сторона згідно з умовами, передбаченими специфічними зобов'язаннями.

Стаття 9.3: Графіки специфічних зобов'язань

1. Кожна Сторона повинна скласти графік із назвою Графік специфічних зобов'язань, який міститиме специфічні зобов'язання, які вона бере на себе відповідно до Статей 9.5, 9.6 та 9.7.
2. Стосовно секторів, у яких взято такі зобов'язання, кожний Графік специфічних зобов'язань повинен визначати:
 - (a) правила, обмеження і умови доступу до ринку;
 - (b) умови і вимоги національного режиму;
 - (c) кроки, що стосуються додаткових зобов'язань;
 - (d) часові рамки впровадження таких зобов'язань, якщо це доцільно; та
 - (e) дату набрання чинності такими зобов'язаннями.
3. Заходи, несумісні одночасно зі Статтями 9.5 та 9.6, повинні бути внесені до стовпчика, що відноситься до Статті 9.5. У цьому разі вважатиметься, що запис також передбачає умову або вимогу за Статтею 9.6.
4. Графіки специфічних зобов'язань Сторін викладені у Додатку 9А-А (Україна – Графік специфічних зобов'язань) та Додатку 9А-В (Об'єднані Арабські Емірати – Графік специфічних зобов'язань).

Стаття 9.4: Режим найбільшого сприяння

1. Крім випадків, передбачених у Переліку звільнень від зобов'язань за режимом найбільшого сприяння, який міститься у Додатку 9В-А (Україна – Перелік вилучень з режиму найбільшого сприяння) та Додатку 9В-В (Об'єднані Арабські Емірати – Перелік вилучень з режиму найбільшого сприяння), Сторона повинна надати негайно і безумовно, стосовно усіх заходів, які впливають на постачання послуг, послугам і постачальникам послуг іншої Сторони, режим не менш сприятливий, аніж той, який вона надає для подібних послуг або постачальників послуг будь-якої іншої держави, яка не є Стороною.
2. Зобов'язання, передбачені пунктом 1, не повинні застосовуватись до:
 - (a) режиму, що надається відповідно до існуючих або майбутніх угод, укладених однією Стороною та нотифікованого відповідно до Статті V або V *bis* ГАТС, а також режиму, що надається відповідно до Статті VII ГАТС, або пруденційних заходів згідно з Додатком ГАТС щодо фінансових послуг; або
 - (b) прав та обов'язків, які впливають з регіональних та субрегіональних об'єднань та угод.

3. Права та обов'язки Сторін щодо переваг, які надаються сусіднім країнам, повинні регулюватись пунктом 3 Статті II ГАТС, яка цим включена до цієї Глави та є її частиною.

4. Якщо після набрання чинності цією Угодою Сторона укладає будь-яку угоду з питань торгівлі послугами з державою, яка не є Стороною, вона, на запит іншої Сторони, повинна надати достатню можливість такій Стороні вести переговори щодо наданих у ній переваг.

Стаття 9.5: Доступ до ринку

1. В частині доступу на ринок способами постачання, переліченими у визначенні "торгівля послугами", яке міститься у Статті 9.1, кожна Сторона повинна надати послугам та постачальникам послуг іншої Сторони режим, не менш сприятливий, ніж той, який надається згідно з правилами, обмеженнями і умовами, погодженими і зазначеними у їх Графіках специфічних зобов'язань.⁴

2. У секторах, щодо яких взято зобов'язання щодо доступу на ринок, заходи, які Сторона не повинна зберігати чи вживати на всій своїй території або її частині, якщо інше не обумовлено у відповідному Графіку специфічних зобов'язань, визначаються як:

- (a) обмеження кількості постачальників послуг у формі кількісних квот, монополій, виключних постачальників послуг, або вимог щодо підтвердження економічної необхідності;
- (b) обмеження загальної вартості операцій з послугами або активів у формі кількісних квот або вимог щодо підтвердження економічної необхідності;
- (c) обмеження загальної кількості операцій з послугами або загального обсягу послуг, вираженого у показниках, встановлених в цифрових одиницях у формі квот або вимоги щодо підтвердження економічної необхідності;⁵
- (d) обмеження загальної кількості фізичних осіб, які можуть бути зайняті у певному секторі послуг, або кількості фізичних осіб, яких постачальник послуг може найняти, та які є необхідними і мають безпосереднє відношення до постачання певної послуги, у формі кількісних квот або вимоги щодо підтвердження економічної необхідності;

⁴ Якщо Сторона бере зобов'язання щодо доступу на ринок способом постачання, зазначеним у визначенні "торгівля послугами", згідно з підпунктом (i) пункту (v) Статті 9.1, і якщо рух капіталу через кордони країни є істотною частиною самої послуги, то така Сторона тим самим бере на себе зобов'язання дозволити зазначений рух капіталу. Якщо Сторона бере на себе зобов'язання щодо доступу на ринок щодо постачання послуги зазначеним у визначенні "торгівля послугами" згідно з підпунктом (iii) пункту (v) Статті 9.1, то вона тим самим бере зобов'язання дозволити відповідний переказ капіталу на свою територію.

⁵ Підпункт (c) пункту 2 не охоплює заходи Сторони, які обмежують матеріально-технічні засоби для надання послуг.

- (e) заходи, які обмежують або встановлюють вимоги щодо конкретних форм юридичних осіб або спільних підприємств, через які постачальник послуги може надавати послугу; та
- (f) обмеження щодо участі іноземного капіталу у формі встановлення граничного відсотка іноземного володіння акціями або загальної вартості індивідуальних або сукупних іноземних інвестицій.

Стаття 9.6: Національний режим

1. Стосовно секторів, які входять до їх Графіків специфічних зобов'язань, і з огляду на умови та кваліфікаційні вимоги, викладені у ньому, кожна Сторона повинна надати послугам і постачальникам послуг іншої Сторони, щодо всіх заходів, які стосуються постачання послуг, режим не менш сприятливий, аніж той, який він надає таким самим національним послугам або постачальникам послуг.⁶

2. Сторона може виконувати вимоги пункту 1 шляхом надання послугам і постачальникам послуг іншої Сторони формально ідентичного режиму, або формально відмінного режиму, порівняно з тим, який він надає таким самим національним послугам або постачальникам послуг.

3. Формально ідентичний або формально відмінний режим, наданий Стороною, повинен вважатися менш сприятливим, якщо він змінює умови конкуренції на користь національних послуг або постачальників послуг Сторони порівняно з такими самими послугами або постачальниками послуг іншої Сторони.

Стаття 9.7: Додаткові зобов'язання

Сторони можуть провести переговори про зобов'язання щодо заходів, які негативно впливають на торгівлю послугами, і які виходять за рамки положень Статей 9.5 або 9.6, зокрема ті, що стосуються кваліфікацій, стандартів та ліцензування. Такі зобов'язання повинні бути внесені до Графіків специфічних зобов'язань Сторін.

Стаття 9.8: Внесення змін до Графіків

На письмовий запит однієї Сторони, Сторони повинні провести консультації для обговорення будь-яких змін або виключення специфічного зобов'язання з Графіку специфічних зобов'язань Сторони, яка подала такий запит. Консультації повинні бути проведені протягом трьох місяців після того, як Сторона подала свій запит. Під час консультацій Сторони прагнуть забезпечити підтримання загального рівня взаємовигідних зобов'язань у торгівлі на рівні не менш сприятливому, ніж той, який було відображено у Графіку специфічних зобов'язань до проведення таких

⁶ Специфічні зобов'язання, взяті на основі цієї Статті, не передбачають можливості вимагати у будь-якої Сторони компенсації за будь-які збитки, спричинені несприятливими умовами конкуренції, що є наслідком іноземного походження відповідних послуг або постачальників послуг.

консультацій. Внесення змін до Графіків є предметом будь-яких процедур, які прийнято Спільним комітетом, заснованим відповідно до Глави 17 (Адміністрування угоди).

Стаття 9.9: Внутрішнє регулювання

1. У секторах, щодо яких взято специфічні зобов'язання, кожна Сторона повинна забезпечити, щоб усі заходи загального застосування, що впливають на торгівлю, здійснювалися розумно, об'єктивно і неупереджено.

2.

- (a) Кожна Сторона повинна зберегти або запровадити так швидко, як це практично можливо, судові, арбітражні або адміністративні органи чи процедури, які забезпечать (на запит постачальника послуг, інтереси якого порушені) негайний розгляд адміністративних рішень, що впливають на торгівлю послугами і, якщо це обґрунтовано, застосування заходів, спрямованих на виправлення ситуації. У тих випадках, коли зазначені процедури не є незалежними від структур, уповноважених приймати відповідні адміністративні рішення, Сторона повинна гарантувати об'єктивність та неупередженість розгляду в рамках таких процедур.
- (b) Положення підпункту (a) не передбачають вимог до Сторони щодо створення органів або процедур, які є несумісними з конституційним ладом Сторони або її судовою системою.

3. У випадках, коли для постачання послуг, щодо яких взято специфічне зобов'язання за цією Угодою, вимагається авторизація, компетентні органи влади кожної Сторони повинні:

- (a) протягом розумного строку після подання заявки, оформленої відповідно до національних законів та нормативно-правових актів, інформувати заявника про рішення, прийняте щодо заявки;
- (b) у разі неповноти заявки, на запит заявника, визначити додаткову інформацію, необхідну для заповнення заявки, та надати можливість усунути недоліки протягом розумного періоду часу;
- (c) на запит заявника, надати без зайвої затримки інформацію стосовно статусу заявки; та
- (d) якщо розгляд заявки припинено або заявка відхилена, то, наскільки це можливо, письмово та невідкладно поінформувати заявника про причини. Припинення або відхилення заявки не перешкоджатиме заявнику подати заявку повторно або подати нову заявку (на розсуд заявника).

4. З метою усунення ризиків створення невинуватених бар'єрів у торгівлі послугами, у секторах, щодо яких взято специфічні зобов'язання, стосовно заходів, які стосуються кваліфікаційних вимог і процедур, технічних стандартів та вимог ліцензування, Сторони повинні прагнути забезпечити, щоби такі заходи:

- (a) базувалися на об'єктивних і прозорих критеріях, таких як компетентність і здатність надавати послугу;
- (b) не були більш обтяжливими, ніж це необхідно для забезпечення якості послуги; та
- (c) що стосується процедур ліцензування - не містили в собі обмеження щодо постачання послуг.

5. При визначенні того, чи відповідає Сторона зобов'язанням згідно з пунктом 4, необхідно враховувати міжнародні стандарти відповідних міжнародних організацій, які застосовує ця Сторона.⁷

6. У секторах, в яких взяті специфічні зобов'язання щодо професійних послуг, кожна Сторона повинна забезпечити відповідні процедури для перевірки компетентності фахівців іншої Сторони.

7. Сторони повинні спільно розглянути результати переговорів щодо дисциплін з питань внутрішнього регулювання послуг відповідно до пункту 4 Статті VI ГАТС з метою включення їх до цієї Глави.

Стаття 9.10: Визнання

1. З метою виконання, цілком або частково, стандартів або критеріїв Сторони щодо авторизації, ліцензування або сертифікації постачальників послуг, а також відповідно до пункту 3, Сторона може визнавати, або заохочувати відповідні компетентні органи визнавати освіту або досвід, відповідність вимогам, ліцензії або сертифікати, здобуті або надані іншою Стороною. Таке визнання кваліфікацій може бути досягнуте шляхом гармонізації або у інший спосіб, може ґрунтуватися на угоді або домовленості між Сторонами або їх компетентними органами, або може бути надано самостійно.

2. Якщо Сторона визнає, за угодою або домовленістю, здобуті освіту або досвід, відповідність вимогам, або ліцензії чи сертифікати, видані на території держави, яка не є Стороною, така Сторона повинна надати іншій Стороні адекватну можливість вести з нею переговори про її приєднання до такої угоди або домовленості, існуючої чи майбутньої, або вести переговори про укладення подібної угоди або домовленості. Якщо Сторона самостійно здійснює визнання, вона повинна надати іншій Стороні адекватну можливість продемонструвати, що здобуті/отримані освіта, досвід, ліцензії чи сертифікати або виконані вимоги на території іншої Сторони також повинні бути визнані.

3. Сторона не повинна надавати визнання у такий спосіб, який може призвести до дискримінації між іншою Стороною та державами, які не є Сторонами, в рамках застосування її стандартів або критеріїв авторизації, ліцензування або сертифікації

⁷ Визначення "відповідні міжнародні організації" стосується міжнародних органів, членство в яких є відкритим для відповідних органів Сторін цієї Угоди.

постачальників послуг, або перетворитися на приховане обмеження у торгівлі послугами.

4. Сторони погоджуються заохочувати, наскільки це можливо, на своїй території, органи, відповідальні за видачу та визнання професійної та технічної кваліфікації, до:

- (a) зміцнення співпраці та вивчення можливостей для взаємного визнання відповідної професійної та технічної кваліфікації; та
- (b) дотримання взаємоприйнятних стандартів та критеріїв ліцензування та сертифікації щодо секторів послуг, які становлять для Сторін взаємний інтерес.

Стаття 9.11: Платежі та перекази

1. Крім обставин, передбачених Статтею 16.4 (Труднощі платіжного балансу), Сторона не повинна застосовувати обмеження щодо здійснення міжнародних переказів та платежів по поточних операціях, що стосуються її специфічних зобов'язань.

2. Ніщо в цій Главі не порушує права та зобов'язання Сторін як членів Міжнародного валютного фонду згідно статей Угоди про МВФ, у тому числі здійснення валютних операцій, що відповідають статтям Угоди, за умови, що Сторона не встановлює обмежень на будь-які операції з капіталом, несумісні з її специфічними зобов'язаннями щодо таких операцій, крім згаданих у Статті 16.4 (Труднощі платіжного балансу), або на запит Міжнародного валютного фонду.

Стаття 9.12: Монополії і виключні постачальники послуг

Права та обов'язки Сторін щодо монополій і виключних постачальників послуг повинні регулюватись пунктами 1, 2 та 5 Статті VIII ГАТС, яка цим включена до цієї Глави та є її частиною.

Стаття 9.13: Ділова практика

Права та обов'язки Сторін щодо ділової практики повинні регулюватись Статтею IX ГАТС, яка цим включена до цієї Глави та є її частиною.

Стаття 9.14: Відмова у вигодах

Сторона може відмовити у вигодах за цією Угодою постачальнику послуг, який є юридичною особою, якщо особи держави, яка не є Стороною, володіють або здійснюють контроль над такою юридичною особою, і Сторона, яка відмовляє:

- (a) не підтримує дипломатичні відносини з державою, яка не є Стороною;

- (b) приймає або підтримує заходи щодо держави, яка не є Стороною, або особи держави, яка не є Стороною, які забороняють транзакції з юридичною особою або які були б порушені або обійдені, якщо б вигоди за цією Угодою були надані юридичній особі; або
- (c) у разі надання морських транспортних послуг, якщо Сторона визначить, що послуга надається:
 - (i) судном, зареєстрованим за законами держави, яка не є Стороною; та
 - (ii) особою, яка здійснює експлуатацію та (або) використовує цілком або частково судно, яке належить державі, яка не є Стороною.

Стаття 9.15: Перегляд зобов'язань

З метою подальшої лібералізації торгівлі послугами між ними, Сторони погоджуються спільно здійснювати перегляд своїх Графіків специфічних зобов'язань та Переліків вилучень з режиму найбільшого сприяння з урахуванням будь-якої лібералізації сфери послуг в результаті діяльності в рамках СОТ.

Стаття 9.16: Додатки

Такі Додатки є невід'ємною частиною цієї Глави:

- Додаток 9А-А (Україна – Графік специфічних зобов'язань)
- Додаток 9А-В (Об'єднані Арабські Емірати – Графік специфічних зобов'язань)
- Додаток 9В-А (Україна – Перелік вилучень з режиму найбільшого сприяння)
- Додаток 9В-В (Об'єднані Арабські Емірати – Перелік вилучень з режиму найбільшого сприяння)
- Додаток 9С (Телекомунікаційні послуги).

ГЛАВА 10 ЦИФРОВА ТОРГІВЛЯ

Стаття 10.1: Визначення

Для цілей цієї Глави:

митний збір включає будь-яке мито або збір, яке стягується з товару або у зв'язку з імпортом товару, а також будь-який додатковий податок або збір, який стягується у зв'язку з таким імпортом, однак не включає:

- (a) зборів, еквівалентних внутрішньому податку, який накладається відповідно до положень пункту 2 Статті III ГАТТ 1994;
- (b) плату або інші збори у зв'язку з імпортом, що відповідають вартості наданих послуг; або
- (c) антидемпінгове чи компенсаційне мито.

цифрова автентифікація означає процес або дію з перевірки особи сторони електронної комунікації або транзакції та підтвердження цілісності електронного повідомлення;

цифровий чи електронний підпис означає дані в цифровій чи електронній формі, які містяться в цифровому чи електронному документі, додаються до нього або логічно або криптографічно пов'язані з ним, та які можуть використовуватися для ідентифікації або перевірки підписанта цифрового чи електронного документа та вказують на схвалення підписантом інформації, яка міститься в цифровому чи електронному документі;

цифровий продукт означає комп'ютерну програму, текст, відео, зображення, звукозапис або інший продукт, закодований у цифровому вигляді, виготовлений для комерційного продажу чи розповсюдження та який може передаватися в електронному вигляді;^{1,2}

електронна передача або **передана електронним способом** означає передачу, здійснену за допомогою будь-яких електромагнітних засобів, у тому числі за допомогою фотонних засобів;

захід означає будь-який захід Сторони у формі закону, нормативно-правового акта, правила, процедури, рішення, адміністративної дії чи у будь-якій іншій формі;

відкриті дані означає неконфіденційні відомості, включаючи дані, до яких надано публічний доступ на рівні центральної влади;

¹ Для більшої визначеності, цифровий продукт не включає цифрового представлення фінансових інструментів, у т.ч. грошей.

² Визначення цифрового продукту не слід тлумачити як відображення поглядів Сторони щодо класифікації торгівлі цифровими продуктами з використанням електронної передачі даних як торгівлю послугами чи торгівлю товарами.

персональні дані означає будь-які відомості про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути ідентифікована;

документи з адміністрування торгівлі означає форми, видані або контрольовані Стороною, які повинні заповнюватись імпортером або експортером або для нього щодо імпорту чи експорту товарів; та

небажане комерційне електронне повідомлення означає електронне повідомлення, яке надсилається в комерційних цілях без згоди одержувача або незважаючи на явну відмову одержувача, через постачальника послуг із доступу до мережі Інтернет, або, в обсязі, передбаченому законами та нормативно-правовими актами кожної зі Сторін, у формі іншої телекомунікаційної послуги.

Стаття 10.2: Цілі

1. Сторони визнають економічне зростання та можливості, які надає цифрова торгівля, важливість усунення бар'єрів для її використання та розвитку, важливість механізмів, які сприяють зміцненню довіри споживачів до цифрової торгівлі, та застосування Угоди СОТ до заходів, які впливають на цифрову торгівлю.

2. Сторони прагнуть створити умови для подальшого розвитку цифрової торгівлі, включаючи електронну комерцію та цифрову трансформацію світової економіки, шляхом зміцнення свої двосторонніх відносин з цих питань.

Стаття 10.3: Загальні положення

1. Ця Глава повинна застосовуватися до заходів, прийнятих або збережених Стороною, які впливають на торгівлю з використанням електронних засобів.

2. Ця Глава не повинна застосовуватися до:

- (a) державних закупівель;
- (b) інформації, яка зберігається або обробляється Стороною або від її імені, або заходів, пов'язаних з такою інформацією, включаючи її збирання.

3. Для більшої впевненості, Сторони підтверджують, що заходи, які впливають на надання послуг, які надаються або виконуються в електронному вигляді, підпадають під регулювання відповідними положеннями Глави 9 (Торгівля послугами) та Додатків до неї, включаючи будь-які винятки чи обмеження, викладені в цій Угоді, які застосовуються до таких положень.

Стаття 10.4: Мита

1. Жодна Сторона не повинна встановлювати мита на цифрову або електронну передачу даних, включаючи зміст, що передається в електронному вигляді, між особою однієї Сторони та особою іншої Сторони.

2. Для більшої впевненості, пункт 1 не перешкоджає Стороні встановлювати внутрішні податки, збори чи інші платежі до змісту, який передається цифровим або електронним способом, за умови, що такі податки, збори чи платежі стягуються у спосіб, що відповідає цій Угоді.

Стаття 10.5: Недискримінаційне ставлення до цифрових продуктів

1. Сторони не повинні надавати одним цифровим продуктам режим менш сприятливий, ніж іншим подібним цифровим продуктам:

- (a) на підставі того, що:
 - (i) цифрові продукти, яким надається менш сприятливий режим, створюються, виробляються, публікуються, зберігаються, передаються, надаються на контрактній основі, вводяться в експлуатацію або вперше надаються на комерційних умовах на території іншої Сторони; або
 - (ii) автор, виконавець, виробник, розробник або розповсюджувач таких цифрових продуктів є особою іншої Сторони; або
- (b) іншим чином забезпечується захист інших подібних цифрових продуктів, які створюються, виробляються, публікуються, зберігаються, передаються, надаються на контрактній основі, вводяться в експлуатацію або вперше надаються на комерційних умовах на своїй території.

2. Сторона не повинна надавати менш сприятливий режим цифровим продуктам:

- (a) створеним, виробленим, оприлюдненим, тим, які зберігаються, передаються, надаються на контрактній основі, вводяться в експлуатацію або вперше пропонуються на комерційних умовах на території іншої Сторони, ніж той, що надається подібним продуктам, створеним, виробленим, оприлюдненим, тим, які зберігаються, передаються, надаються на контрактній основі, вводяться в експлуатацію або вперше пропонуються на комерційних умовах на території держави, яка не є Стороною; або
- (b) чий автор, виконавець, виробник, розробник або розповсюджувач є особою іншої Сторони, ніж той, що надається подібним цифровим продуктам автора, виконавця, виробника, розробника або розповсюджувача, який є особою держави, яка не є Стороною.

3. Пункти 1 та 2 цієї Статті підпадають під дію відповідних винятків, обмежень або застережень, викладених у цій Угоді або Додатках до неї, якщо такі є.

4. Ця Стаття не застосовується до заходів щодо електронної передачі серій тексту, відео, зображень, звукових записів та інших продуктів, за графіком, передбаченим постачальником їх вмісту для звукового та/або візуального сприйняття, та щодо яких споживач вмісту не має вибору стосовно визначення розкладу.

Стаття 10.6: Національна правова рамка з питань електронних транзакцій

1. Кожна Сторона повинна підтримувати правову рамку, яка регулює питання електронних транзакцій, у відповідності з принципами *Типового Закону ЮНСІТРАЛ про електронну торгівлю* (1996) або *Конвенції ООН про використання електронних повідомлень у міжнародних договорах*, учиненої в м. Нью-Йорку 23 листопада 2005 року.
2. Кожна Сторона повинна прагнути:
 - (a) уникати будь-якого непотрібного регуляторного навантаження на електронні транзакції; та
 - (b) сприяти участі заінтересованих осіб у розробці національної законодавчої рамки з питань електронних транзакцій, зокрема щодо торговельної документації.

Стаття 10.7: Цифрова автентифікація та електронні підписи

1. За винятком обставин, передбачених національним законодавством, Сторона не повинна заперечувати юридичну чинність підпису виключно на підставі того, що підпис має цифрову або електронну форму.
2. Жодна зі Сторін не повинна приймати або зберігати заходи щодо цифрової автентифікації та цифрових підписів, які б:
 - (a) забороняли сторонам електронної транзакції взаємно визначати відповідні методи цифрової автентифікації або цифрових підписів для конкретної транзакції; та
 - (b) перешкоджали сторонам електронної транзакції мати можливість довести судовим чи адміністративним органам, що конкретна транзакція відповідає законодавчим вимогам щодо цифрової автентифікації.
3. Незважаючи на положення пункту 2, Сторона може визначати вимогу для певних категорій транзакцій щодо відповідності методу цифрової автентифікації певним стандартам ефективності або бути сертифікованим органом, акредитованим відповідно до законодавства.
4. Сторони повинні заохочувати використання інтероперабельних засобів цифрової автентифікації.

Стаття 10.8: Безпаперова торгівля

Кожна Сторона повинна, де та наскільки це можливо:

- (a) оприлюднювати документи з адміністрування торгівлі та надавати до них публічний доступ у цифровій або електронній формі; та

- (b) приймати заповнені електронні версії документів з адміністрування торгівлі як юридичного еквівалента паперових документів, крім випадків, коли:
 - (i) на Сторону поширюється дія національних або міжнародних правових вимог щодо протилежного; або
 - (ii) це призведе до зниження ефективності процесу адміністрування торгівлі.

Стаття 10.9: Захист споживачів в мережі онлайн

1. Сторони визнають важливість прийняття та збереження прозорих та ефективних заходів для захисту споживачів від шахрайських, оманливих та нечесних комерційних практик в рамках цифрової торгівлі.
2. Кожна Сторона повинна приймати або зберігати закони про захист прав споживачів з метою заборони шахрайської, оманливої та нечесної комерційної діяльності, яка завдає або може завдати шкоди споживачам, залученим до цифрової торгівлі.³

Стаття 10.10: Захист персональних даних

1. Сторони визнають економічні та соціальні переваги захисту персональних даних осіб, які здійснюють або беруть участь у електронних транзакціях, та вплив такого захисту на підвищення довіри споживачів до цифрової торгівлі.
2. З огляду на зазначене, кожна Сторона повинна приймати або зберігати правову рамку, яка забезпечує захист персональних даних користувачів цифрової торгівлі.⁴ Під час розробки будь-якої правової рамки з питань захисту персональних даних кожна Сторона повинна прагнути брати до уваги принципи та рекомендації відповідних міжнародних організацій.

³ Для більшої визначеності, Сторона може дотримуватись зобов'язань, що містяться в цьому пункті, шляхом прийняття або збереження таких заходів, як закони загального застосування, або закони та нормативно-правові акти з питань захисту споживачів, або секторальні чи спеціальні закони чи нормативно-правові акти з питань захисту споживачів.

⁴ Для більшої визначеності, Сторона може дотримуватись зобов'язань, що містяться в цьому пункті, шляхом прийняття або збереження таких заходів, як всеохоплюючих законів про конфіденційність, захист персональної інформації або персональних даних, секторальних законів щодо конфіденційності; або законів, що передбачають забезпечення виконання підприємствами добровільних зобов'язань з питань конфіденційності.

Стаття 10.11: Принципи доступу та використання мережі Інтернет для цифрової торгівлі

З метою підтримки розвитку та зростання цифрової торгівлі кожна Сторона визнає, що споживачі на її території повинні мати можливість:

- (а) доступу та використання сервісів та застосунків на власний розсуд, якщо це не заборонено законодавством Сторони з міркувань суспільної моралі, державного порядку чи громадської безпеки;
- (b) запускати сервіси та застосунки на власний розсуд у відповідності із законодавством Сторони, в тому числі з огляду на правозастосовчу та регуляторну діяльність; та
- (c) під'єднувати обрані ними пристрої до мережі Інтернет за умови, що такі пристрої не завдають шкоди мережі та іншим чином не заборонені законодавством Сторони з міркувань суспільної моралі, державного порядку чи громадської безпеки.

Стаття 10.12: Небажані комерційні електронні повідомлення

1. Кожна Сторона повинна прагнути приймати або зберігати заходи щодо небажаних комерційних електронних повідомлень, які:

- (а) вимагають від постачальника небажаних комерційних електронних повідомлень сприяти реалізації одержувачем можливості запобігати подальшому отриманню таких повідомлень;
- (b) вимагають надання згоди одержувачів, відповідно до положень законів та нормативно-правових актів кожної Сторони, на отримання комерційних електронних повідомлень; або
- (c) іншим чином передбачають мінімізацію небажаних комерційних електронних повідомлень.

2. Кожна Сторона повинна прагнути до розробки засобів регресу щодо постачальників небажаних комерційних електронних повідомлень які не відповідають заходам, прийнятим або збереженим відповідно до пункту 1.

3. Сторони повинні прагнути співпрацювати у випадках, що становлять взаємний інтерес з питань регулювання небажаних комерційних електронних повідомлень.

Стаття 10.13: Транскордонні потоки інформації

Визнаючи важливість вільного потоку інформації у сприянні торгівлі, та визнаючи важливість захисту персональних даних, Сторони повинні прагнути утримуватись від встановлення або збереження невиправданих бар'єрів для електронних інформаційних потоків через кордони.

Стаття 10.14: Відкриті дані

1. Сторони визнають, що спрощення публічного доступу та використання відкритих даних сприяють стимулюванню економічних та соціальних вигод, конкурентоспроможності, підвищенню продуктивності та інноваціям. У тій мірі, в якій Сторона вирішує надати доступ до відкритих даних, вона повинна прагнути:

- (a) забезпечити, щоб інформація була належно анонімізованою, містила описові метадані та мала машиночитаний та відкритий формат, що дозволяє громадськості вільно здійснювати пошук, отримання, використання, повторне використання та розповсюдження відповідної інформації; та
- (b) наскільки це практично можливо, забезпечити доступ до інформації у машиночитаному форматі з надійними, простими у використанні та вільно доступними Інтерфейсами прикладного програмування (далі - "APIs"), а також регулярні оновлення інформації.

2. Сторони повинні прагнути співпрацювати з питань визначення способів, за допомогою яких кожна Сторона може розширити доступ до відкритих даних та їх використання з метою створення можливостей для та сприяння підприємницькій діяльності та досліджень.

Стаття 10.15: Цифрове урядування

1. Сторони визнають, що технології можуть сприяти більш ефективній та гнучкій діяльності уряду, підвищенню якості та надійності державних послуг, та дозволити урядам більш ефективно задовольняти потреби своїх громадян та інших заінтересованих сторін.

2. З цією метою Сторони повинні прагнути розробляти та впроваджувати стратегії цифрової трансформації відповідної державної діяльності та послуг, які можуть включати:

- (a) впровадження відкритих та інклюзивних державних процесів, зосереджених на доступності, прозорості та підзвітності у спосіб, який дозволить подолати цифровий розрив;
- (b) сприяння міжгалузевій та міжурядовій координації та співпраці з питань цифрового порядку денного;

- (c) формування державних процесів, послуг і політик з урахуванням цифрової інклюзивності;
- (d) забезпечення єдиної цифрової платформи та спільних цифрових спроможностей надання державних послуг;
- (e) використання новітніх технологій для нарощення потенціалу з метою запобігання стихійним лихам та кризам, сприяння підвищенню ефективності запобіжних заходів реагування;
- (f) підвищення суспільної цінності державних даних шляхом їх використання при плануванні, здійсненні та моніторингу державної політики, а також шляхом прийняття правил та етичних принципів щодо надійного та безпечного використання даних;
- (g) залучення та надання громадськості доступу до державних даних та процесів розробки політики (включаючи алгоритми); та
- (h) заохочення ініціатив щодо підвищення рівня цифрових можливостей та навичок населення та державних службовців.

3. Визнаючи, що Сторони можуть отримувати переваги від обміну досвідом щодо ініціатив цифрового урядування, Сторони повинні прагнути співпрацювати з питань цифрової трансформації держави та державних послуг, така співпраця може включати:

- (a) обмін інформацією та досвідом з питань стратегій та політик цифрового урядування;
- (b) обмін кращим досвідом у сфері цифрового урядування та надання державних послуг; та
- (c) надання консультацій або підготовка кадрів, у тому числі шляхом програм обміну посадовими особами, з метою надання іншій Стороні допомоги в нарощенні потенціалу у сфері цифрового урядування.

Стаття 10.16: Цифрове та електронне виставлення рахунків

1. Сторони визнають важливе значення цифрового та електронного виставлення рахунків для підвищення ефективності, точності та надійності комерційних угод. Кожна Сторона також визнає переваги забезпечення інтероперабельності систем, які використовуються для складання цифрових та електронних рахунків на її території, із системами, що використовуються на території іншої Сторони.

2. Кожна Сторона повинна забезпечити, що застосування заходів, пов'язаних із цифровим та електронним виставленням рахунків на її території, сприяє транскордонній інтероперабельності між цифровими та електронними системами виставлення рахунків Сторін. З цією метою кожна Сторона повинна прагнути впроваджувати національні заходи щодо цифрового та електронного виставлення рахунків ґрунтуються на відповідних міжнародних правових рамках.

3. Сторони визнають економічне значення сприяння глобальному впровадженню цифрових та електронних систем виставлення рахунків, у тому числі інтероперабельних міжнародних правових рамок. З цією метою, Сторони повинні намагатись:

- (a) сприяти, заохочувати, підтримувати або полегшувати впровадження підприємствами цифрового та електронного виставлення рахунків;
- (b) сприяти наявності політики, інфраструктури та процесів, що забезпечують цифрове та електронне виставлення рахунків;
- (c) сприяти підвищенню обізнаності та нарощенню потенціалу у сфері цифрового та електронного виставлення рахунків; та
- (d) обмінюватись передовим досвідом та сприяти впровадженню інтероперабельних міжнародних цифрових та електронних систем виставлення рахунків.

Стаття 10.17: Цифрові та електронні платежі

1. Визнаючи швидке зростання обсягу цифрових та електронних платежів, зокрема платежів, що здійснюються небанківськими, нефінансовими установами та підприємствами у сфері фінансових технологій, Сторони повинні підтримувати розвиток ефективних, безпечних та надійних транскордонних цифрових та електронних платежів шляхом:

- (a) сприяння впровадженню та використанню міжнародно прийнятих стандартів у сфері цифрових та електронних платежів;
- (b) сприяння інтероперабельності та взаємопов'язаності інфраструктури цифрових та електронних платежів; та
- (c) заохочення інновацій та конкуренції у сфері цифрових та електронних платіжних послуг.

2. З цією метою кожна Сторона повинна прагнути:

- (a) оприлюднювати свої закони та нормативно-правові акти загального застосування у сфері цифрових та електронних платежів, зокрема тих, що стосуються схвалення регуляторними органами, ліцензійних вимог, процедур та технічних стандартів;
- (b) своєчасно приймати рішення про схвалення регуляторних чи ліцензійних документів щодо цифрових та електронних платежів;
- (c) не допускати довільної чи невиннованої дискримінації між фінансовими установами та нефінансовими установами з питань доступу до послуг та інфраструктури, необхідних для функціонування цифрових та електронних платіжних систем;

- (d) приймати або використовувати міжнародні стандарти для електронного обміну даними між фінансовими установами та постачальниками послуг з метою забезпечення більшої інтероперабельності цифрових та електронних платіжних систем;
- (e) сприяти використанню відкритих платформ та архітектури, таких як інструменти та протоколи, які надаються з використанням APIs, заохочувати постачальників платіжних послуг за можливості використовувати для своїх продуктів та послуг безпечні та надійні API, до яких мають доступ треті особи, а також сприяти підвищенню інтероперабельності, інновацій та конкуренції у сфері електронних платежів; та
- (f) сприяти інноваціям та конкуренції, а також своєчасному впровадженню нових фінансових і електронних платіжних продуктів та послуг, зокрема, шляхом впровадження регуляторних та секторальних платформ ("пісочниць").

Стаття 10.18: Цифрова ідентичність

Визнаючи, що співробітництво Сторін щодо цифрової ідентичності фізичних осіб та підприємств сприятиме комунікації та подальшому зростанню цифрової торгівлі, визнаючи, що кожна Сторона може використовувати різні правові та технологічні підходи до цифрової ідентичності, Сторони повинні намагатись впроваджувати механізми спрямовані на сприяння сумісності між їх відповідними режимами цифрової ідентичності. Відповідні зусилля можуть включати:

- (a) розроблення відповідних рамок і загальних стандартів для сприяння технічній інтероперабельності між процесами впровадження кожною Стороною цифрової ідентичності;
- (b) розробку співставного захисту цифрової ідентичності згідно з правовими рамками кожної Сторони, або визнання їх юридичної сили, незалежно від того, здійснюється це в односторонньому порядку чи за домовленістю;
- (c) підтримку розробки міжнародних принципів щодо режимів цифрової ідентичності;
- (d) обмін знаннями та компетенціями щодо передового досвіду з питань політики та правил цифрової ідентичності, технічного впровадження та стандартів безпеки, а також заохочення використання цифрової ідентичності.

Стаття 10.19: Співробітництво

1. Визнаючи важливість цифрової торгівлі для своїх колективних економік, Сторони повинні намагатись підтримувати діалог з регуляторних питань у сфері цифрової торгівлі з метою обміну інформацією та досвідом, зокрема щодо відповідних законів, нормативно-правових актів, їх імплементації, а також передовий досвід з питань цифрової торгівлі, зокрема щодо:

- (a) захисту споживачів в мережі Інтернет;
- (b) захисту персональних даних;
- (c) протидії відмиванню грошей та дотримання санкційних вимог у цифровій торгівлі;
- (d) небажаних комерційних електронних повідомлень;
- (e) автентифікації;
- (f) питань інтелектуальної власності у цифровій торгівлі;
- (g) викликів для малих та середніх підприємств у сфері цифрової торгівлі; та
- (h) цифрового урядування.

2. Сторони поділяють бачення щодо необхідності сприяння безпечності цифрової торгівлі та визнають, що загрози кібербезпеці підбивають довіру до цифрової торгівлі. Відповідно, Сторони визнають важливе значення:

- (a) нарощення потенціалу своїх державних установ, відповідальних за реагування на інциденти комп'ютерної безпеки;
- (b) використання існуючих механізмів співробітництва з метою визначення та протидії зловмисному проникненню або розповсюдженню шкідливого коду, який чинить вплив на електронні мережі Сторін; та
- (c) сприяння розвитку професійних державних та приватних спеціалістів у сфері кібербезпеки, включаючи можливі ініціативи з питань взаємного визнання кваліфікацій.

ГЛАВА 11 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Частина А: Загальні положення

Стаття 11.1: Визначення

Для цілей цієї Глави:

інтелектуальна власність включає:

- (a) авторське право, включаючи авторське право на комп'ютерні програми та бази даних, а також суміжні права;
- (b) патенти та корисні моделі;
- (c) торговельні марки;
- (d) промислові зразки;
- (e) компонування (топографії) інтегральних схем;
- (f) географічні зазначення;
- (g) сорти рослин; та
- (h) захист нерозкритої інформації.

підданий означає, щодо відповідного права інтелектуальної власності, особу Сторони, яка відповідає критеріям захисту, передбаченим угодами, переліченими в Статті 11.5 або Угоді ТРІПС;

ВОІВ (WIPO) означає Всесвітню організацію інтелектуальної власності.

Стаття 11.2: Цілі

Охорона та захист прав інтелектуальної власності повинні сприяти розвитку торгівлі, інвестиціям, технологічним інноваціям, а також трансферу та поширенню технологій до взаємної вигоди виробників і користувачів технологічних знань і таким самим чином, щоб це сприяло соціальному та економічному добробуту, а також балансу прав і обов'язків.

Стаття 11.3: Принципи

1. Сторони повинні прагнути забезпечити захист законних інтересів власників прав інтелектуальної власності.
2. Сторони можуть вживати відповідних заходів, за умови, що вони не суперечать положенням цієї Угоди, які можуть бути необхідними для запобігання зловживанню правами інтелектуальної власності власниками таких прав або застосуванню практики, що необґрунтовано обмежує торгівлю та негативно впливає на міжнародний трансфер технологій між країнами.

Стаття 11.4: Характер і сфера дії зобов'язань

Кожна Сторона повинна ввести в дію положення цієї Глави. Сторона може, але не зобов'язана, забезпечити більш широкий рівень охорони прав інтелектуальної власності чи захисту таких прав відповідно до свого законодавства, ніж це вимагається цією Главою, за умови, що така охорона чи захист не суперечить положенням цієї Глави. Кожна Сторона повинна мати право визначати відповідний метод імплементації положень цієї Глави в рамках своєї власної правової системи та практики.

Стаття 11.5: Міжнародні угоди

1. Сторони підтверджують свої зобов'язання, викладені в наступних багатосторонніх угодах:
 - (a) *Договір про патентну кооперацію* від 19 червня 1970 року, переглянутий Вашингтонським актом 2001 року;
 - (b) *Паризька конвенція про охорону промислової власності* від 20 березня 1883 року, переглянута Стокгольмським актом 1967 року (Паризька конвенція);
 - (c) *Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів* від 9 вересня 1886 року, переглянута Паризьким актом 1971 року (Бернська конвенція);
 - (d) *Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків*, від 28 червня 1989 року;
 - (e) *Договір ВОІВ про виконання та фонограми* від 20 грудня 1996 року;
 - (f) *Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення* від 26 жовтня 1961 року (Римська конвенція);

- (g) *Договір BOIV про авторське право* від 20 грудня 1996 року;
- (h) *Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для цілей патентної процедури* від 28 квітня 1977 року; та
- (i) *Марракеський договір про полегшення доступу сліпих осіб з порушеннями зору або іншими обмеженнями з причин інвалідності сприймати друковану інформацію до опублікованих творів* від 27 червня 2013 року (Марракеський договір).

2. Кожна Сторона повинна докладати зусиль для ратифікації або приєднання до кожної з наступних угод, якщо вона ще не є стороною такої Угоди:

- (a) *Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин* від 2 грудня 1961 року, переглянута 19 березня 1991 року.

Стаття 11.6: Інтелектуальна власність і охорона здоров'я

1. Сторона може, при розробці або зміні своїх законів і положень, вживати заходи, необхідні для захисту охорони здоров'я та харчування населення, а також сприяти суспільним інтересам у секторах, які мають життєво важливе значення для їх соціально-економічного та технологічного розвитку, за умови, що такі заходи узгоджуються з положеннями цієї Глави.

2. Сторони визнають принципи, встановлені в *Декларації стосовно Угоди ТРІПС та охорони здоров'я* 14 листопада 2001 року (Дохійська Декларація) під час Конференції міністрів СОТ, і підтверджують, що положення цієї Глави не порушують Дохійську Декларацію.

Стаття 11.7: Національний режим

1. Стосовно всіх категорій інтелектуальної власності, охоплених цією Главою, кожна Сторона повинна надавати підданам іншої Сторони режим не менш сприятливий, ніж той, що вона надає своїм власним підданам щодо захисту прав інтелектуальної власності, з урахуванням винятків, які вже передбачені Паризькою конвенцією, Бернською конвенцією, Римською конвенцією або Вашингтонським договором про інтелектуальну власність щодо інтегральних схем, прийнятим у Вашингтоні, США, 26 травня 1989 року.

2. Що стосується вторинного використання фонограм за допомогою аналогового зв'язку та безкоштовного ефірного мовлення, Сторона може обмежити права виконавців і

виробників фонограм іншої Сторони правами, які надаються її особам у межах юрисдикції цієї іншої Сторони.

3. Сторона може відступити від пункту 1 стосовно своїх судових та адміністративних процедур, включно з вимогою про те, щоб підданий іншої Сторони вказав адресу для вручення процесуальних документів на її території або призначив агента на своїй території, за умови, що таке відступлення:

- (a) є необхідним для забезпечення дотримання законів або положень, які не суперечать цій Главі; та
- (b) не застосовується у спосіб, який може становити приховане обмеження торгівлі.

4. Пункт 1 не застосовується до процедур, передбачених багатосторонніми угодами, укладеними під егідою ВОІВ, які стосуються набуття та підтримання чинності прав інтелектуальної власності.

Стаття 11.8: Прозорість

1. Кожна Сторона повинна докладати зусиль, в рамках своєї правової системи та практики, для надання доступу широкій громадськості до інформації щодо заявок і реєстрацій торговельних марок, географічних зазначень, промислових зразків, патентів, корисних моделей і прав на сорти рослин.

2. Сторони також визнають важливість інформаційних матеріалів, таких як загальнодоступні бази даних зареєстрованих прав інтелектуальної власності, які допомагають ідентифікувати об'єкт, який став суспільним надбанням.

3. Кожна Сторона повинна докладати зусиль для надання такої інформації англійською мовою.

Стаття 11.9: Застосування Глави до існуючого об'єкта та попередніх дій

1. Якщо інше не передбачено цією Главою, ця Глава створює зобов'язання щодо всіх об'єктів, що існують на дату набрання чинності цією Угодою для Сторони та які мають захист на цю дату на території Сторони, або об'єктів, що відповідають або згодом відповідатимуть критеріям захисту відповідно до цієї Глави, та не порушують законні інтереси третіх сторін.

2. Якщо не передбачено цією Главою, Сторона не зобов'язана відновлювати захист об'єкта, який на дату набрання чинності цієї Угоди для відповідної Сторони став суспільним надбанням.

3. Ця Глава не створює зобов'язань щодо дій, які відбулися до дати набрання чинності цією Угодою для Сторони.

Стаття 11.10: Вичерпання прав інтелектуальної власності

Без упередження для будь-яких положень, що стосуються вичерпання прав інтелектуальної власності в міжнародних угодах, учасницею яких є Сторона, ніщо в цій Угоді не перешкоджає Стороні визначати, чи застосовується вичерпання прав інтелектуальної власності відповідно до її правової системи і за яких умов. Сторона може встановити власний режим вичерпання прав інтелектуальної власності з урахуванням положень Угоди ТРІПС.

Частина В: Співробітництво

Стаття 11.11: Діяльність та ініціативи щодо співробітництва

Сторони повинні намагатись співпрацювати з питань, охоплених цією Главою, зокрема, шляхом координації, навчання та обміну інформацією між відповідними відомствами з питань інтелектуальної власності Сторін або іншими установами, визначеними кожною Стороною. Діяльність та ініціативи щодо співробітництва, які здійснюються відповідно до цієї Глави, залежать від наявності ресурсів, та відбуваються за запитом та на умовах, взаємно погоджених між Сторонами. Співробітництво може охоплювати такі сфери, як:

- (a) розвиток внутрішньої та міжнародної політики з питань інтелектуальної власності;
- (b) системи адміністрування та реєстрації інтелектуальної власності;
- (c) освіта та обізнаність щодо інтелектуальної власності;
- (d) питання інтелектуальної власності, що стосуються:
 - (i) малих і середніх підприємств;
 - (ii) науково-технічної та інноваційної діяльності;

- (iii) створення, трансфер та поширення технологій; та
- (iv) розширення прав і можливостей жінок та молоді.
- (e) політика щодо використання інтелектуальної власності для досліджень, інновацій та економічного зростання;
- (f) імплементація багатосторонніх угод про інтелектуальну власність, зокрема тих, які укладені або адмініструються в рамках BOIB;
- (g) розбудова потенціалу;
- (h) захист прав інтелектуальної власності; та
- (i) інша діяльність та ініціативи, які можуть бути взаємно визначені Сторонами.

Стаття 11.12: Патентне співробітництво

1. Сторони визнають важливість підвищення якості та ефективності своїх відповідних систем реєстрації патентів, а також спрощення та оптимізації процедур і процесів своїх відповідних патентних відомств, на користь усім користувачам патентної системи та громадськості в цілому.

2. На додаток до пункту 1, Сторони докладатимуть зусиль для покращення співпраці між їхніми відповідними патентними відомствами для полегшення обміну та використання результатів пошуку та експертизи з іншою Стороною. Така діяльність може включати:

- (a) надання результатів пошуку та експертизи патентному відомству іншої Сторони; та
- (b) обмін інформацією щодо систем забезпечення якості та стандартів якості, що стосуються патентної експертизи.

Частина С: Торговельні марки

Стаття 11.13: Типи позначень, що можуть бути зареєстровані як торговельні марки

Сторона може вимагати як умову реєстрації, щоб позначення сприймалися візуально і Сторона не має права відмовляти в реєстрації торговельної марки лише на тій підставі, що позначення, з якого вона складається, є звуком. Сторона може вимагати стислого та точного опису, або графічного зображення торговельної марки, або обох, залежно від обставин.

Стаття 11.14: Використання ідентичних або схожих позначень

Кожна Сторона повинна передбачити, що власник зареєстрованої торговельної марки має виключне право перешкоджати третім особам, які не мають згоди власника, використовувати в процесі торгівлі ідентичні або схожі позначення для товарів і послуг, які є такими самими або спорідненими з тими, відносно яких зареєстрована торговельна марка, якщо таке використання призведе до ймовірності плутанини. У разі використання ідентичного позначення для таких самих товарів або послуг ймовірність плутанини вважається такою, що існує.

Стаття 11.15: Колективні та сертифікаційні марки

Кожна Сторона повинна передбачити, що торговельні марки можуть включати колективні та сертифікаційні марки. Сторона не зобов'язана розглядати сертифікаційні марки як окрему категорію у своєму законодавстві за умови, що такі марки охороняються. Кожна Сторона може передбачити, що такі позначення, які можуть слугувати географічними зазначеннями, можуть охоронятися відповідно до системи, яка регулює охорону торговельних марок¹.

Стаття 11.16: Винятки

Сторона може передбачити обмежені винятки щодо прав, наданих торговельною маркою, таких як добросовісне використання описових термінів, за умови, що ці винятки враховують законні інтереси власника торговельної марки та третіх сторін.

Стаття 11.17: Загальновідомі торговельні марки

1. Жодна зі Сторін не може вимагати в якості умови для визначення того, що торговельна марка є загальновідомою, щоб така торговельна марка була зареєстрована в Стороні або в іншій юрисдикції, включена до списку загальновідомих торговельних марок або отримала попереднє визнання як загальновідома торговельна марка.

¹ Відповідно до визначення географічного зазначення, наведеного у Статті 11.1, будь-яке позначення або комбінація позначень мають право на охорону відповідно до одного або декількох правових засобів захисту географічних зазначень або їх поєднання.

2. Стаття 6 bis Паризької конвенції повинна застосовуватись, *mutatis mutandis*, до товарів або послуг, які не є подібними до тих, щодо яких зареєстровано торговельну марку, за умови, що використання такої торговельної марки стосовно цих товарів або послуг вказуватиме на зв'язок між цими товарами чи послугами та власником зареєстрованої торговельної марки, а інтересам власника торговельної марки ймовірно буде завдано шкоди внаслідок такого використання.

3. Кожна Сторона визнає важливість Спільної рекомендації щодо положень про охорону загальновідомих торговельних марок, прийнятої Асамблеєю Паризького союзу про охорону промислової власності та Генеральною Асамблеєю BOIV під час тридцять четвертої серії засідань Асамблей держав-членів BOIV з 20 по 29 вересня 1999 року.

4. Кожна Сторона повинна передбачити відповідні заходи для відхилення заявки або анулювання реєстрації та заборонити використання торговельної марки, яка є ідентичною або подібною до загальновідомої торговельної марки², для таких самих або подібних товарів чи послуг, якщо існує вірогідність того, що використання такої торговельної марки може викликати плутанину з попередньою загальновідомою торговельною маркою. Сторона також може передбачити такі заходи, у тому числі у випадках, коли наступна торговельна марка може бути оманливою.

Стаття 11.18: Процедурні аспекти розгляду, експертизи, заперечення та анулювання

Кожна Сторона повинна забезпечити систему експертизи та реєстрації торговельних марок, яка включає, серед іншого:

- (a) письмове повідомлення заявнику, що може бути направлено за допомогою електронних засобів, про причини будь-якої відмови в реєстрації торговельної марки;
- (b) надання заявнику можливості відповісти на повідомлення компетентних органів, оскаржити будь-яку первинну відмову та оскаржити в судовому порядку будь-яку остаточну відмову в реєстрації торговельної марки;
- (c) надання можливості заперечувати реєстрацію торговельної марки або вимагати анулювання торговельної марки; та
- (d) вимогу, щоб адміністративні рішення в рамках процедур оскарження та анулювання були вмотивовані та викладені у письмовій формі, які можуть бути надані електронними засобами.

² Сторони розуміють, що загальновідома торговельна марка – це марка, яка вже була загальновідома до, як визначено Стороною, заявки на реєстрацію або використання першої згаданої торговельної марки.

Стаття 11.19: Електронна система торговельних марок

Кожна Сторона повинна передбачити:

- (a) систему подання електронних заявок на торговельні марки та підтримання їх чинності; та
- (b) загальнодоступну електронну інформаційну систему, включаючи онлайн базу даних, щодо заявок на торговельні марки та зареєстрованих торговельних марок.

Стаття 11.20: Класифікація товарів і послуг

Кожна Сторона повинна приймати або підтримувати систему класифікації торговельних марок, яка відповідає Ніццькій угоді про міжнародну класифікацію товарів і послуг для цілей реєстрації знаків, укладену в Ніцці 15 червня 1957 року, зі змінами та доповненнями (Ніццька класифікація). Кожна Сторона повинна передбачати, що:

- (a) реєстрації та публікації заявок зазначають товари та послуги за їх назвами, згрупованими відповідно до класів, встановлених Ніццькою класифікацією³; та
- (b) товари чи послуги не можуть вважатися подібними один до одного на тій підставі, що при будь-якій реєстрації чи публікації вони класифікуються в одному класі Ніццької класифікації. І навпаки, кожна Сторона повинна передбачати, що товари чи послуги не можуть вважатися такими, що відрізняються один від одного на тій підставі, що при будь-якій реєстрації чи публікації вони класифікуються в різних класах Ніццької класифікації.

Стаття 11.21: Строк охорони торговельних марок

³ Сторона, яка покладається на переклади Ніццької класифікації, повинна дотримуватися оновлених версій Ніццької класифікації в тій мірі, в якій офіційні переклади були видані та опубліковані.

Кожна Сторона повинна передбачити, що початкова реєстрація та кожне продовження реєстрації торговельної марки здійснюються на строк не менше 10 років.

Стаття 11.22: Відмова від реєстрації ліцензії

Жодна зі Сторін не повинна вимагати реєстрації ліцензій на торговельну марку:

- (a) для встановлення дійсності ліцензії; або
- (b) як умови для використання торговельної марки ліцензіатом, що вважається використанням власником у провадженні, яке стосується набуття, підтримки чинності чи захисту торговельних марок.

Стаття 11.23: Доменні імена

У зв'язку з системою для управління кожної зі Сторін її доменними іменами верхнього рівня (ccTLD) з кодом країни має бути доступним наступне:

- (a) відповідна процедура для врегулювання спорів, заснована або змодельована за тим самим принципом, встановленим в Уніфікованій політиці вирішення спорів щодо доменних імен, затвердженій Інтернет-корпорацією з присвоєння імен і номерів (ICANN) від 24 жовтня 1999, або яка:
 - (i) призначена для оперативного та недорогого вирішення спорів;
 - (ii) є чесною і справедливою;
 - (iii) не є надто обтяжливою; та
 - (iv) не перешкоджає зверненню до суду; та
- (b) має публічний онлайн доступ до надійної та точної бази даних контактної інформації щодо реєстрантів доменних імен відповідно до законодавства кожної зі Сторін і, якщо застосовно, відповідної політики адміністратора щодо захисту конфіденційності та персональних даних.

Частина D: Назви країн

Стаття 11.24: Назви країн

Кожна Сторона повинна надавати зацікавленим особам законні засоби для запобігання комерційному використанню назви країни Сторони стосовно товару у спосіб, що вводить споживачів в оману щодо походження цього товару.

Частина Е: Географічні зазначення

Стаття 11.25: Визнання географічних зазначень

1. Географічне зазначення означає зазначення, яке ідентифікує товар як такий, що походить з території Сторони або регіону чи місцевості на цій території, де дана якість, репутація чи інша характеристика товару в основному пов'язана з його географічним походженням.
2. Сторони визнають, що географічні зазначення можуть охоронятися за допомогою торговельної марки, системи *sui generis* або іншими правовими засобами.

Стаття 11.26: Адміністративні процедури для охорони географічних зазначень

Якщо Сторона передбачає адміністративні процедури для охорони або визнання географічних зазначень, або за допомогою торговельної марки, або системи *sui generis*, ця Сторона щодо заявок на таку охорону або клопотань забезпечує, щоб її закони та нормативні акти, які регулюють подачу відповідних заявок або клопотань були доступні для громадськості та чітко встановлювали процедури цих дій.

Стаття 11.27: Дата надання охорони географічному зазначенню

Якщо Сторона надає охорону або визнає географічного зазначення, така охорона або визнання повинні розпочатися не раніше дати подання заявки⁴ Стороні або дати реєстрації Стороною, залежно від обставин.

Частина F: Патенти та промислові зразки

⁴Для більшої впевненості, дата подання, згадана в цій Статті, включає, у відповідних випадках, дату пріоритету в розумінні Паризької конвенції.

Стаття 11.28: Пільговий період

1. Кожна Сторона не повинна брати до уваги інформацію, що міститься у публічному оприлюдненні винаходу, пов'язаному із заявкою на реєстрацію патенту⁵, якщо публічне оприлюднення:

- (a) було здійснено винахідником, заявником або особою, яка отримала інформацію від винахідника чи заявника в або поза межами території кожної зі Сторін; та
- (b) відбулося до дати подання заявки або до дати пріоритету протягом періоду, визначеного законодавством кожної Сторони.

2. Кожна Сторона не повинна брати до уваги інформацію, що міститься у публічному оприлюдненні зразка, пов'язаному із заявкою на реєстрацію промислового зразка, якщо публічне оприлюднення:

- (a) було здійснено дизайнером, заявником або особою, яка отримала інформацію від автора чи заявника в або поза межами території кожної зі Сторін; та
- (b) відбулося до дати подання заявки або дати пріоритету протягом періоду, визначеного законодавством кожної Сторони.

Стаття 11.29: Процедурні аспекти експертизи, заперечення та визнання недійсними деяких зареєстрованих патентів і промислових зразків

Кожна Сторона повинна забезпечити систему експертизи та реєстрації патентів або промислових зразків, яка включає, серед іншого:

- (a) письмове повідомлення заявнику, щодо причин будь-якої відмови в реєстрації патенту або промислового зразка, яке може бути направлено за допомогою електронних засобів;
- (b) надання заявнику можливості відповісти на повідомлення компетентних органів, оскаржити будь-яку первинну відмову та оскаржити в судовому порядку будь-яку остаточну відмову в реєстрації патенту чи промислового зразка;

⁵Для більшої впевненості, патент може включати корисну модель відповідно до національного законодавства та правил.

- (с) надання можливості зацікавленим особам вимагати анулювання або визнання недійсним зареєстрованого патенту чи промислового зразка, а також надання можливості зацікавленим особам оскаржувати реєстрацію патенту чи промислового зразка; та
- (d) прийняття рішень у справах про заперечення, анулювання чи визнання недійсними, які повинні бути обґрунтованими та в письмовій формі можуть бути доставлені електронними засобами.

Стаття 11.30: Зміни, виправлення та зауваження

1. Кожна Сторона повинна надати заявнику можливість, принаймні одноразово, внести зміни, виправлення або зауваження у зв'язку зі своєю заявкою на патент або промисловий зразок.
2. Кожна Сторона повинна надати власнику права на патент або промисловий зразок можливість вносити зміни або виправлення після реєстрації за умови, що такі зміни або виправлення не змінюють і не розширюють сферу дії права на патент або промисловий зразок в цілому⁶.

Стаття 11.31: Охорона промислових зразків

1. Сторони повинні гарантувати, що вимоги щодо охорони та захисту зареєстрованого промислового зразка не обмежують безпідставно можливість отримати або забезпечити такий захист.
2. Тривалість охорони, доступна для зареєстрованих промислових зразків, повинна становити не менше 20 років з дати подання заявки.

Стаття 11.32: Винятки

Сторона може передбачати обмежені винятки щодо виключних прав, наданих патентом або промисловим зразком, за умови, що такі винятки безпідставно не суперечать звичайному використанню патенту чи промислового зразка, та не завдають необґрунтованої шкоди законним інтересам правовласника, враховуючи законні інтереси третіх осіб.

⁶ Мається на увазі, що зміни або виправлення, які не змінюють і не розширюють сферу дії права, означають, що сфера дії права на патент чи промисловий зразок залишається таким же, як і раніше, або зменшується.

Частина G: Захист нерозголошених даних випробувань або інших даних

Стаття 11.33: Захист нерозголошених даних випробувань або інших даних щодо фармацевтичних продуктів

1. Якщо Сторона вимагає, в якості умови надання дозволу щодо виходу на ринок нового фармацевтичного продукту, подання нерозголошених результатів випробувань або інших даних щодо безпечності та ефективності продукту або обох, така Сторона не повинна дозволяти третім особам без згоди особи, яка раніше подала таку інформацію, продавати той самий чи подібний⁷ продукт на підставі:

- (a) цієї інформації; або
- (b) дозволу щодо виходу на ринок, наданого особі, яка подала таку інформацію, протягом щонайменше п'яти років з дати надання дозволу щодо виходу на ринок нового фармацевтичного продукту на території Сторони.

2. Сторона може приймати або підтримувати механізми, відмінні від судових, які попереджатимуть, на основі патентної інформації, наданої регуляторному органу власником патенту або заявником в рамках отримання дозволу щодо виходу на ринок, видачу дозволу щодо виходу на ринок будь-якій третій особі, яка бажає поставляти фармацевтичний продукт, який є предметом патенту, та на який така особа заявляє права, за винятком випадків, коли є згода або мовчазна згода власника патенту, в порядку передбаченому національним законодавством Сторони.

3. Незважаючи на пункт 1, Сторона може вживати заходів для охорони здоров'я населення відповідно до:

- (a) Дохійської декларації;
- (b) будь-якої відмови від будь-якого положення Угоди ТРІПС, наданого членами СОТ відповідно до Угоди СОТ щодо імплементації Дохійської декларації та яка є чинною між Сторонами; або
- (c) будь-якої зміни до Угоди ТРІПС, спрямованої на імплементацію Дохійської декларації, яка набирає чинності для Сторін.

⁷ Для більшої впевненості, для цілей цієї Частини, фармацевтичний продукт є "подібним" до раніше дозволеного фармацевтичного продукту, якщо дозвіл щодо виходу на ринок або як альтернатива запит заявника про надання дозволу, стосовно подібного фармацевтичного продукту ґрунтується на нерозкритих даних щодо випробувань або інших даних щодо безпечності та ефективності раніше схваленого фармацевтичного продукту, або попередньому дозволі наданому стосовно раніше дозволеного продукту.

4. Для цілей пункту 1, новий фармацевтичний продукт означає фармацевтичний продукт, який містить активний інгредієнт, для якого жоден інший фармацевтичний продукт, що містить такий самий активний інгредієнт, раніше не отримував дозвіл на введення на ринок у країні.

Частина Н: Авторське право та суміжні права

Стаття 11.34: Визначення

Для цілей Статті 11.35 і Статті 11.37 до Статті 11.44 наступні визначення застосовуються до виконавців і виробників фонограм:

- (a) **мовлення** означає передачу за допомогою бездротових засобів для публічного приймання звуків або зображень або їх відтворення; така передача через супутник також є “мовленням”; передача зашифрованих сигналів є “мовленням”, якщо засоби для дешифрування надаються громадськості організацією мовлення або за її згодою;
- (b) **доведення до громадськості виконання або фонограми** означає передачу громадськості будь-яким засобом, окрім мовлення, звуків виконання або звуків чи відтворення звуків, зафіксованих у фонограмі;
- (c) **фіксація** означає втілення звуків або їх відтворення, за допомогою яких вони можуть бути сприйняті, відтворені або передані за допомогою пристрою;
- (d) **виконавці** означають акторів, співаків, музикантів, танцюристів та інших осіб, які виконують роль, співають, виголошують, декламують, грають, інтерпретують або іншим чином виконують літературні чи художні твори чи вираження фольклору;
- (e) **виконання** означає виконання зафіксоване у фонограмі, якщо не зазначено інше;
- (f) **фонограма** означає запис звуків виконання або інших звуків, або відтворення звуків, крім запису, включеного в кінематографічний чи інший аудіовізуальний твір;
- (g) **виробник фонограми** означає особу, яка бере на себе ініціативу та є відповідальною за першу фіксацію звуків виконання чи інших звуків, або відтворення звуків;

- (h) **опублікування виконання або фонограми** означає пропонування примірників виконання або фонограми громадськості за згодою правовласника та за умови, що примірники пропонуються громадськості в розумній кількості;
- (i) **право дозволяти або забороняти** відноситься до авторського права та суміжних прав.

Стаття 11.35: Право на відтворення

Кожна Сторона повинна надати⁸ авторам, виконавцям і виробникам фонограм⁹ виключне право дозволяти або забороняти будь-яке відтворення їхніх творів, виконань або фонограм будь-яким способом і у будь-якій формі, в тому числі в електронній формі.

Стаття 11.36: Право на доведення до громадськості

Без упередження для Статті 11 (1)(ii), Статті 11bis (1)(i) та (ii), Статті 11ter (1)(ii), Статті 14 (1)(ii) та Статті 14bis (1) Бернської конвенції, кожна Сторона повинна надати авторам виключне право дозволяти або забороняти доведення до громадськості їхніх творів дротовим або бездротовим способом, включаючи доведення до громадськості їхніх творів у такий спосіб, завдяки якому члени громадськості можуть отримати доступ до таких творів з місця та в час, обрані ними особисто.¹⁰

Стаття 11.37: Право на розповсюдження

⁸ Для більшої впевненості, Сторони розуміють, що сторони на власний розсуд передбачають в законодавстві, що твори, виконання або фонограми в цілому або окремі категорії творів, виконань і фонограм не охороняються авторським правом або суміжними правами, якщо тільки твір, виконання або фонограма не були зафіксовані в певній матеріальній формі.

⁹Посилання на “авторів, виконавців і виробників фонограм” також стосуються будь-яких їхніх правонаступників.

¹⁰ Сторони розуміють, що просте надання фізичних засобів для забезпечення або здійснення зв'язку саме по собі не означає зв'язок у розумінні цієї Глави чи Бернської конвенції. Сторони розуміють, що ніщо в цій Статті не перешкоджає Стороні застосовувати Статтю 11bis (2) Бернської конвенції.

Кожна Сторона повинна надати авторам, виконавцям і виробникам фонограм виключне право дозволяти або забороняти оприлюднення оригіналів і примірників¹¹ своїх творів, виконань і фонограм шляхом продажу або іншої передачі права власності.

Стаття 11.38: Суміжні права

1. Кожна Сторона повинна надавати права, передбачені цією Главою, щодо виконавців і виробників фонограм: виконавцям і виробникам фонограм, які є підданими¹² іншої Сторони; і виконанням або фонограмам, вперше опублікованим або вперше зафіксованим¹³ на території іншої Сторони¹⁴. Виконання або фонограма вважаються вперше опублікованими на території Сторони, якщо вони опубліковані на території цієї Сторони протягом 30 днів після їх першого опублікування.

2. Кожна Сторона повинна надати виконавцям виключне право дозволяти або забороняти:

- (a) мовлення та доведення до громадськості своїх незафіксованих виконань, за винятком випадків, коли виконання вже були розповсюджені засобами мовлення; та
- (b) фіксацію їх незафіксованих виконань.

3.

- (a) Кожна Сторона повинна надавати виконавцям і виробникам фонограм виключне право дозволяти або забороняти мовлення або будь-яке доведення до громадськості своїх виконань або фонограм за допомогою дротових або

¹¹ Вирази "примірники" та "оригінали та примірники", на які поширюється право на розповсюдження в цій Статті, стосуються виключно фіксованих примірників, які можуть бути введені в обіг як матеріальні об'єкти.

¹² Для цілей визначення критеріїв прийнятності щодо виконавців згідно з цією Статтею, Сторона може розглядати "підданих" як тих, хто відповідає критеріям прийнятності відповідно до статті 3 Договору ВОІВ про виконання та фонограми.

¹³ Для цілей цієї Статті фіксація означає фіналізацію майстер-стрічки або її еквівалента.

¹⁴ Для більшої впевненості, у цьому пункті стосовно виконання або фонограм, уперше опублікованих або вперше зафіксованих на території Сторони, Сторона може застосовувати критерій публікації або альтернативно критерій запису, або обидва критерії. Для більшої впевненості, відповідно до Статті 11.7, кожна Сторона надає виконанням і фонограмам, уперше опублікованим або вперше зафіксованим на території іншої Сторони режим, не менш сприятливий, ніж той, що вона надає виконанням або фонограмам, уперше опублікованим або вперше зафіксованим на власній території.

бездротових засобів,^{15,16} а також у такий спосіб, завдяки якому члени громадськості можуть отримати доступ до таких творів з місця та в час, обрані ними особисто.

- (b) Незважаючи на підпункт (a) і Статтю 11.40, застосування права, зазначеного в підпункті (a), до аналогових передач і неінтерактивних безкоштовних ефірних мовлень, а також винятки чи обмеження на це право для такої діяльності, повинні регулюватися законодавством кожної Сторони.¹⁷

Стаття 11.39: Строк охорони авторського права та суміжних прав

Кожна Сторона повинна передбачити, що у випадках, коли строк охорони твору, виконання або фонограми підлягає обчисленню:¹⁸

- (a) на підставі життя фізичної особи - строк повинен становити не менше ніж життя автора та 50 років після смерті автора;¹⁹ та
- (b) на підставі, відмінному від життя фізичної особи, строк повинен бути:

¹⁵ Стосовно трансляції та публічного розповсюдження, Сторона може застосувати Статтю 15(1) і Статтю 15(4) Договору ВОІВ про виконання та фонограми, а також може застосовувати Статтю 15(2) Договору ВОІВ про виконання та фонограми, за умови, що це зроблено у спосіб, який відповідає зобов'язанням цієї Сторони відповідно до Статті 11.7.

¹⁶ Для більшої впевненості зазначається, що зобов'язання згідно з цим пунктом не включають трансляцію чи публічне розповсюдження датовим або бездротовим способом звуків або відтворення звуків, зафіксованих у фонограмі, яка є частиною кінематографічного чи іншого аудіовізуального твору.

¹⁷ Для цілей цього підпункту Сторони розуміють, що Сторона може передбачити ретрансляцію неінтерактивних безкоштовних ефірних трансляцій за умови, що такі ретрансляції законно дозволені державним органом зв'язку відповідної Сторони; будь-яка організація, яка бере участь у таких ретрансляціях, дотримується відповідних правил, наказів або положень уповноваженого органу; і такі ретрансляції не включають твори, що розповсюджуються та доступні через Інтернет. Для більшої впевненості, ця виноска не обмежує Сторони в праві користуватися перевагами, що надаються цим підпунктом.

¹⁸ Для більшої впевненості, при імплементації цієї Статті ніщо не заважає Стороні сприяти визначеності щодо законного використання твору, виконання або фонограми протягом строку їх охорони, відповідно до Статті 11.40 та міжнародних зобов'язань Сторони.

¹⁹ Сторони розуміють, що якщо Сторона надає своїм підданим строк охорони авторських прав, який перевищує термін життя автора плюс 50 років, ніщо в цій Статті або Статті 11.7 не перешкоджає цій Стороні застосовувати Статтю 7(8) Бернської конвенції щодо строку, який перевищує передбачений у цьому підпункті, щодо охорони творів іншої Сторони.

- (i) не менше 50 років після закінчення календарного року першого дозволеного опублікування²⁰ твору, виконання або фонограми; або
- (ii) анонімні твори та твори під псевдонімом охороняються протягом 50 років з початку календарного року, наступного за роком, у якому такі твори були вперше опубліковані²¹ виконання чи фонограми - не менше ніж 50 років після закінчення календарного року створення твору, виконання чи фонограми.

Стаття 11.40: Обмеження та винятки

1. Для цілей цієї Частини, кожна Сторона повинна обмежити обмеження або винятки з виключних прав, що можуть бути обумовлені лише особливими випадками, які не суперечать нормальному використанню твору, виконання чи фонограми та не завдають необґрунтованої шкоди законним інтересам правовласника.

2. Ця Стаття не зменшує та не розширює сферу дії обмежень і винятків, дозволених Угодою ТРІПС, Бернською конвенцією, Договором ВОІВ про авторське право або Договором ВОІВ про виконання та фонограми.

Стаття 11.41: Баланс у системах авторського права та суміжних прав

Кожна Сторона повинна намагатись досягти відповідного балансу у своїй системі авторського права та суміжних правах, зокрема за допомогою обмежень або винятків, які відповідають Статті 11.40, у тому числі для цифрового середовища, з урахуванням таких законних цілей як: критика; коментарі; повідомлення новини; навчання, стипендії, дослідження та інші подібні цілі, але не обмежуючись ними; а також з урахуванням необхідності полегшення доступу до опублікованих творів для сліпих, людей з вадами зору або з іншими обмеженнями сприйняття друкованої інформації^{22, 23}.

²⁰ Для більшої впевненості, для цілей підпункту (b), якщо законодавство Сторони передбачає обчислення строку від дати фіксації, а не від першого авторизованого оприлюднення, Сторона може продовжувати обчислювати строк від дати фіксації.

²¹ У разі, якщо автор таких творів був відомий, визначений або розкрив свою особу, охорона діятиме протягом усього життя автора та наступних 50 років, починаючи з початку календарного року, що настає після смерті автора.

²² Згідно з Марракеським договором.

²³ Для більшої впевненості, використання, що має комерційні аспекти, може за відповідних обставин вважатися таким, що має законну мету відповідно до Статті 11.40.

Стаття 11.42: Передача прав за договором

Кожна Сторона повинна передбачити, що для цілей авторського права та суміжних прав будь-яка особа, яка набуває або володіє будь-яким майновим правом ²⁴ на твір, виконання чи фонограму:

- (a) може вільно та окремо передавати це право за договором; та
- (b) на підставі договору, включаючи трудові договори, що лежать в основі створення творів, виконання чи фонограм, може здійснювати своє право від свого імені та повною мірою користуватися перевагами, які впливають із цього права.²⁵

Стаття 11.43: Зобов'язання щодо захисту технологічних заходів та інформації про управління правами

1. Кожна Сторона повинна забезпечити належний правовий захист та ефективні засоби правового захисту з метою попередження обходу ефективних технологічних заходів, які використовуються авторами, виконавцями або виробниками фонограм у зв'язку зі здійсненням їхніх прав, як це передбачено Статтею 11.35, Статтею 11.36, Статтею 11.37 та Статтею 11.38, які обмежують дії щодо їх творів, виконань або фонограм, які не є дозволеними авторами, виконавцями чи виробниками відповідних фонограм або законом.

2. Кожна Сторона повинна передбачити належні та ефективні засоби правового захисту щодо будь-якої особи, яка свідомо, без дозволу видаляє або змінює будь-яку електронну інформацію про управління правами та/або розповсюджує, імпортує для розповсюдження, транслює або без дозволу доводить до громадськості твори чи копії творів знаючи, що інформацію про управління електронними правами²⁶ було видалено або змінено без дозволу.

²⁴ Для більшої визначеності, це положення не впливає на здійснення немайнових прав.

²⁵ Ніщо в цій Статті не впливає на здатність Сторони визначати: (i) які конкретні договори, що лежать в основі створення творів, виконань або фонограм, за відсутності письмової угоди, призводитимуть до передачі майнових прав в силу закону; та (ii) розумні межі щодо охорони інтересів первинних власників прав, з урахуванням законних інтересів правонаступників.

²⁶ Для більшої ясності, "інформація про управління електронними правами" повинна тлумачитися в розумінні Статті 12 Договору ВОІВ про авторське право.

Стаття 11.44: Колективне управління

Сторони визнають роль організацій колективного управління авторським правом і суміжними правами у зборі та розподілі роялті на основі справедливої, ефективної, прозорої та підзвітної практики, яка може включати відповідні механізми ведення записів і звітності.

Частина I: Захист прав інтелектуальної власності

Стаття 11.45: Загальні зобов'язання щодо захисту

Кожна Сторона відповідно до національного законодавства повинна забезпечити наявність процедур захисту, як зазначено в цій частині, та тим самим забезпечити наявність ефективної протидії актам порушення прав інтелектуальної власності, охоплених цією Главою, включаючи прискорені процедури правового захисту для запобігання порушенням та засоби правового захисту, які є стримуючим фактором для майбутніх порушень. Зазначені процедури повинні застосовуватись таким чином, щоб уникнути створення перешкод для законної торгівлі та надати гарантії проти зловживання ними.

Стаття 11.46: Заходи на кордоні

1. Кожна Сторона повинна відповідно до свого національного законодавства, а також положень Розділу III Частини 4 Угоди ТРІПС, ухвалювати або підтримувати процедури, які дозволяють правовласнику, який має вагомі підстави вважати, що може мати місце імпорту контрафактних товарів, захищених торговельною маркою, або піратських товарів, захищених авторським правом, подати до компетентних органів Сторони, в якій застосовуються процедури заходи на кордоні, письмову заяву про призупинення митними органами цієї Сторони випуску у вільний обіг таких товарів.

2. Сторона може дозволити подавати такі заяви щодо товарів, стосовно яких існують інші порушення прав інтелектуальної власності, за умови дотримання вимог Розділу III Частини 4 Угоди ТРІПС. Сторона також може передбачити відповідні процедури, що стосуються призупинення митними органами випуску контрафактних товарів, призначених для експорту з її території, згідно з її національним законодавством.

ГЛАВА 12

МАЛІ ТА СЕРЕДНІ ПІДПРИЄМСТВА

Стаття 12.1: Загальні принципи

1. Сторони, визнаючи фундаментальну роль малих та середніх підприємств ("МСП") у підтримці динаміки та підвищенні конкурентоспроможності своїх відповідних економік, повинні заохочувати тісну співпрацю між МСП Сторін і співпрацювати у сприянні створенню робочих місць і зростанню МСП.
2. Сторони визнають невід'ємну роль приватного сектору у співробітництві МСП, яке має здійснюватися відповідно до цієї Глави.

Стаття 12.2: Співробітництво з метою розширення торговельних та інвестиційних можливостей для МСП

З метою зміцнення співробітництва між Сторонами та розширення комерційних можливостей МСП, кожна Сторона повинна намагатись збільшити торгові та інвестиційні можливості, зокрема:

- (a) сприяти співпраці між інфраструктурою підтримки малого бізнесу Сторін, включаючи спеціалізовані центри МСП, інкубатори та акселератори, центри допомоги експорту та інші центри, якщо це доцільно, для створення міжнародної мережі з обміну передовим досвідом, дослідження ринку та сприяння участі МСП у міжнародній торгівлі, а також розвитку бізнесу на внутрішніх ринках;
- (b) зміцнювати співпрацю з іншими Сторонами в сфері сприяння розвитку МСП, власниками яких є жінки та молодь, та стартапів; сприяти партнерству між такими МСП та їхній участі в міжнародній торгівлі; та
- (c) посилювати співпрацю з іншими Сторонами в частині обміну інформацією та передовим досвідом у таких сферах, як покращення доступу МСП до капіталу та кредитів, участь МСП у державних закупівлях, а також сприяння адаптації МСП до мінливих ринкових умов;
- (d) заохочувати участь у спеціально створених мобільних або вебплатформах для бізнес-підприємців і консультантів у частині обміну інформацією та найкращими практиками з метою допомогти МСП щодо налагодження зв'язків з міжнародними постачальниками, покупцями та іншими потенційними діловими партнерами.

Стаття 12.3: Обмін інформацією

1. Кожна Сторона повинна створити або підтримувати власний безкоштовний загальнодоступний вебсайт, що містить інформацію щодо цієї Угоди, зокрема:

- (a) текст цієї Угоди, включаючи додатки, тарифні графіки та специфічні правила визначення походження товарів;
- (b) короткий виклад цієї Угоди; та
- (c) інформацію, призначену для МСП, яка містить:
 - (i) опис положень цієї Угоди, які Сторона вважає актуальними для МСП; та
 - (ii) будь-яку додаткову інформацію, яка на думку Сторони, буде корисною для МСП, зацікавлених у отриманні переваг від можливостей, наданих цією Угодою.

2. Кожна Сторона повинна включати посилання на:

- (a) еквівалентну вебсторінку іншої Сторони; та
- (b) вебсайти та/або вебсторінки власних урядових установ та інших відповідних організацій, які надають інформацію, яку Сторона вважає корисною для будь-якої особи, зацікавленої в торгівлі, інвестиціях або веденні бізнесу на своїй території.

3. Відповідно до законів і нормативних актів кожної зі Сторін інформація, описана в пункті 2 (b), може включати:

- (a) митні правила та процедури, включаючи інформаційні пункти;
- (b) нормативні акти або процедури, що стосуються комерційних таємниць інтелектуальної власності, і захисту патентних прав;
- (c) технічні регламенти, стандарти, процедури оцінки якості або відповідності;
- (d) санітарні або фітосанітарні заходи щодо імпорту або експорту;
- (e) правила щодо іноземного інвестування;
- (f) процедури реєстрації бізнесу;
- (g) програми сприяння торгівлі, включаючи програми розвитку стартапів;
- (i) програми інвестування та фінансування МСП;

- (j) податкову та бухгалтерську інформацію;
- (k) можливості в сфері державних закупівель; та
- (l) іншу інформацію, яку Сторона вважає корисною для МСП.

4. Кожна Сторона повинна регулярно переглядати інформацію та посилання на вебсайті, згадані в пунктах 1 і 2, з метою забезпечення актуальності та точності інформації та посилань.

5. Наскільки це можливо, кожна Сторона повинна надавати інформацію, передбачену цією Статтею, англійською мовою. Якщо така інформація доступна іншою автентичною мовою цієї Угоди, Сторона докладає зусиль, щоб ця інформація була доступна англійською мовою, якщо це необхідно.

Стаття 12.4: Підкомітет з питань МСП

1. Сторони засновують Підкомітет з питань МСП (далі – “Підкомітет МСП”), до складу якого входять представники національних і місцевих органів влади кожної Сторони.

2. Підкомітет МСП повинен:

- (a) визначати шляхи надання допомоги МСП Сторін з метою використання комерційних можливостей, що випливають із цієї Угоди, і посилення конкурентоспроможності МСП;
- (b) визначати та рекомендувати шляхи подальшої співпраці між Сторонами, спрямовані на розвиток та зміцнення партнерства між МСП Сторін;
- (c) обмінюватися досвідом і найкращими практиками кожної зі Сторін в сфері підтримки та допомоги експортерам МСП, зокрема щодо програм навчання, торгової освіти, фінансування торгівлі, торгових місій, сприяння торгівлі, цифрової торгівлі, визначення комерційних партнерів на територіях Сторін та встановлення належної ділової репутації;
- (d) сприяти проведенню семінарів, практикумів, вебінарів, навчальних сесій або інших заходів з метою інформування МСП про переваги, доступні їм за цією Угодою;
- (e) вивчати можливості для розвитку спроможностей кожної зі Сторін щодо розробки та сприяння експортним консультаціям, допомозі та програмам навчання МСП;
- (f) рекомендувати додаткову інформацію, яку Сторона може включити на вебсайт, згаданий у Статті 12.3;

- (g) переглядати та координувати свою робочу програму з роботою інших підкомітетів, робочих груп та інших допоміжних органів, створених відповідно до цієї Угоди, а також інших міжнародних органів з метою уникнення дублювання робочих програм та визначення можливостей для співпраці щодо підвищення спроможностей МСП у торговій та інвестиційній діяльності, що впливає із цієї Угоди;
- (h) відстежувати впровадження та дію цієї Глави та положень цієї Угоди, пов'язаних із МСП, звітувати про висновки та давати рекомендації Спільному комітету, які можуть бути включені в майбутню роботу та програми допомоги МСП, якщо це необхідно; та
- (i) розглядати інші питання, що стосуються МСП, за рішенням Підкомітету МСП, включно з питаннями, порушеними МСП щодо їхньої здатності отримувати вигоди, які випливають із цієї Угоди.

3. Засідання Підкомітету МСП проводяться за спільним рішенням Сторін. Засідання Підкомітету можуть проводитися у формі особистої присутності, в режимі відеоконференції, по телефону або в інший спосіб.

4. Підкомітет МСП може співпрацювати з відповідними експертами та міжнародними донорськими організаціями в рамках виконання своїх програм та здійснення своєї діяльності.

Стаття 12.5: Незастосування процедури вирішення спорів

Глава 15 (Вирішення спорів) не повинна застосовуватися до будь-якого питання або спору, що впливає з цієї Глави.

ГЛАВА 13

ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 13.1: Цілі

1. Сторони повинні співпрацювати в рамках цієї Угоди з метою лібералізації та сприяння торгівлі та інвестиціям між Сторонами та стимулювання економічного зростання.
2. Економічне співробітництво відповідно до цієї Глави повинно бути побудовано на основі спільного розуміння між Сторонами щодо підтримки імплементації цієї Угоди з метою максимізації її переваг, сприяння торгівлі та інвестиціям, а також подальшого покращення доступу до ринків та їх відкритості для сприяння сталому та інклюзивному економічному зростанню та процвітання Сторін.

Стаття 13.2: Сфера застосування

1. Економічне співробітництво відповідно до цієї Глави повинно підтримувати ефективність та результативність імплементації та використання цієї Угоди шляхом здійснення заходів щодо торгівлі та інвестицій.
2. Економічне співробітництво в рамках цієї Глави на початковому етапі повинно бути зосереджене на наступних сферах:
 - (a) виробництво, переробка та ланцюги постачання;
 - (b) сприяння торгівлі та інвестиціям;
 - (c) цифрова економіка;
 - (d) інфраструктура та логістика;
 - (e) сільське господарство, включаючи продовольчу безпеку, рибальство та тваринництво;
 - (f) туризм;
 - (g) транспорт;
 - (h) судноплавство та морські перевезення;
 - (i) енергетика, енергоефективність, відновлювана енергетика, альтернативні види палива, декарбонізація та сталість в енергетиці;
 - (j) авіація та космічна діяльність.

3. Сторони можуть погодити, що в рамках Щорічної робочої програми з питань економічного співробітництва (далі – “Щорічна робоча програма”) вноситимуться зміни до наведеного вище переліку, у тому числі шляхом додавання інших сфер економічного співробітництва.

Стаття 13.3: Конкурентна політика

1. Сторони визнають важливість вільної та неспотвореної конкуренції у своїх торгових відносинах. Сторони можуть співпрацювати з метою обміну інформацією щодо розвитку конкурентної політики, з урахуванням національного законодавства та наявних ресурсів. Сторони можуть здійснювати таке співробітництво через свої компетентні органи.

2. Сторони можуть проводити консультації з питань, пов'язаних з антиконкурентними практиками та їх негативним впливом на торгівлю. Консультації повинні проводитися без шкоди для автономії кожної Сторони в частині розробки, підтримання та забезпечення виконання національних законів та регуляторних актів у сфері конкуренції.

Стаття 13.4: Ресурси

1. Ресурси для економічного співробітництва в рамках цієї Глави повинні надаватися у спосіб, погоджений Сторонами, та відповідно до законодавства Сторін.

2. Сторони на взаємно вигідних умовах можуть розглянути можливість співробітництва з третіми сторонами та отримання їхньої підтримки з метою виконання Щорічної робочої програми.

Стаття 13.5: Засоби співробітництва

Сторони повинні докладати зусиль для заохочення технічного, технологічного та науково-економічного співробітництва, зокрема, шляхом:

- (a) спільної організації конференцій, семінарів, практикумів, зустрічей, тренінгів та інформаційно-просвітницьких програм;
- (b) обміну делегаціями, спеціалістами, технічними працівниками та фахівцями академічного сектору, науково-дослідних установ, приватного сектору та урядових установ, включаючи навчальні візити та програми стажування з метою професійної підготовки;
- (c) діалогу та обміну досвідом між приватним сектором Сторін та установами, відповідальними за сприяння торгівлі;

- (d) започаткування платформи обміну знаннями з метою передачі досвіду та кращих практик у сфері розвитку та модернізації державного управління іншим країнам через Програму обміну державним досвідом ОАЕ;
- (e) сприяння спільним діловим ініціативам між підприємцями Сторін; та
- (f) будь-яких інших форм співробітництва, які можуть бути узгоджені Сторонами.

Стаття 13.6: Підкомітет з питань економічного співробітництва

1. З метою ефективної імплементації та функціонування цієї Глави Сторони цим створюють Підкомітет з питань економічного співробітництва.

2. Підкомітет з питань економічного співробітництва повинен виконувати наступні функції:

- (a) здійснювати моніторинг та оцінку виконання цієї Глави;
- (b) визначати нові можливості та узгоджувати нові ідеї для перспективного співробітництва або діяльності з розбудови спроможностей;
- (c) формулювати та розробляти пропозиції до Щорічної робочої програми та механізми їх реалізації;
- (d) координувати, контролювати та аналізувати хід виконання Щорічної робочої програми з метою оцінки її загальної ефективності та внеску в імплементацію та функціонування цієї Глави;
- (e) пропонувати поправки до Щорічної робочої програми за результатами періодичних оцінок;
- (f) співпрацювати з іншими Підкомітетами та/або допоміжними органами, утвореними відповідно до цієї Угоди, з метою проведення аналізу, моніторингу та порівняльного аналізу з будь-яких питань, пов'язаних з виконанням цієї Угоди, а також для забезпечення зворотного зв'язку та надання допомоги у виконанні та функціонуванні цієї Глави; та
- (g) звітувати перед Спільним комітетом і, якщо необхідно, консультуватися з ним стосовно імплементації та функціонування цієї Глави.

Стаття 13.7: Щорічна робоча програма з питань економічного співробітництва

1. Підкомітет з питань економічного співробітництва повинен затвердити Щорічну робочу програму на основі пропозицій, поданих Сторонами.

2. Кожен захід у Щорічній робочій програмі, розробленій відповідно до цієї Глави, повинен:

- (a) керуватися цілями, погодженими у Статті 13.1;
- (b) бути пов'язаним з торгівлею або інвестиціями та підтримувати імплементацію цієї Угоди;
- (c) залучати обидві Сторони;
- (d) стосуватися взаємних пріоритетів Сторін; та
- (e) уникати дублювання існуючих заходів економічного співробітництва.

Стаття 13.8: Незастосування процедури вирішення спорів

Глава 15 (Вирішення спорів) не повинна застосовуватися до будь-якого питання або спору, що впливає з цієї Глави.

ГЛАВА 14 ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ

Стаття 14.1: Визначення

Для цілей цієї Глави:

будівельна послуга означає послугу, яка має на меті виконання будь-якими засобами цивільних або інших будівельних робіт відповідно до Розділу 51 *Тимчасової класифікації Організації Об'єднаних Націй основних товарів (СРС)*;

електронний аукціон означає процедуру, яка передбачає використання електронних засобів для проведення переговорів з постачальниками та формування конкурентної цінової пропозиції;

товари чи послуги означають товари чи послуги, які потрібні замовнику для здійснення своєї діяльності;

у письмовій формі або письмово означає будь-який словесний або цифровий вислів, який може бути прочитаний, відтворений і потім повідомлений, також може включати інформацію, що передається і зберігається в електронній формі;

торги з обмеженою участю означає метод здійснення закупівель, при якому замовник контактує безпосередньо з постачальником або постачальниками за власним вибором;

захід означає будь-який закон, положення, політику, процедуру, адміністративний припис чи практику, або будь-яку дію замовника щодо закупівлі;

список багаторазового використання означає перелік постачальників, яких замовник визначив такими, що відповідають умовам включення у такий список, та яких замовник має намір використовувати неодноразово;

повідомлення про намір здійснити закупівлю означає повідомлення, опубліковане замовником, яким зацікавлені постачальники запрошуються до подання заявки на участь, тендерної пропозиції чи того й іншого;

відкриті торги означає метод здійснення закупівлі, при якому всі зацікавлені кваліфіковані постачальники можуть подати тендерну пропозицію; таким чином, замовник забезпечує рівні можливості для всіх постачальників, зацікавлених у поданні своїх тендерних пропозицій;

закупівля означає придбання замовником товарів або послуг. Процес закупівель – це послідовність дій, що здійснюються замовником для отримання необхідних товарів або послуг;

замовник для Об'єднаних Арабських Еміратів означає федеральний урядовий орган, який визначений в Графіку ОАЕ "Доступ до ринків" для цієї Глави, зазначеному в Статті 14.23; та для України означає замовника, визначеного *Законом України "Про публічні закупівлі"*, який визначений в Графіку України "Доступ до ринків" для цієї Глави, зазначеному в Статті 14.23;

публікувати означає поширювати інформацію за допомогою паперових або електронних засобів, яка розповсюджується і є доступною для широкої громадськості;

кваліфікований постачальник означає постачальника, якого замовник визнає таким, що відповідає умовам конкурсу;

послуги означає будь-яку послугу, визначену замовником;

постачальник означає особу або групу осіб, які надають або можуть надати товар чи послугу замовнику; та

технічна специфікація означає тендерну вимогу, яка:

- (a) визначає характеристики:
 - (i) товарів, що закуповуються, включаючи якість, продуктивність, безпечність, розміри, або процеси та методи їх виробництва; або
 - (ii) послуги, що закуповуються, або процеси чи методи їх надання; або
- (b) стосується термінології, символів, пакування, маркування або етикетування, які застосовуються до товару чи послуги.

Стаття 14.2: Загальні положення

1. Сторони визнають важливість державних закупівель у торговельних відносинах і ставлять за мету ефективне, взаємне та поступове відкриття своїх ринків державних закупівель для збільшення, серед іншого, конкурентних можливостей для постачальників Сторін.

2. Сторони визнають важливість державних закупівель, як інструменту сприяння розширенню національного виробництва і торгівлі з метою стимулювання зростання та зайнятості з урахуванням необхідного балансу між використанням ресурсів та наявними потребами.

3. Сторони визнають, що зобов'язання згідно з цією Главою мають бути достатньо гнучкими, щоб враховувати конкретні обставини та потреби кожної Сторони.

4. Сторони визнають важливість прозорих заходів у державних закупівлях, проведення закупівель у прозорий і неупереджений спосіб та уникнення конфлікту інтересів і

корупційних дій відповідно до застосовних міжнародних документів, таких як *Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції*, прийнята 31 жовтня 2003 року в м. Нью-Йорк, Сполучені Штати Америки.

Стаття 14.3: Сфера застосування

Застосування Глави

1. Ця Глава застосовується до будь-яких заходів, які стосуються закупівель.
2. Для цілей цієї Глави закупівлі означають державні закупівлі:
 - (a) товару, послуги або будь-якої їх комбінації;
 - (i) що зазначені в Додатках кожної Сторони до її Графіку “Доступ до ринків” для цієї Глави, згаданого у Статті 14.23; та
 - (ii) які здійснюються не з метою комерційного продажу або перепродажу, чи для використання у виробництві або постачанні товару чи послуги, призначеного для комерційного продажу;
 - (b) які здійснюються за допомогою будь-яких договірних засобів, включаючи придбання; оренду або лізинг, з правом викупу або без нього;
 - (c) які здійснюються замовником; та
 - (d) закуповуються не з метою комерційного продажу або перепродажу, або для використання у виробництві чи постачанні товарів або послуг для комерційного продажу або перепродажу.

Діяльність, що не входить до сфери застосування цієї Глави

3. Дія цієї Глави не поширюється на:
 - (a) придбання або оренду землі, існуючих будівель чи іншого нерухомого майна або прав на них;
 - (b) позадоговірні угоди або будь-яку форму допомоги, яку надає Сторона, включаючи її замовників, у тому числі угоди про співробітництво, гранти, позики, внески в акціонерний капітал, гарантії, субсидії, податкові пільги та спонсорські домовленості;
 - (c) закупівлю або придбання: послуг фіскальних агентств або депозитаріїв; послуг з ліквідації та управління регульованими фінансовими установами; або послуги, пов'язані з продажем, погашенням та розподілом державного боргу, включаючи позики та державні облігації, векселі та інші цінні папери. Для

більшої визначеності, ця Глава не застосовується до закупівель банківських, фінансових, фідучіарних або спеціалізованих послуг, пов'язаних з наступними видами діяльності:

- (i) виникнення державного боргу; або
- (ii) управління державним боргом;
- (d) державні трудові контракти;
- (e) закупівлі:
 - (i) що здійснюються з метою надання міжнародної допомоги, в тому числі допомоги на розвиток;
 - (ii) що фінансуються міжнародною організацією або іноземними чи за рахунок міжнародних грантів, позик чи іншої допомоги, до якої застосовуються процедури або умови закупівель міжнародної організації або донора. Якщо процедури або умови міжнародної організації або донора не обмежують участь постачальників, то закупівля регулюється Статтею 14.5.1;
 - (iii) що здійснюються згідно з особливою процедурою або умовою міжнародної угоди, яка стосується розміщення військ або спільного виконання проекту країнами-підписантами.

Відповідність

4. Кожна Сторона повинна гарантувати, що її замовники дотримуються цієї Глави при проведенні закупівель.

5. Жоден замовник не повинен готувати або планувати закупівлю, або іншим чином структурувати чи розділяти закупівлю на окремі закупівлі на будь-якому етапі з метою уникнення зобов'язань, передбачених цією Главою.

6. Ніщо в цій Главі не повинно тлумачитися як перешкода Стороні, включно з її замовниками, розробляти нову політику закупівель, процедури або договірні засоби, за умови, що вони не суперечать цій Главі.

Стаття 14.4: Винятки

1. За умови, що відповідний захід не застосовується у спосіб, який би становив свавільну чи невинуватну дискримінацію між Сторонами внаслідок переважання однакових умов або наявності прихованого обмеження міжнародної торгівлі між Сторонами, ніщо в цій Главі не повинно тлумачитися як таке, що перешкоджає Стороні, у тому числі її замовниками, приймати або зберігати захід:

- (a) необхідний для захисту суспільної моралі, порядку чи безпеки;
- (b) необхідний для захисту життя чи здоров'я людей, тварин та рослин;
- (c) необхідний для захисту інтелектуальної власності; або
- (d) пов'язаний з товарами чи послугами, призначеними для людей з інвалідністю, благодійних чи неприбуткових організацій, або з працею ув'язнених.

Стаття 14.5: Загальні принципи

Національний режим і недискримінація

1. Стосовно будь-яких заходів щодо закупівель кожна Сторона, включно з її замовниками, повинна докладати всіх зусиль для невідкладного та безумовного надання товарам і послугам іншої Сторони та постачальникам іншої Сторони режиму, не менш сприятливого, ніж режим, який ця Сторона, включно з її замовниками, надає вітчизняним товарам, послугам та постачальникам.
2. Стосовно будь-яких заходів щодо закупівель кожна Сторона, включно з її замовниками, повинна докладати максимальних зусиль для того, щоб:
 - (a) не ставитися до місцевого постачальника менш сприятливо, ніж до іншого місцевого постачальника, на підставі ступеня іноземної афілійованості з або розміру частки власності, яка належать особі іншої Сторони; або
 - (b) не проявляти дискримінацію до місцевого постачальника на підставі того, що товар або послуга, запропоновані таким постачальником для конкретної закупівлі, є товаром або послугою іншої Сторони.

Методи закупівель

3. Замовник повинен використовувати процедуру відкритих торгів для закупівель, за винятком випадків застосування Статті 14.9 або Статті 14.10.

Правила визначення походження

4. Для цілей закупівель Сторона не повинна застосовувати правила визначення походження до товарів або послуг, які імпортуються або постачаються іншою Стороною, відмінні від тих, які застосовуються такою Стороною при здійсненні звичайних торговельних операцій щодо імпорту чи поставок таких самих товарів або послуг від тієї самої Сторони.

Заходи, які не стосуються закупівель

5. Пункти 1 і 2 не повинні застосовуватися до мит та інших зборів, що стягуються при імпорті або у зв'язку з ним, способу стягнення такого мита та зборів, інших правил або формальностей, пов'язаних з імпортом, а також заходів, які впливають на торгівлю послугами, крім заходів, що регулюють закупівлі.

Використання електронних засобів

6. Сторони прагнуть забезпечити можливості для здійснення закупівель за допомогою електронних засобів, у тому числі в частині публікації інформації про закупівлі, повідомлень і тендерної документації, а також отримання тендерних пропозицій, загалом, в рамках повного циклу і до оплати.

7. Під час проведення закупівель в електронній формі замовник зобов'язаний:

- (а) забезпечити проведення закупівель з використанням фінансових систем, інформаційних технологій та програмного забезпечення, у тому числі тих, що стосуються автентифікації та шифрування інформації, які є загальнодоступними та сумісними з іншими загальнодоступними фінансовими системами, інформаційними технологіями та програмним забезпеченням; та
- (б) створити та підтримувати механізми, які забезпечують цілісність інформації, наданої постачальниками, включаючи запити на участь та тендери.

Стаття 14.6: Публікація інформації про закупівлі

1. Кожна Сторона повинна оперативно публікувати будь-який захід загального застосування, що стосується закупівель, а також будь-які зміни чи доповнення до такої інформації.

2. Кожна Сторона повинна скласти перелік паперових або електронних засобів, в яких Сторона публікує інформацію, зазначену в пункті 1, та повідомлення, які вимагаються відповідно до Статті 14.7, Статті 14.9.3 і Статті 14.16.

3. Кожна Сторона повинна надати пояснення у відповідь на запит, що стосується інформації, зазначеної в пункті 1.

Стаття 14.7: Повідомлення про намір здійснити закупівлю

1. Для кожної закупівлі, за винятком обставин, описаних у Статті 14.10, замовник публікує повідомлення про намір здійснити закупівлю у відповідному паперовому або електронному виданні. Повідомлення повинні залишатися загально доступними

щонайменше до закінчення строку, встановленого для надання відповіді на повідомлення, або до закінчення строку подання тендерних пропозицій.

2. Повідомлення, якщо вони доступні із застосуванням електронних засобів, повинні надаватися безкоштовно:

- (a) центральним органам влади через єдину точку доступу; та
- (b) іншим суб'єктам за посиланнями, розміщеними на єдиному електронному порталі.

3. Якщо в цій Главі не передбачено інше, кожне повідомлення про заплановану закупівлю повинно містити наступну інформацію за винятком випадків, коли така інформація міститься в тендерній документації, яка надається безкоштовно всім зацікавленим постачальникам одночасно з повідомленням про заплановану закупівлю:

- (a) найменування та адресу замовника та іншу інформацію, необхідну для зв'язку із замовником та отримання всіх відповідних документів, що стосуються закупівлі, а також, у разі стягнення плати за отримання таких документів, інформацію про вартість їх одержання та умови оплати;
- (b) опис закупівлі, із зазначенням, якщо доцільно, характеру і кількості товарів або послуг, які закуповуються, а також опис будь-яких альтернатив або орієнтовної кількості, якщо точна кількість невідома;
- (c) за наявності - строки поставки товарів або послуг або термін дії контракту;
- (d) за наявності - адресу та граничну дату подання заявок на участь у закупівлі;
- (e) адресу та граничну дату подання тендерних пропозицій;
- (f) мову або мови, якими можуть подаватись тендерні пропозиції чи заявки на участь, якщо вони є іншими, ніж офіційна мова Сторони замовника;
- (g) перелік та стислий опис умов участі постачальників, які можуть включати будь-які застосовні вимоги до конкретних документів або сертифікатів, які повинні бути надані постачальниками;
- (h) якщо відповідно до Статті 14.9 замовник має намір обрати обмежену кількість кваліфікованих постачальників, які будуть запрошені до участі у торгах, критерії їх відбору, і, в разі необхідності, обмеження щодо кількості постачальників, які будуть допущені до участі у торгах; та
- (i) інформацію про те, що закупівлі підпадають під дію цієї Глави.

Повідомлення про заплановані закупівлі

4. Замовникам рекомендується якомога раніше на початку кожного фінансового року публікувати повідомлення про плани закупівель (повідомлення про заплановані закупівлі), яке повинно зазначати предмет закупівлі та заплановану дату публікації повідомлення про заплановану закупівлю.

Стаття 14.8: Умови участі

1. Замовник докладатиме необхідних зусиль та обмежуватиме умови участі у закупівлі лише тими істотними умовами, які стосуються правових, фінансових, комерційних та технічних можливостей постачальника щодо здійснення відповідної закупівлі.

2. У процесі визначення умов участі замовник:

- (a) повинен докладати максимальних зусиль для уникнення встановлення вимог, згідно з якими для участі у закупівлях постачальник повинен мати раніше укладений один або більше контрактів із замовником Сторони, або попередній досвід роботи на території Сторони-замовника; та
- (b) може вимагати наявності відповідного попереднього досвіду, якщо це є істотною умовою для задоволення вимог закупівлі.

3. При визначенні того, чи відповідає постачальник умовам участі у процедурі закупівлі, замовник повинен:

- (a) оцінити фінансові можливості, а також комерційну та технічну спроможність постачальника шляхом оцінки господарської діяльності такого постачальника в межах та поза межами території Сторони замовника ¹, та
- (b) за основу такої оцінки взяти умови, які замовник заздалегідь визначив у повідомленнях або тендерній документації.

4. За наявності відповідних доказів Сторона, включаючи її замовників, може виключити постачальника на таких підставах, як:

- (a) банкрутство або неплатоспроможність;
- (b) подання недостовірної інформації;
- (c) суттєві або систематичні недоліки в рамках виконання будь-якої істотної вимоги або зобов'язання за попереднім контрактом або контрактами;

¹Для більшої впевненості, постачальник відповідає за надання точної інформації, і замовник може розумно покладатися на інформацію, надану постачальником.

- (d) судові рішення, що набрали законної сили, якими встановлено здійснення тяжких злочинів або інших серйозних правопорушень;
- (e) неналежне виконання професійних функцій, дії або бездіяльність, що негативно відбилися на його комерційній репутації; або
- (f) несплата податків.

Стаття 14.9: Кваліфікація постачальників

Системи реєстрації та кваліфікаційні процедури

1. Сторона, включаючи її замовників, може застосовувати систему реєстрації постачальників, у якій зацікавлені постачальники зобов'язані зареєструватися і надати певну інформацію та документацію.

Торги з обмеженою участю

2. Якщо замовник має намір використовувати процедуру торгів з обмеженою участю, замовник повинен:

- (a) опублікувати оголошення про намір здійснити закупівлю із запрошенням кваліфікованих постачальників подати заявку на участь у закупівлі; та
- (b) включити в повідомлення про намір здійснити закупівлю інформацію, зазначену в Статті 14.7.3 (a), (b), (d), (g), (h) та (i).

3. Замовник повинен:

- (a) опублікувати повідомлення завчасно до здійснення закупівлі та надати можливість зацікавленим постачальникам подати заявку на участь у закупівлі;
- (b) надати, до початку періоду подання тендерних пропозицій, інформацію, зазначену в Статті 14.7.3 (c), (e) та (f) кваліфікованим постачальникам, яких він повідомляє, як зазначено в Статті 14.14.3 (b); та
- (c) дозволити всім кваліфікованим постачальникам подати тендерну пропозицію, якщо тільки замовник не обмежив у повідомленні про заплановану закупівлю кількість постачальників, яким буде дозволено брати участь у тендері; замовник також повинен вказати критерії або обґрунтування щодо вибору обмеженої кількості постачальників.

4. Якщо тендерна документація не буде оприлюднена після дати публікації повідомлення, зазначеного в пункті 3, замовник повинен забезпечити доступ до тендерної документації одночасно для всіх кваліфікованих постачальників, відібраних відповідно до пункту 3 (c).

Списки багаторазового використання

5. Сторона, включаючи її замовників, може створити або вести список багаторазового використання за умови, що вона щорічно публікує або іншим чином забезпечує постійний доступ за допомогою електронних засобів повідомлення із запрошенням зацікавлених постачальників подавати заявки на включення до списку. Повідомлення повинно містити:

- (a) опис товарів і послуг або їх категорій, до яких може застосовуватися список;
- (b) умови участі, яким повинні відповідати постачальники для їх включення до списку, та методи, які замовник буде використовувати для перевірки відповідності постачальника встановленим умовам;
- (c) найменування та адресу замовника чи іншого державного органу та іншу інформацію, необхідну для зв'язку із замовником та отримання всіх відповідних документів, що стосуються списку;
- (d) термін дії списку та способи його поновлення чи припинення або, якщо термін дії не визначено, зазначення способу, за допомогою якого буде надіслано повідомлення про припинення терміну використання списку;
- (e) граничний термін подання заяв про включення до списку, за наявності; та
- (f) інформацію про те, що список може бути використаний для закупівель, охоплених цією Главою, за винятком випадків, коли така вказівка оприлюднюється через інформацію, опубліковану відповідно до Статті 14.6.2.

6. Сторона, включаючи її замовників, яка створює або веде список багаторазового використання, повинна, протягом розумного періоду часу, включити до нього всіх постачальників, які відповідають умовам участі, викладеним у повідомленні, згаданому в пункті 5.

7. Якщо постачальник, який не включений до списку багаторазового використання, подає заявку на участь у закупівлі, щодо якої застосовується такий список, а також усі необхідні документи у строки, передбачені Статтею 14.14.2, замовник зобов'язаний розглянути таку заявку. Замовник не повинен ігнорувати заявку такого постачальника на участь у закупівлі, за виключенням випадків, коли замовник не може завершити розгляд заявки у строк, передбачений для подання тендерних пропозицій.

Інформація про рішення замовника

8. Замовник або інша організація Сторони повинен оперативно інформувати будь-якого постачальника, який подає заявку на участь у закупівлі або заяву на включення до списку багаторазового використання, про рішення щодо заявки або заяви.

9. Якщо замовник або інша організація Сторони відхиляє заявку постачальника на участь або заяву на включення до списку багаторазового використання, перестає визнавати відповідного постачальника в якості кваліфікованого або виключає постачальника із списку багаторазового використання, замовник повинен оперативно інформувати про це постачальника та, на вимогу постачальника, оперативно надати постачальнику письмове пояснення підстав прийняття такого рішення.

Стаття 14.10: Торги з обмеженою участю

1. Згідно з пунктом 2, замовник може використовувати процедуру торгів з обмеженою участю.

2. Якщо замовник проводить торги з обмеженою участю, він може вирішити, залежно від характеру закупівлі, не застосовувати Статтю 14.7, Статтю 14.8, Статтю 14.9, Статтю 14.11, Статтю 14.12, Статтю 14.13, Статтю 14.14 або Статтю 14.15. Замовник може проводити торги з обмеженою участю з урахуванням таких обставин:

- (a) якщо у відповідь на попереднє повідомлення, запрошення до участі або запрошення до тендеру:
 - (i) не було надано тендерні пропозиції або жоден постачальник не подав заявку на участь;
 - (ii) не подано тендерні пропозиції, які відповідають істотним вимогам тендерної документації;
 - (iii) жоден постачальник не виконав умови участі; або
 - (iv) подані тендерні пропозиції виявилися результатом змови, за умови, що замовник істотно не змінив основні вимоги, викладені в повідомленнях або тендерній документації;
- (b) якщо товар або послуга можуть постачатися лише певним постачальником і не існує прийнятної альтернативи або замінного товару чи послуги з таких причин:
 - (i) закупівля стосується витвору мистецтва;
 - (ii) існує необхідність захисту прав за патентами, авторськими правами або іншими виключними правами; або
 - (iii) через відсутність конкуренції внаслідок технічних причин;

- (с) в разі додаткового постачання основним постачальником або його уповноваженими представниками товарів або послуг, які не були включені до початкової закупівлі, якщо заміна постачальника для таких додаткових товарів або послуг:
 - (і) неможлива з технічних причин, таких як вимоги щодо взаємозамінності або сумісності з існуючим обладнанням, програмним забезпеченням, послугами або устаткуванням, які були закуплені в рамках початкової закупівлі, або через умови оригінальних гарантій постачальника; та
 - (іі) спричинить значні невідповідності або істотне дублювання витрат замовника;
- (d) якщо предметом є товар, придбаний на товарному ринку чи біржі;
- (е) якщо замовник закуповує прототип або перший товар чи послугу, які призначені для обмеженого випробування або які розробляються на його замовлення в рамках та для конкретного договору про проведення досліджень, експериментів, вивчення або оригінальної розробки. Оригінальна розробка прототипу або першого товару чи послуги може включати в себе обмежене виробництво або поставку з метою використання результатів тестування та доведення факту того, що прототип або перший товар чи послуга придатні для виробництва або серійної поставки у певному обсязі за прийнятними стандартами якості; водночас, в цьому контексті не йдеться про серійне виробництво або поставку в обсязі, необхідному для забезпечення комерційної рентабельності або відшкодування витрат на досліді та розробку. Подальші закупівлі цих нових товарів чи послуг регулюються цією Главою;
- (f) якщо додаткові послуги, які не були включені до первинного контракту, але які відповідали цілям первинної тендерної документації, через непередбачувані обставини стали необхідними для завершення будівельних послуг, описаних у ній. Однак, загальна вартість контрактів про надання додаткових послуг, не може перевищувати 50 відсотків вартості первинного контракту;
- (g) в разі закупівлі нових послуг, котрі повторюють подібні послуги та відповідають базовому проекту, для якого було укладено первинний контракт, і щодо яких суб'єкт господарювання вказав у повідомленні про заплановану закупівлю первинної послуги, що при укладанні контрактів на такі нові послуги можуть використовуватися процедури торгів з обмеженою участю;
- (h) якщо йдеться про закупівлі, які здійснювалися за надзвичайно сприятливих умов, які можуть виникати протягом короткого строку, наприклад, у зв'язку з розпродажем майна внаслідок примусової ліквідації, управлінням майном

банкрута чи банкрутство, але не в процесі звичайних закупівель у постійних постачальників;

- (i) у разі укладення контракту з переможцем конкурсу проектів, за умови, що:
 - (i) конкурс був організований у спосіб, який узгоджується з цією Главою; та
 - (ii) конкурс оцінювало незалежне журі з метою визначення переможця, з яким буде укладено контракт; або
- (j) у разі крайньої необхідності, якщо з причин надзвичайної терміновості, викликаній подіями, непередбаченими замовником, товар або послугу не вдалося отримати вчасно шляхом відкритих торгів або торгів з обмеженою участю.

3. В рамках кожного контракту, укладеного відповідно до пункту 2, замовник повинен підготувати звіт у письмовій формі або вести записи, які міститимуть назву замовника, вартість і вид товару чи послуги, що закуповується, а також пояснення обставини та умов, згаданих в пункті 2, які обґрунтовують проведення торгів з обмеженою участю.

Стаття 14.11: Переговори

1. Сторона може передбачити для своїх замовників можливість проведення переговорів у контексті закупівель, якщо:

- (a) замовник висловив намір провести переговори в повідомленні про заплановане здійснення закупівлі відповідно до Статті 14.7;
- (b) за результатами оцінки виявляється, що жодна тендерна пропозиція не має очевидних переваг з огляду на конкретні критерії оцінки, визначені в повідомленні про намір здійснити закупівлю або в тендерній документації;
- (c) усі тендерні пропозиції перевищують встановлені ціни, зазначені в повідомленнях про намір здійснити закупівлі.

2. Замовник повинен:

- (a) забезпечити, що будь-яка відмова постачальникам, які беруть участь у переговорах, здійснювалася відповідно до критеріїв оцінки, визначених у повідомленні про намір здійснити закупівлю або тендерній документації; та
- (b) у разі завершення переговорів, встановити для решти постачальників, що беруть участь у переговорах, загальний граничний термін подання нових або доповнених тендерних пропозицій.

Стаття 14.12: Технічні специфікації

1. Замовник повинен намагатися не розробляти, не приймати та не застосовувати будь-які технічні специфікації, а також не передбачати будь-які процедури оцінки відповідності, що мають на меті або призводять до створення невиправданих перешкод для торгівлі між Сторонами.
2. При визначенні технічних специфікацій для товару чи послуги, які закуповуються, замовник повинен, у разі необхідності:
 - (a) розробити технічні специфікації, з точки зору досягнення результатів та функціональних вимог, а не проектних чи описових характеристик; та
 - (b) за основу для технічних специфікацій брати міжнародні стандарти, якщо такі існують; а за їх відсутності – національні технічні регламенти, визнані національні стандарти або будівельні норми.
3. Замовник не повинен розробляти технічні специфікації, які вимагають або посилаються на конкретну торговельну марку чи комерційну назву, патент, авторське право, дизайн, тип, конкретне джерело походження, виробника чи постачальника, за виключенням випадків, коли не існує іншого, достатньо точного або зрозумілого способу описати вимоги закупівлі; при цьому, у таких випадках замовник включає в тендерну документацію такі слова, як “або еквівалент”.
4. Замовник не повинен звертатися за порадою або приймати пораду, яка може бути використана в процесі підготовки або затвердження будь-яких технічних специфікацій для відповідної закупівлі у спосіб, який може призвести до створення перешкод для конкуренції або від особи, яка може мати комерційний інтерес в цій закупівлі.
5. Для більшої впевненості, замовник може провести дослідження ринку при розробці специфікацій для конкретної закупівлі.
6. Для більшої впевненості, ця Стаття не має на меті перешкоджати замовнику розробляти, приймати або застосовувати технічні специфікації для сприяння збереженню природних ресурсів або захисту навколишнього середовища.
7. Для більшої впевненості, ця Глава не має на меті перешкоджати Стороні або її замовникам розробляти, приймати або застосовувати технічні специфікації, необхідні для захисту конфіденційної урядової інформації, зокрема про специфікації, які можуть впливати на зберігання, розміщення або обробку такої інформації за межами території Сторони або обмежувати її.

Стаття 14.13: Тендерна документація

1. Замовник повинен оперативно забезпечити доступ до або надати на запит будь-якому зацікавленому постачальнику тендерну документацію, яка містить всю необхідну інформацію для підготовки та подання постачальником тендерної пропозиції.

2. Якщо відповідна інформація не зазначена у повідомленні про намір здійснити закупівлю, така документація повинна містити повний опис:

- (a) закупівлі, із зазначенням характеру та кількості товарів або послуг, що підлягають закупівлі, або, якщо кількість не відома – орієнтовної кількості та вимог, які необхідно виконати, включаючи технічні специфікації, сертифікати підтвердження відповідності, плани, креслення або інструкції;
- (b) умов участі, включаючи будь-які фінансові гарантії, інформацію та документи, подання яких вимагається від постачальників;
- (c) всіх критеріїв, які враховуватимуться при укладанні контракту, та відносної важливості таких критеріїв;
- (d) якщо відбуватимуться публічні торги – дати, часу та місця їх проведення;
- (e) якщо замовник проводитиме електронний аукціон - опис правил, у тому числі правил визначення складових тендерної пропозиції, що стосуються критеріїв оцінки, за якими будуть проводитися торги;
- (f) будь-яких інших умов, що стосуються оцінки тендерної пропозиції; та
- (g) будь-якої дати поставки товарів або надання послуг.

3. Наскільки це можливо, замовник повинен оприлюднити тендерну документацію за допомогою електронних засобів або через комп'ютерну телекомунікаційну мережу із наданням доступу всім постачальникам.

4. Встановлюючи будь-яку дату поставки товару або надання послуги, які є предметом закупівлі, замовник повинен брати до уваги такі фактори, як складність закупівлі.

5. Замовник повинен оперативно відповісти на будь-які обґрунтовані вимоги зацікавленого постачальника або постачальників, що беруть участь у процедурі закупівлі, про надання інформації, за умови, що така інформація не надаватиме постачальнику переваг над іншими постачальниками.

Зміни

6. У випадках, коли до укладення контракту з переможцем замовник змінює критерії або вимоги, зазначені у повідомленні про намір здійснити закупівлю або у тендерній документації, наданій постачальнику, або доповнює чи повторно здійснює повідомлення або надає тендерну документацію, він повинен опублікувати або надати такі зміни, доповнені або повторно здійснені повідомлення або тендерну документацію:

- (a) усім постачальникам, які беруть участь у закупівлях на момент таких змін, доповнень або повторного видання, якщо замовнику відомі такі постачальники, та в усіх інших випадках - у такий саме спосіб, у який була надана первинна інформація; та
- (b) завчасно, щоб дати таким постачальникам можливість внести зміни в тендерну пропозицію або подати нову тендерну пропозицію, якщо це необхідно.

Стаття 14.14: Строки

Загальні положення

1. Замовник, враховуючи власні об'єктивні потреби, надає постачальнику достатній час для отримання тендерної документації, підготовки та подання заявки на участь, а також відповідної тендерної пропозиції, беручи до уваги такі фактори, як:

- (a) характер і складність закупівлі; та
- (b) час, необхідний для подання тендерних пропозицій не через електронні засоби із закордонних або вітчизняних населених пунктів, в яких електронні засоби не використовуються.

Граничні строки

2. Замовник, що проводить торги з обмеженою участю, встановлює граничну дату для подання заявки на участь на підставі законів та нормативно-правових актів обох Сторін, яка відраховується з дати публікації повідомлення про намір здійснити закупівлю. Якщо терміновий характер закупівлі, належним чином обґрунтований замовником, робить цей строк недоцільним, то строк може встановлюватися на основі законів та нормативно-правових актів обох Сторін.

3. За винятком випадків, передбачених у пункті 4, замовник встановлює, що граничний строк для подання тендерних пропозицій ґрунтується на законах і нормативно-правових актах обох сторін з дати, коли:

- (a) у разі проведення відкритих торгів - публікується повідомлення про намір провести закупівлю; або
- (b) у випадку торгів з обмеженою участю - замовник повідомляє постачальників, що їм буде запропоновано подати тендерні пропозиції, незалежно від того, чи використовує замовник список багаторазового використання.

4. Замовник може скоротити строк проведення процедури закупівлі, викладений у пункті 3, на основі законів і нормативно-правових актів обох сторін в разі кожної з таких обставин:

- (a) повідомлення про намір здійснити закупівлю розміщується в електронних засобах;
- (b) тендерна документація є доступною за допомогою електронних засобів, починаючи з дати публікації повідомлення про намір здійснити закупівлю; та
- (c) замовник приймає тендерні пропозиції за допомогою електронних засобів;
- (d) замовник опублікував повідомлення про намір здійснити закупівлю згідно зі Статтею 14.7 не раніше ніж за 40 днів та не пізніше ніж за 12 місяців до публікації повідомлення про намір здійснити закупівлю, а також що таке повідомлення містить:
 - (i) опис закупівлі;
 - (ii) орієнтовні граничні строки для подання тендерних пропозицій або заявок на участь у тендері;
 - (iii) адресу, за якою можна отримати документи, пов'язані із закупівлею; та
 - (iv) інформацію в обсязі, встановленому для повідомлення про намір здійснити закупівлю;
- (e) через терміновий характер закупівлі, належним чином обґрунтованої замовником, неможливо подати пропозицію у строки, встановлені відповідно до пункту 3; або
- (f) замовник закуповує комерційні товари чи послуги.

5. Одночасне застосування положень пункту 4 в жодному разі не призводить до скорочення строку подання тендерних пропозицій, зазначених у пункті 3, на підставі законів і правил обох сторін.

6. Замовник повинен вимагати від усіх зацікавлених постачальників або поставальників, що беруть участь у закупівлі, подавати заявки на участь або тендерні пропозиції відповідно до єдиного граничного строку. Такий строк та будь-яке його продовження повинно бути однаковими для всіх зацікавлених постачальників або поставальників, які беруть участь у процедурі закупівлі.

Стаття 14.15: Розгляд тендерних пропозицій та укладання контрактів

Розгляд тендерних пропозицій

1. Замовник отримує, відкриває та розглядає всі тендерні пропозиції відповідно до справедливих і неупереджених правил процесу закупівлі та із забезпеченням конфіденційності тендерних пропозицій.

2. Замовник не застосовує штрафні санкції до постачальника, чия тендерна пропозиція була отримана після закінчення строку, встановленого для подання тендерних пропозицій, якщо таке запізнення спричинене виключно неналежними діями замовника.

3. Якщо замовник надає будь-якому постачальнику можливість виправити випадкові формальні помилки у період між відкриттям тендерних пропозицій та укладенням контракту, замовник повинен надати таку ж можливість усім постачальникам, які беруть участь у тендері.

Укладання контрактів

4. Пропозиція, що подається на розгляд для визначення переможця тендеру, надається у письмовій формі, на момент відкриття повинна відповідати основним вимогам, зазначеним в повідомленнях і тендерній документації, та має бути подана постачальником, який відповідає умовам участі у тендері.

5. Крім випадків, коли замовник визначає, що укладення контракту не відповідає суспільним інтересам, він укладає контракт з тим постачальником, якого він визначив здатним виконати умови контракту, та який, виключно на підставі критеріїв оцінки, зазначених в повідомленні та тендерній документації, подав:

- (a) найвигіднішу тендерну пропозицію; або
- (b) якщо єдиним критерієм є ціна – запропонував найнижчу ціну.

6. Відповідно до положень цієї Глави, замовник може вимагати від постачальника дотримання загальних положень та умов згідно з умовами контракту.

7. Якщо замовник отримує тендерну пропозицію з ціною, значно меншою за ціни, запропоновані в інших тендерних пропозицій, замовник може перевірити, чи відповідає цей постачальник умовам участі у тендері та чи здатен він виконати умови контракту.

8. Замовник не повинен використовувати різні варіанти, скасовувати закупівлі або вносити зміни чи розривати укладені контракти у спосіб, що дозволяє уникати виконання зобов'язань, передбачених цією Главою, за винятком випадків, коли замовник надає відповідні обґрунтування.

Стаття 14.16: Прозорість та інформація після визначення переможця

Інформація, яка надається постачальникам

1. Замовник невідкладно інформує постачальників, які беруть участь у процедурі закупівлі, про своє рішення стосовно укладення контракту. Замовник може зробити це в письмовій формі або шляхом оперативної публікації повідомлення, як зазначено в

Статті 14.7, за умови, що повідомлення містить дату укладення контракту. Якщо постачальник звернувся з письмовим запитом про надання інформації, замовник надає її в письмовій формі.

2. Відповідно до Статті 14.17, замовник повинен на вимогу постачальника, який програв тендер, надати пояснення причин, через які замовник не обрав його тендерну пропозицію, або пояснити переваги тендерної пропозиції переможця процедури закупівлі.

Ведення документації

3. Замовник повинен зберігати документацію, записи та звіти про тендерні процедури та укладені контракти щодо закупівлі, у тому числі записи та звіти, передбачені Статтею 14.10.

Стаття 14.17: Розкриття інформації

Надання інформації Сторонам

1. Сторона зобов'язана на вимогу іншої Сторони невідкладно надати будь-яку інформацію, необхідну для визначення того, чи закупівля проводилася чесно, неупереджено та відповідно до цієї Глави.

Не розкриття інформації

2. Незважаючи на будь-яке інше положення цієї Глави, Сторона, у тому числі її замовники, не має права, за винятком випадків, передбачених законодавством або на підставі письмового дозволу постачальника, який надав інформацію, розголошувати інформацію, яка завдала б шкоди законним комерційним інтересам конкретного постачальника або яка може негативно вплинути на чесну конкуренцію між постачальниками.

3. Ніщо в цій Главі не повинно тлумачитися як вимога про розкриття конфіденційної інформації Стороною, у тому числі її замовниками, органами влади та органами оскарження, якщо таке розкриття інформації:

- (a) заважатиме правоохоронним органам;
- (b) може зашкодити чесній конкуренції між постачальниками;
- (c) завдаватиме шкоди законним комерційним інтересам окремих осіб, у тому числі зв'язаних з захистом інтелектуальної власності; або
- (d) будь-яким іншим чином завдаватиме шкоди суспільним інтересам.

Стаття 14.18: Забезпечення доброчесності в практиці закупівель

Кожна Сторона повинна забезпечити існування кримінальних або адміністративних заходів для подолання корупційних дій у сфері державних закупівель. Такі заходи можуть передбачати процедури визнання постачальника таким, що не має права брати участь в закупівлях Сторони на невизначений строк або протягом встановленого строку, якщо такий постачальник, за визначенням Сторони, брав участь у шахрайських або інших протиправних діях щодо державних закупівель на території Сторони. Кожна Сторона також повинна забезпечити наявність політики та процедур спрямованих на усунення, наскільки це можливо, або управління будь-яким потенційним конфліктом інтересів з боку учасників закупівлі або осіб, які мають вплив на закупівлі.

Стаття 14.19: Національні процедури оскарження

1. Кожна Сторона має підтримувати, створювати або призначати принаймні один неупереджений адміністративний або судовий орган (орган оскарження), незалежний від замовників, призначений для розгляду у недискримінаційний, своєчасний, прозорий та ефективний спосіб заяв або скарг постачальника про:

- (a) порушення цієї Глави; або
- (b) якщо постачальник не має права безпосередньо оскаржувати порушення цієї Глави згідно із законодавством Сторони – невиконання замовником заходів Сторони, спрямованих на виконання цієї Глави,

та які виникають у контексті закупівлі, в якій постачальник має або мав інтерес. Процедурні правила розгляду таких скарг повинні бути викладені письмово та опубліковані у загальному доступі.

2. У разі скарги постачальника в рамках закупівлі, в якій постачальник має або мав інтерес, про порушення або невиконання, зазначені в пункті 1, Сторона замовника, що здійснює закупівлю, заохочує, якщо це доцільно, замовника та постачальника врегулювати проблему шляхом проведення консультації. Замовник повинен неупереджено та своєчасно розглянути скаргу у спосіб, який не завдає шкоди участі постачальника в поточних чи майбутніх закупівлях або його праву вимагати застосування коригувальних заходів відповідно до процедури адміністративного або судового перегляду. Кожна Сторона повинна забезпечити загальний доступ до інформації про наявні механізми подання скарг.

3. Якщо орган, інший ніж орган оскарження, спочатку розглядає скаргу, Сторона повинна забезпечити, щоб постачальник міг оскаржити таке рішення в наглядовому органі, який повинен бути незалежним від замовника, щодо якого подається скарга.

4. Якщо орган оскарження дійшов висновку про наявність порушення, як зазначено в пункті 1, Сторона може обмежити компенсацію за завдані збитки або шкоду витратами, обґрунтовано понесеними під час підготовки тендерної пропозиції або під час подання скарги, або в обох випадках.

5. Кожна Сторона гарантує, що орган оскарження, який не є судом, розглядає заяви і скарги відповідно до таких процедур:

- (a) постачальнику повинно бути надано достатній строк для підготовки та подання скарги в письмовій формі відповідно до законів і нормативно-правових актів обох Сторін з моменту, коли постачальник дізнався або міг дізнатися про підстави для подання скарги;
- (b) замовник повинен надати письмову відповідь на скаргу постачальника та надати всі відповідні документи органу оскарження;
- (c) постачальнику, який подас скаргу, повинна бути надана можливість надати відповідь на позицію замовника до того, як орган прийме рішення щодо скарги; та
- (d) орган оскарження своєчасно приймає рішення щодо скарги постачальника у письмовій формі та з поясненням підстав прийняття відповідного рішення.

6. Кожна Сторона ухвалює або підтримує процедури, які передбачають:

- (a) невідкладне вжиття тимчасових заходів щодо вирішення скарги з метою збереження можливості постачальника брати участь у закупівлях і забезпечення дотримання замовниками Сторони заходів щодо виконання цієї Глави; та
- (b) коригувальні дії, які можуть включати компенсацію згідно з пунктом 4.

Процедури можуть передбачати, що при вирішенні питання про застосування таких заходів можуть бути враховані переважаючі негативні наслідки для певних груп інтересів, включаючи суспільні інтереси. Поважна причина невиконання відповідних заходів повинна бути викладена в письмовій формі.

Стаття 14.20: Сприяння участі МСП

1. Сторони визнають важливий внесок, який малі та середні підприємства ("МСП") можуть зробити в економічне зростання та зайнятість, а також важливість сприяння участі МСП у державних закупівлях.

2. Для сприяння участі МСП в охоплених закупівлях кожна Сторона повинна, наскільки це можливо, і якщо це буде доречно:

- a) забезпечити доступ до інформації про умови участі у державних закупівлях;
- b) докладати зусиль, щоб вся тендерна документація була у безкоштовному доступі;

- c) проводити закупівлі електронними засобами, у тому числі за допомогою нових інформаційно-комунікаційних технологій;
- d) розглянути розмір, оформлення і структуру закупівлі, включаючи залучення МСП на умовах субпідряду; та
- e) сприяти своєчасній оплаті за умови задовільного постачання товарів або послуг.

Стаття 14.21: Фінансові зобов'язання

1. Ця Глава не передбачає будь-яких фінансових зобов'язань для Сторін.
2. Кожна Сторона несе відповідальність за будь-які фінансові витрати у зв'язку з виконанням своїх зобов'язань за цією Главою.

Стаття 14.22: Мова

З метою покращення доступу до ринку закупівель кожної зі Сторін, кожна Сторона повинна, за можливості, використовувати англійську мову під час публікації матеріалів або інформації відповідно до Статті 14.6.

Стаття 14.23: Перегляд Глави

1. Сторони повинні розпочати переговори щодо відповідних Додатків Сторін “Доступ до ринків”, зазначених у цій Главі, через один рік після набрання чинності цією Угодою, і такі переговори не повинні перевищувати шести місяців.
2. Додатки приймаються Сторонами, набувають чинності та стають невід'ємною частиною цієї Угоди відповідно до Статті 18.2 (Внесення змін чи доповнень), якщо Сторони не домовляться про інше.

ГЛАВА 15 ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Стаття 15.1: Цілі

Цілями цієї Глави є створення ефективного та дієвого механізму для уникнення та вирішення спорів між Сторонами щодо тлумачення та застосування цієї Угоди з метою досягнення взаємопогодженого рішення, якщо це буде можливо.

Стаття 15.2: Сфера застосування

1. За винятком випадків, передбачених у пунктах 2 та 3, ця Глава застосовується до вирішення будь-якого спору між Сторонами щодо тлумачення або застосування цієї Угоди (далі - “охоплені положення”), якщо Сторона вважає, що:

- (а) спірний захід іншої Сторони не відповідає її зобов'язанням за цією Угодою; або
- (б) інша Сторона іншим чином не виконала своїх зобов'язань за цією Угодою.

2. Ця Глава не поширюється на скарги у випадках непорушення та інші скарги, передбачені Статтею 26 Домовленості про правила та процедури вирішення спорів.

3. Сторони погоджуються, що жодна зі Сторін не вдаватиметься до вирішення спорів згідно з цією Главою, як передбачено цією Угодою.

Стаття 15.3: Співробітництво

Сторони докладатимуть зусиль для досягнення згоди щодо тлумачення та застосування цієї Угоди, а також докладатимуть усіх зусиль для досягнення шляхом співробітництва взаємопогодженого вирішення будь-якого питання, яке може вплинути на її дію.

Стаття 15.4: Контактні пункти

1. Кожна Сторона визначає контактний пункт для полегшення зв'язку між Сторонами щодо будь-якого спору, ініційованого відповідно до цієї Глави.
2. Будь-який запит, повідомлення, письмове подання або інший документ, зроблений відповідно до цієї Глави, передається іншій Стороні через призначений нею контактний пункт.

Стаття 15.5: Запит на інформацію

До подання запиту про проведення консультацій відповідно до Статті 15.6 або до початку процедур добрих послуг, примирення та посередництва згідно зі Статтею 15.7 Сторона може запросити в письмовій формі будь-яку відповідну інформацію стосовно спірного заходу. Сторона, до якої звертаються з таким запитом, докладає всіх зусиль для надання в письмовій формі запитуваної інформації не пізніше ніж через 20 днів з дати отримання запиту.

Стаття 15.6: Консультації

1. Сторони повинні докладати зусиль з метою вирішення будь-якого спору, передбаченого Статтею 15.2 шляхом проведення консультацій у дусі доброї волі з метою досягнення взаємопогодженого рішення.
2. Для проведення консультацій Сторона повинна подати іншій Стороні відповідний письмовий запит, у якому зазначаються причини для його подання, опис спірного заходу, його фактичних та правових підстав із зазначенням положень, які, на її думку, є застосовними.
3. Сторона, якій направлено запит про проведення консультацій, повинна відповісти на запит оперативно, але не пізніше ніж через 10 днів з дати отримання запиту. Консультації проводяться протягом 30 днів з дати отримання запиту, якщо Сторони не домовляться про інше. Такі консультації вважаються завершеними протягом 30 днів з дати отримання такого запиту, якщо Сторони не домовляться про інше.
4. Консультації з питань, що потребують негайного вирішення, зокрема щодо швидкоплинних товарів, проводяться протягом 15 днів з дати отримання запиту. Консультації вважаються завершеними протягом цих 15 днів, якщо Сторони не домовляться про інше.

5. Під час консультацій кожна Сторона надає достатню інформацію, щоб забезпечити можливість повної перевірки спірного заходу, включаючи те, як цей захід впливає на дію та застосування цієї Угоди.

6. Консультації, включаючи всю повідомлену інформацію та позиції, яких дотримуються Сторони під час консультацій, є конфіденційними і не зачіпають прав жодної із Сторін у будь-яких подальших процедурах розгляду спору.

Консультації можуть проводитися у формі особистої присутності або у будь-який інший спосіб, погоджений Сторонами. Якщо Сторони не домовляться про інше, консультації, якщо вони проводяться у формі особистої присутності, відбуваються на території Сторони, до якої направлено запит.

7. Якщо Сторона, якій направлено запит, не відповідає на запит про проведення консультацій протягом 10 днів з дати його отримання, або якщо консультації не проводяться у строки, передбачені пунктами 3 та 4, або якщо Сторони домовляються не проводити консультації, або якщо консультації були завершені і не було досягнуто взаємопогодженого рішення, Сторона, яка звернулася із запитом про проведення консультацій, може подати запит відповідно до Статті 15.8.

Стаття 15.7: Добрі послуги, примирення та посередництво

1. Сторони можуть у будь-який час домовитися про початок процедур добрих послуг, примирення та посередництва. Вони можуть розпочатися в будь-який час і можуть бути припинені будь-якою Стороною у будь-який час.

2. Процедури, пов'язані з добрими послугами, примиренням та посередництвом, а також конкретні позиції, яких дотримуються Сторони під час цих процедур, є конфіденційними і не впливають на права будь-якої зі Сторін у будь-яких подальших процедурах розгляду спору відповідно до цієї Глави або будь-яких інших процедурах, передбачених форумом, обраним Сторонами.

3. За згодою Сторін, процедури добрих послуг, примирення та посередництва можуть продовжуватися під час розгляду спору арбітражною групою.

Стаття 15.8: Створення арбітражної групи

1. Сторона-скаржник може подати запит про створення арбітражної групи, якщо:

- (а) Сторона-відповідач не відповідає на запит про проведення консультацій відповідно до строків, передбачених Статтею 15.6; або

- (b) консультації, зазначені у Статті 15.6, не проводяться або не дозволяють вирішити спір протягом 30 днів або 15 днів щодо питань, що потребують негайного вирішення, зокрема щодо швидкопсувних товарів, з дати отримання Стороною-відповідачем запиту про проведення консультацій.

2. Запит про створення арбітражної групи подається у письмовій формі Стороні-відповідачу, в якому визначається конкретний спірний захід, вказуються фактичні підстави та надається узагальнений опис правових підстав скарги, достатній, щоб чітко представити, як такий захід суперечить положенням цієї Угоди.

3. Арбітражна група має бути створеною, якщо Стороною-скаржником подано запит про створення арбітражної групи відповідно до пункту 1.

Стаття 15.9: Склад арбітражної групи

1. Кожна Сторона протягом одного року з дати набрання чинності цією Угодою формує індикативний перелік з трьох осіб, які мають бажання і можуть виступати в якості арбітрів, які є її громадянами або мають постійне місце проживання на її території, та які не повинні бути найманими працівниками жодної із Сторін, а також не повинні мати жодного стосунку до спору в будь-якій якості. Такий перелік залишається чинним до тих пір, поки Сторона не складе новий перелік. Сторони можуть замінити особу із переліку, якщо відповідна особа більше не може виконувати свої функції.

2. Для посади Голови арбітражної групи Сторони протягом одного року з дати набрання чинності цією Угодою складають перелік з трьох осіб, які не є громадянами жодної із Сторін та не мають постійного місця проживання на території жодної зі Сторін, і які мають бажання і можуть виступати у якості Голови арбітражної групи, та підтримують цей перелік на цьому рівні. Цей перелік затверджується шляхом консенсусу.

3. Сторони можуть використовувати переліки, навіть якщо вони є неповними. Після формування перелік залишається чинним до тих пір, поки Сторони не сформулюють новий перелік. Сторони можуть замінити особу із переліку, якщо відповідна особа більше не може виконувати свої функції. Сторони можуть призначити арбітра не з індикативного переліку.

4. При формуванні переліку Сторони можуть брати до уваги індикативний перелік урядових та неурядових арбітрів, встановлений СОТ.

5. Спільний комітет затверджує ці переліки та повинен докласти зусиль для досягнення консенсусу щодо їх призначення. Особи із переліків можуть бути призначені повторно. Якщо Сторона не призначає своїх осіб до переліку, Сторони все одно можуть подати запит про створення арбітражної групи.

6. Арбітражна група складається з трьох арбітрів.

7. Протягом 20 днів з дати подання запиту про створення арбітражної групи кожна Сторона призначає арбітра зі свого переліку, зазначеного в пункті 1, і Сторони проводять консультації, щоб досягти погодження щодо третього арбітра, який виконуватиме функції Голови з переліку, зазначеного в пункті 2, протягом 20 днів із дати призначення другого арбітра.

8. У разі неспроможності Сторін дійти згоди щодо складу арбітражної групи протягом строку, встановленого у пункті 7, будь-яка Сторона може звернутися до Спільного комітету з запитом обрати всіх трьох арбітрів шляхом жеребкування з відповідного переліку, встановленого згідно з цією Статтею: один з числа осіб, запропонованих Стороною-скаржником, один з числа осіб, запропонованих Стороною-відповідачем, та один з числа осіб, обраних Сторонами для виконання функцій Голови.

9. Голова Спільного комітету обирає арбітрів протягом п'яти днів після надходження запиту, зазначеного в пункті 8.

10. Якщо будь-який із переліків, передбачених у пунктах 1 і 2, не буде сформовано на момент подання запиту відповідно до Статті 15.8 або якщо одна чи обидві Сторони не призначили арбітра протягом строку, встановленого у пункті 7, три арбітра визначаються шляхом жеребкування з числа осіб, які були офіційно запропоновані однією чи обома Сторонами.

11. У випадку, якщо Сторона висуває обґрунтоване заперечення проти арбітра щодо його або її відповідності Кодексу поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди, викладеному у Додатку 15В (Кодекс поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди), або, для внесення чіткості, відповідності кваліфікації арбітра, Сторони можуть протягом 20 днів після закінчення строку, протягом якого має бути здійснена заміна, виключити цього арбітра або Голову арбітражної групи зі складу та обрати заміну відповідно до цієї Статті.

12. Якщо Сторони не можуть дійти згоди щодо наявності доказів порушення Кодексу поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди, викладеного у Додатку 15В (Кодекс поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди), арбітром, будь-яка Сторона може звернутися до Голови арбітражної групи із запитом розглянути та вирішити це питання. Якщо відвід заявлено Голові арбітражної групи, питання розглядається двома іншими арбітрами. Якщо згоди між цими двома арбітрами не досягнуто, Голова виключається зі складу. Рішення, прийняте відповідно до цього правила, є остаточним. Обрання нового арбітра або Голови здійснюється відповідно до цієї Статті.

13. Датою затвердження складу арбітражної групи є дата призначення Голови.

Стаття 15.10: Рішення у термінових випадках

На вимогу однієї зі Сторін, арбітражна група протягом 15 днів з дати формування її складу надає попередній звіт, якщо це стосується термінових випадків.

Стаття 15.11: Вимоги до арбітрів

1. Кожен арбітр повинен:

- (a) демонструвати досвід у сфері права, міжнародної торгівлі та інших питаннях, охоплених цією Угодою;
- (b) бути незалежним від Сторін, та не бути пов'язаним і не отримувати інструкцій від будь-якої із Сторін;
- (c) виступати в особистій якості та не отримувати інструкцій від будь-якої організації чи уряду щодо питань, пов'язаних із спором;
- (d) дотримуватися Кодексу поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди, викладеного у Додатку 15B (Кодекс поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди);
- (e) бути обраним виключно на основі об'єктивності, надійності та раціонального судження; та
- (f) не бути залученими до альтернативної процедури вирішення спору, зазначеної в цій Угоді, щодо цього ж самого спору.

2. Голова також повинен мати досвід у процедурах вирішення спорів.

3. Особи, які забезпечували Сторонам добрі послуги, примирення або посередництво відповідно до Статті 15.7 щодо того самого чи суттєво еквівалентного питання, не мають права бути призначеними арбітрами у цій справі.

Стаття 15.12: Заміна арбітрів

Якщо будь-який з арбітрів з первинної арбітражної групи не може, виходить або потребує заміни через те, що він не відповідає вимогам Статті 15.11, наступний арбітр призначається в тому ж порядку, який передбачений для призначення первинної арбітражної групи відповідно до Статті 15.9, і робота арбітражної групи призупиняється на час призначення наступного арбітра.

Стаття 15.13: Функції арбітражної групи

Якщо сторони не домовилися про інше, арбітражна група повинна:

- (a) проводити об'єктивну оцінку справи, що перебуває на її розгляді, включаючи оцінку фактів справи та їх застосовності та відповідності охопленим положенням;
- (b) викладати у своїх рішеннях та звітах висновки щодо фактів та права, а також обґрунтування будь-яких висновків, які вона робить; та
- (c) регулярно консультуватися з Сторонами та забезпечувати належні можливості для вироблення взаємопогодженого рішення.

Стаття 15.14: Повноваження арбітражної групи

1. Якщо Сторони не домовляться про інше протягом 15 днів з дати створення арбітражної групи, повноваження групи будуть наступними:

“вивчити у світлі охоплених положень цієї Угоди, на які посилаються Сторони, питання, зазначене у запиті про створення арбітражної групи, зробити висновки щодо відповідності заходу, про який ідеться, відповідним положенням цієї Угоди, а також рекомендації, якщо такі є, щодо засобів вирішення спору, та надати звіт відповідно до Статтей 15.18 та 15.19.”

2. Якщо Сторони домовляються про інші повноваження, ніж ті, що зазначені в пункті 1, протягом зазначеного в ньому строку, вони повідомляють про погоджені повноваження арбітражній групі не пізніше, ніж через п'ять днів після їх погодження.

Стаття 15.15: Правила тлумачення

1. Арбітражна група повинна тлумачити охоплені положення відповідно до звичаєвих правил тлумачення міжнародного публічного права.

2. У відповідних випадках арбітражна група може також брати до уваги відповідні тлумачення у звітах арбітражних груп, створених відповідно до цієї Угоди, а також у звітах груп експертів та Апеляційного органу, затверджених Органом з питань вирішення спорів СОТ.

3. Рішення арбітражної групи не можуть розширити або обмежити права та обов'язки Сторін, передбачені цією Угодою.

Стаття 15.16: Процедури арбітражної групи

1. Якщо Сторони не домовилися про інше, арбітражна група повинна застосовувати Правила процедури, викладені в Додатку 15А (Правила процедури для арбітражної групи).

2. З арбітражною групою не повинно бути жодних *ex parte* зв'язків щодо питань, які вона розглядає.

3. Обговорення арбітражної групи та подані їй документи повинні бути конфіденційними.

4. Сторона, яка стверджує, що захід іншої Сторони є несумісним з положеннями цієї Угоди, повинна довести таку несумісність. Сторона, яка стверджує, що захід підпадає під виняток згідно з цією Угодою, повинна довести, що такий виняток застосовується.

5. Арбітражна група повинна за необхідності проводити консультації зі Сторонами та надавати достатні можливості для вироблення взаємопогодженого рішення.

6. Арбітражна група приймає свої рішення, включаючи свої звіти, на основі консенсусу, але якщо консенсус неможливий, то більшістю голосів. Будь-який арбітр може висловлювати окрему думку з питань, щодо яких не було досягнуто одностайної згоди, і така окрема думка не підлягає розголошенню.

7. Рішення арбітражної групи є обов'язковими для Сторін.

Стаття 15.17: Отримання інформації

1. На запит Сторони або за власною ініціативою арбітражна група може отримати від Сторін інформацію, яку вона вважає необхідною та належною. Сторони мають негайно та повністю відповісти на будь-який запит арбітражної групи щодо інформації.

2. На запит Сторони або за власною ініціативою арбітражна група може намагатися отримати будь-яку інформацію, яку вона вважає необхідною, з будь-якого джерела.

3. На запит Сторони або за власною ініціативою арбітражна група може намагатися отримати технічну пораду чи експертний висновок від будь-якої особи чи органу, які вона вважає за потрібне, і відповідно до будь-яких умов, узгоджених Сторонами.

4. До будь-якої інформації, отриманої арбітражною групою згідно з цією Статтею, має надаватись доступ Сторонам, і Сторони можуть надавати коментарі щодо цієї інформації.

Стаття 15.18: Попередній звіт

1. Арбітражна група повинна надати Сторонам попередній звіт протягом 90 днів з дати її створення. Якщо арбітражна група вважає, що цей термін не може бути дотриманий, Голова арбітражної групи повідомляє Сторони та Спільний комітет у письмовій формі про причини затримки та зазначає строк, протягом якого вона планує надати попередній звіт. За жодних обставин затримка не може перевищувати 30 днів після кінцевого терміну. Попередній звіт не підлягає оприлюдненню.

2. Попередній звіт повинен містити описову частину, а також результати та висновки арбітражної групи.

3. Кожна Сторона може надати арбітражній групі письмові коментарі та письмовий запит на перегляд конкретних аспектів попереднього звіту протягом 15 днів з дати публікації попереднього звіту. Сторона може надати коментарі до запиту іншої Сторони протягом шести днів з дати надсилання запиту.

4. Після розгляду будь-яких письмових коментарів та запитів кожної Сторони щодо попереднього звіту, арбітражна група може внести зміни до попереднього звіту та провести будь-яку подальшу перевірку, яку вона вважатиме доцільною.

Стаття 15.19: Остаточний звіт

1. Арбітражна група повинна надати свій остаточний звіт Сторонам і Спільному комітету протягом 120 днів з дати створення арбітражної групи. Якщо арбітражна група вважає, що цей термін не може бути дотриманий, Голова арбітражної групи повідомляє Сторони в письмовій формі про причини затримки та дату, в яку вона планує надати остаточний звіт. За жодних обставин затримка не повинна перевищувати 30 днів після кінцевого терміну.

2. Остаточний звіт повинен включати обговорення будь-яких письмових коментарів і письмових запитів, зроблених Сторонами щодо попереднього звіту. У своєму остаточному звіті арбітражна група може запропонувати шляхи виконання остаточного звіту.

3. Остаточний звіт повинен бути оприлюднений протягом 15 днів після того, як він був наданий Сторонам, якщо сторони не погодяться опублікувати остаточний звіт лише частинами, за умови захисту конфіденційної інформації, або не публікувати остаточний звіт.

Стаття 15.20: Виконання остаточного звіту

1. Якщо арбітражна група визнає, що Сторона-відповідач діяла несумісно з охопленими положеннями відповідно до Статті 15.2, Сторона-відповідач повинна вжити всіх заходів, необхідних для негайного і добросовісного виконання остаточного звіту арбітражної групи.
2. Якщо негайне виконання є неможливим, Сторона-відповідач не пізніше ніж через 30 днів після надання остаточного звіту повідомляє Сторону-скаржника та Спільний комітет про обґрунтований строк, необхідний для виконання остаточного звіту, і Сторони докладають зусиль для погодження обґрунтованого строку, необхідного для виконання остаточного звіту.

Стаття 15.21: Обґрунтований строк для виконання остаточного звіту

1. Якщо Сторони не домовляться стосовно тривалості обґрунтованого строку, Сторона-скаржник, не пізніше ніж через 20 днів після дати отримання повідомлення, зробленого Стороною-відповідачем відповідно до Статті 15.20.2, повинна подати письмовий запит до первинної арбітражної групи щодо визначення тривалості обґрунтованого строку. Про такий запит необхідно одночасно повідомити Сторону-відповідача та Спільний комітет. 20-денний строк, згаданий у цьому пункті, може бути продовжений за взаємною згодою Сторін.
2. Первинна арбітражна група повинна надати своє рішення Сторонам та Спільному комітету протягом 20 днів з моменту відповідного запиту. У випадку, якщо первинна арбітражна група або будь-хто з її членів не може бути присутнім, застосовуються процедури, встановлені у Статті 15.9.
3. Тривалість обґрунтованого строку для виконання остаточного звіту може бути продовжена за взаємною згодою Сторін.

Стаття 15.22: Перегляд відповідності

1. Сторона-відповідач повинна письмово повідомити про свій прогрес у виконанні остаточного звіту Сторону-скаржника та Спільний комітет щонайменше за один місяць до закінчення обґрунтованого строку для виконання остаточного звіту, якщо Сторони не домовляться про інше.
2. Сторона-відповідач повинна, не пізніше дати закінчення обґрунтованого строку, повідомити Сторону-скаржника та Спільний комітет про будь-який захід, який вона вжила

для виконання остаточного звіту, разом з описом, який засвідчує, що цей захід є достатнім для забезпечення виконання остаточного звіту для того, щоб Сторона-скаржник могла оцінити такий захід до закінчення обґрунтованого строку.

3. Якщо Сторони не домовляться щодо наявності заходів, спрямованих на виконання остаточного звіту, або їхньої відповідності охопленим положенням, Сторона-скаржник може подати письмовий запит до первинної арбітражної групи щодо прийняття рішення з цього питання до того, як буде вимагатися компенсація або призупинення переваг відповідно до Статті 15.23.1 (с). Про такий запит одночасно повідомляється Сторона-відповідач та Спільний комітет.

4. Запит повинен містити фактичну та правову основу скарги, включаючи визначення конкретних заходів, про які йдеться, та вказівку на те, чому будь-які заходи, вжиті Стороною-відповідачем, не відповідають остаточному звіту або іншим чином не узгоджуються з охопленими положеннями.

5. Арбітражна група повинна надати своє рішення Сторонам та Спільному комітету протягом 60 днів з дати подання запиту, зазначеного у пункті 3.

Стаття 15.23: Тимчасові заходи захисту у випадку невідповідності

1. Якщо Сторона-відповідач:

- (а) не повідомляє про будь-які заходи, вжиті для виконання остаточного звіту до закінчення обґрунтованого строку; або
- (б) повідомляє в письмовій формі Сторону-скаржника про те, що неможливо виконати остаточний звіт протягом обґрунтованого строку; або
- (с) первинна арбітражна група дійшла висновку, що жодних заходів, вжитих для виконання, не існує, або що заходи, вжиті для виконання остаточного звіту, як було повідомлено Стороною-відповідачем, не відповідають охопленим положенням.

Сторона-відповідач, на запит Сторони-скаржника, розпочинає консультації з метою погодження взаємоприйнятної компенсації або будь-якої альтернативного рішення.

2. Якщо Сторони не досягнуть взаємоприйнятного рішення протягом 30 днів після дати отримання запиту, зробленого відповідно до пункту 1, Сторона-скаржник може надіслати письмове повідомлення Стороні-відповідачу про те, що вона має намір призупинити застосування переваг або інших зобов'язань наданих цією Угодою.

3. Сторона-скаржник може розпочати призупинення переваг або інших зобов'язань, зазначених у пункті 2, через 20 днів після дати, коли вона повідомила Сторону-відповідача, якщо тільки Сторона-відповідач не подала запит згідно з пунктом 7.

4. Призупинення переваг або інших зобов'язань:

- (a) має бути на рівні, еквівалентному анулюванню або скороченню, спричиненому невиконанням Стороною-відповідачем остаточного звіту; та
- (b) обмежується перевагами, що надаються Стороні-відповідачу за цією Угодою.

5. При визначенні переваг чи інших зобов'язань для призупинення відповідно до пункту 2, Сторона-скаржник застосовує такі принципи:

- (a) Сторона-скаржник повинна в першу чергу розглянути призупинення переваг або інших зобов'язань у тій самій галузі або галузях, які зазнали впливу від застосування заходу, який арбітражна група визнала таким, що не відповідає цій Угоді; та
- (b) Сторона-скаржник може призупинити надання переваг або інших зобов'язань в інших галузях, якщо вона вважає, що призупинення переваг або інших зобов'язань у тій же галузі або галузях є неможливим з практичної точки зору або неефективним. У повідомленні, в якому Сторона-скаржник повідомляє про таке рішення, зазначаються підстави з яких воно прийнято.

6. Призупинення переваг або інших зобов'язань або взаємоприйнятне рішення, передбачене в пункті 1, є тимчасовими заходами і застосовуються тільки до тих пір, поки заходи, несумісні з положеннями цієї Угоди, будуть скасовані, або поки Сторони не досягнуть взаємно узгодженого рішення відповідно до Статті 15.28.

7. Якщо Сторона-відповідач вважає, що призупинення переваг або інших зобов'язань не відповідає пунктам 4 і 5, вона може звернутися в письмовій формі до арбітражної групи розглянути це питання не пізніше ніж через 15 днів з дня отримання повідомлення, згідно з пунктом 2. Про такий запит має бути одночасно повідомлено Стороні-скаржнику та Спільному комітету. Первинна арбітражна група повинна повідомити Сторони та Спільний комітет про своє рішення з цього питання не пізніше ніж через 45 днів після отримання запиту від Сторони-відповідача, або якщо первинну арбітражну групу неможливо створити з її початкових членів, з дати, коли останнього члена новоствореної арбітражної групи призначено відповідно до Статті 15.9. Переваги або інші зобов'язання не будуть призупинені до тих пір, поки арбітражна група не винесе рішення відповідно до цього пункту. Призупинення переваг або інших зобов'язань має відповідати цьому рішення.

Стаття 15.24: Перегляд будь-яких заходів, вжитих з метою виконання після прийняття тимчасових заходів захисту

1. Після повідомлення Стороною-відповідачем Сторони-скаржника та Спільного комітету про заходи, вжиті з метою виконання остаточного звіту арбітражної групи :

- (a) у ситуації, коли право на призупинення переваг або інших зобов'язань було використано Стороною-скаржником, відповідно до Статті 15.23, Сторона-скаржник має завершити призупинення переваг або інших зобов'язань не пізніше, ніж через 30 днів з дати отримання повідомлення, за винятком випадків, зазначених у пункті 2; або
- (b) у ситуації, коли було погоджено необхідну компенсацію, Сторона-відповідач може припинити застосування такої компенсації не пізніше ніж через 30 днів з дати отримання повідомлення, за винятком випадків, зазначених у пункті 2.

2. Якщо Сторони не досягають згоди щодо того, чи відповідає захід, про який було повідомлено згідно з пунктом 1, відповідним охопленням положенням протягом 30 днів з дати отримання повідомлення, Сторона-скаржник у письмовій формі повинна звернутися до первинної арбітражної групи з проханням розглянути це питання. Про такий запит має бути повідомлено одночасно Сторону-відповідача та Спільний комітет. Арбітражна група повинна повідомити Сторони та Спільний комітет про своє рішення з цього питання не пізніше, ніж через 30 днів з дати подання запиту. Якщо арбітражна група приймає рішення про те, що захід, про який було повідомлено відповідно до пункту 1, відповідає охопленням положенням, призупинення переваг або інших зобов'язань, або застосування компенсації, залежно від обставин, має бути завершено не пізніше, ніж через 15 днів з дати прийняття рішення. Якщо арбітражна група приймає рішення про те, що повідомлений захід забезпечує лише часткову відповідність охопленням положенням, рівень призупинення переваг або інших зобов'язань або компенсації повинен бути адаптований відповідно до рішення арбітражної групи. У випадку, якщо первинна арбітражна група або будь-який з її членів не може взяти участь у засіданні, застосовуються процедури, встановлені Статтею 15.9.

Стаття 15.25: Призупинення та припинення процедур

За наявності запиту в письмовій формі обох Сторін арбітражна група призупиняє роботу на строк, погоджений Сторонами, але який не перевищує послідовних 12 місяців з моменту такого запиту. У разі призупинення роботи арбітражної групи відповідні строки, передбачені цією Главою, продовжуються на той самий строк, на який було призупинено роботу арбітражної групи. Арбітражна група повинна відновити свою роботу до закінчення періоду призупинення за письмовим запитом обох Сторін. Якщо робота арбітражної групи була призупинена більше ніж на 12 послідовних місяців, повноваження арбітражної групи втрачають силу, а процедура вирішення спору припиняється.

Стаття 15.26: Вибір форуму для вирішення спору

1. Якщо інше не передбачено цією Статтею, ця Глава не обмежує права Сторін вдаватися до процедур вирішення спорів, передбачених іншими міжнародними торговельними угодами, Сторонами яких вони обидві є.
2. Якщо спір щодо конкретного заходу виникає відповідно до цієї Угоди та іншої міжнародної торговельної угоди, сторонами якої є обидві Сторони, включаючи Угоду СОТ, Сторона-скаржник може обрати форум для вирішення спору.
3. Після того, як Сторона обрала форум та ініціювала процес вирішення спору за цією Главою або відповідно до іншої міжнародної угоди щодо конкретного заходу, зазначеного в пункті 2, обраний форум повинен використовуватися, виключаючи інші форуми, якщо тільки форум, обраний першим, не зможе прийняти рішення щодо питань, які є предметом спору, з юрисдикційних або процедурних міркувань.
4. Для цілей пункту 3:
 - (а) процес вирішення спору за цією Главою вважається порушеним, коли Сторона звертається із запитом про створення арбітражної групи відповідно до Статті 15.8;
 - (b) процес вирішення спору за Угодою СОТ вважається порушеним, коли Сторона звертається із запитом про створення групи експертів відповідно до Статті 6 Домовленості про правила та процедури вирішення спорів; та
 - (c) процес вирішення спору за будь-якою іншою угодою вважається порушеним згідно з відповідними положеннями такої угоди.

Стаття 15.27: Витрати

1. Якщо Сторони не домовилися про інше, витрати на арбітражну групу та інші витрати, пов'язані зі здійсненням її процедур, включаючи організаційні питання та витрати помічників та інших осіб, залучених до процедур арбітражної групи, а також будь-які загальні витрати, які зазвичай виникають у зв'язку з регулярним функціонуванням арбітражної групи, несуть у рівних частинах обидві Сторони.
2. Кожна Сторона несе власні витрати та витрати на юридичні послуги під час процедур арбітражної групи.

Стаття 15.28: Взаємопогоджене рішення

1. Сторони можуть у будь-який час домовитися про взаємопогоджене рішення щодо будь-якого спору, зазначеного у Статті 15.2.
2. Якщо взаємопогоджене рішення було досягнуто під час арбітражної процедури, Сторони повинні спільно повідомити про таке рішення Голову арбітражної групи. Після такого повідомлення арбітражна процедура припиняється.
3. Кожна Сторона повинна вжити заходів, необхідних для виконання взаємопогодженого рішення у рамках погодженого строку.
4. Не пізніше закінчення погодженого строку, Сторона, що виконує рішення, повідомляє письмово іншу Сторону про будь-які заходи, які вона вжила для виконання взаємопогодженого рішення.

Стаття 15.29: Строки

1. Усі строки, встановлені в цій Главі, відраховуються в календарних днях з дня, наступного за дією чи фактом, яких вони стосуються, якщо інше не визначено в цій Главі.
2. Будь-який строк, зазначений у цій Главі, може бути змінено за взаємним погодженням Сторін.
3. У термінових випадках арбітражна група після консультацій зі Сторонами змінює строки, зазначені в цій Главі, за необхідності, і повідомляє Сторони про будь-які такі зміни.

Стаття 15.30: Додатки

Спільний комітет може змінити Додатки 15А (Правила процедури для арбітражної групи) та 15В (Кодекс поведінки арбітрів та інших учасників, залучених до процедури вирішення спору відповідно до цієї Угоди).

ГЛАВА 16

ВИНЯТКИ

Стаття 16.1: Загальні винятки

Для цілей цієї Угоди Стаття XX та примітка до неї і Стаття XIV ГАТС включені до цієї Угоди та є її частиною, *mutatis mutandis*.

Стаття 16.2: Винятки з міркувань безпеки

Ніщо в цій Угоді не повинно тлумачитися:

- (a) як вимога до будь-якої Сторони надати будь-яку інформацію, розголошення якої вона вважає таким, що суперечить її суттєвим інтересам у сфері безпеки; або
- (b) як перешкода будь-якій Стороні у здійсненні будь-яких дій, які вона вважає необхідними для захисту своїх суттєвих інтересів у сфері безпеки, зокрема таких, що стосуються:
 - (i) матеріалів, які розщеплюються або синтезуються, чи матеріалів, з яких вони виробляються;
 - (ii) торгівлі зброєю, боєприпасами та зброєю для ведення війни, а також такої торгівлі іншими товарами та матеріалами, яка безпосередньо чи опосередковано здійснюється з метою забезпечення військового формування;
 - (iii) постачання послуг, які безпосередньо чи опосередковано здійснюються з метою забезпечення військового формування;
 - (iv) захисту критично важливої цивільної інфраструктури, включаючи, але не обмежуючись цим, критичні комунікації, енергетичну інфраструктуру та інфраструктуру водопостачання, від навмисних спроб, спрямованих на виведення з ладу або погіршення роботи такої інфраструктури;
 - (v) заходів, що вживаються під час надзвичайної ситуації всередині країни, війни або інших надзвичайних обставин у міжнародних відносинах; або

- (с) як перешкода будь-якій Стороні у здійсненні будь-яких дій на виконання своїх зобов'язань за Статутом Організації Об'єднаних Націй з метою збереження міжнародного миру та безпеки.

Стаття 16.3: Оподаткування

1. Ніщо в цій Угоді не повинно застосовуватись до будь-яких заходів оподаткування.¹
2. Ніщо в цій Угоді не повинно впливати на права та обов'язки будь-якої з Сторін згідно з будь-якою податковою конвенцією. У разі будь-якої невідповідності між цією Угодою та будь-якою податковою конвенцією, податкова конвенція матиме переважну силу в частині, що стосується такої невідповідності.

Стаття 16.4: Труднощі платіжного балансу

1. Сторони повинні намагатися уникати запровадження обмежувальних заходів для цілей платіжного балансу.
2. Сторона, яка має серйозні труднощі з платіжним балансом або перебуває під неминучою загрозою їх виникнення, може відповідно до умов, встановлених ГАТТ 1994, Домовленістю про положення ГАТТ 1994, які стосуються платіжного балансу, та пунктами 1 - 3 Статті XII ГАТС, застосувати обмежувальні заходи щодо торгівлі товарами та послугами, які повинні обмежуватися за тривалістю, бути недискримінаційними та не повинні виходити за рамки того, що є необхідним для виправлення ситуації з платіжним балансом.
3. Сторона, яка застосовує захід відповідно до цієї Статті, повинна оперативно повідомити про це іншу Сторону.

¹ Для уникнення сумнівів, положення, згідно з якими відповідні права та обов'язки надаються або накладаються відповідно до Угоди СОТ, повинні застосовуватися до заходів оподаткування.

ГЛАВА 17 АДМІНІСТРУВАННЯ УГОДИ

Стаття 17.1: Спільний комітет

1. Сторони цим створюють Спільний комітет, який складається з представників кожної Сторони на рівні міністрів або з уповноважених ними осіб, якщо Сторони не домовляться про інше.
2. Спільний комітет повинен зібратися протягом одного року з моменту набрання чинності цією Угодою. Після цього він повинен збиратися кожні два роки, якщо Сторони не домовляться про інше, для розгляду будь-яких питань, що стосуються цієї Угоди. Регулярні засідання Спільного комітету повинні проводитись по чергово на територіях Сторін.
3. Спільний комітет повинен проводити спеціальні засідання без невиправданої затримки після надходження відповідного запиту від будь-якої зі Сторін.
4. Функції Спільного комітету полягають у наступному:
 - (a) переглядати та оцінювати результати дії цієї Угоди в цілому з огляду на досвід, отриманий при її застосуванні, та цілі Угоди;
 - (b) розглядати та рекомендувати будь-які поправки до цієї Угоди, які можуть бути запропоновані будь-якою Стороною, включаючи зміну поступок, здійснених відповідно до цієї Угоди;
 - (c) докладати зусиль для мирного вирішення спорів між Сторонами, що виникають у зв'язку з тлумаченням або застосуванням цієї Угоди;
 - (d) контролювати та координувати роботу всіх підкомітетів і робочих груп, створених відповідно до цієї Угоди;
 - (e) розглядати будь-які інші питання, які можуть впливати на дію цієї Угоди;
 - (f) на прохання будь-якої Сторони пропонувати взаємоузгоджене тлумачення положень цієї Угоди;
 - (g) приймати рішення або надавати рекомендації, як це передбачено цією Угодою; та
 - (h) виконувати будь-які інші функції, які можуть бути узгоджені Сторонами.

5. Спільний комітет може встановити власні правила робочих процедур. Рішення Спільного комітету повинні прийматися за взаємною згодою Сторін. Спільний комітет може створити постійні або тимчасові комітети, підкомітети або робочі групи та надати їм будь-які свої повноваження.

6. Засідання Спільного комітету та будь-яких постійних або тимчасових комітетів, підкомітетів або робочих груп можуть проводитися у формі особистої присутності або будь-яким іншим способом, визначеним Сторонами.

Стаття 17.2: Комунікації

1. Кожна Сторона повинна призначити контактний пункт для отримання та сприяння офіційним комунікаціям між Сторонами з будь-якого питання, що стосується цієї Угоди. Кожна Сторона повинна повідомити про свій контактний пункт іншу Сторону протягом 60 днів після набрання чинності цією Угодою.

2. Усі офіційні комунікації щодо цієї Угоди повинні вчинятися англійською мовою.

ГЛАВА 18 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 18.1: Додатки, Додаткові листи, Запис про тлумачення та виноски

Додатки, Додаткові листи, Запис про тлумачення та виноски до цієї Угоди становлять її невід'ємну частину.

Стаття 18.2: Внесення змін чи доповнень

1. Зміни до цієї Угоди можуть бути внесені у письмовій формі за взаємною згодою Сторін.
2. Зміни до цієї Угоди, а також до Додатків до неї набирають чинності та становлять невід'ємну частину цієї Угоди в порядку, передбаченому Статтею 18.5, якщо Сторони не домовляться про інше.

Стаття 18.3: Приєднання

Будь-яка країна або група країн може приєднатися до цієї Угоди на умовах, які можуть бути погоджені між країною або групою країн і Сторонами та після схвалення відповідно до застосовних правових вимог і процедур кожної Сторони та країни, що приєднується.

Стаття 18.4: Термін дії і припинення

1. Ця Угода діє протягом невизначеного терміну.
2. Будь-яка Сторона може припинити участь у цій Угоді шляхом направлення письмової дипломатичної ноти іншій Стороні. Таке припинення участі в Угоді набирає чинності через шість місяців після дати отримання відповідного повідомлення іншою Стороною.

Стаття 18.5: Набрання чинності

Ця Угода набирає чинності через 60 днів після дати отримання останньої письмової дипломатичної ноти, якою Сторони повідомляють одна одну про виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності Угодою, якщо Сторони не домовляться про інше.

Стаття 18.6: Застереження про перегляд

Без шкоди для зобов'язань щодо перегляду конкретних зобов'язань цієї Угоди, Сторони зобов'язуються переглянути цю Угоду протягом трьох років після набрання нею чинності та кожні п'ять років після цього, якщо Сторони не домовляться про інше з урахуванням подальших змін.

НА ЗАСВІДЧЕННЯ ЧОГО особи, які підписалися нижче, належним чином уповноважені своїми Урядами, підписали цю Угоду.

ВЧИНЕНО в м. Абу-Дабі, 17 лютого 2025 року, у двох оригінальних примірниках, кожний українською, арабською та англійською мовами, при цьому всі тексти є рівно автентичними. У разі виникнення розбіжностей у тлумаченні або будь-яких розбіжностей перевагу матиме текст англійською мовою.

За Уряд України

**За Уряд
Об'єднаних Арабських Еміратів**

**Юлія
СВИРИДЕНКО**

**Тані бін Ахмед
АЛЬ ЗЕЮДІ**

Перший віце-прем'єр-міністр
України –
Міністр економіки України

Державний міністр зовнішньої торгівлі
Міністерство економіки
Об'єднаних Арабських Еміратів